

Briuselis, 2018 05 16
COM(2018) 302 final

2018/0152 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, Reglamentas (ES) 2017/2226, Reglamentas (ES) 2016/399, Reglamentas XX/2018 [Sąveikumo reglamentas] ir Sprendimas 2004/512/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2008/633/TVR

{SEC(2018) 236 final} - {SWD(2018) 195 final} - {SWD(2018) 196 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Bendrosios pasiūlymo aplinkybės**

Nuo 2011 m. veikianti Vizų informacinė sistema (VIS)¹ yra technologinis sprendimas, kuris palengvina trumpalaikių vizų išdavimo procedūrą ir padeda vizų, sienų apsaugos, prieglobsčio ir migracijos institucijoms greitai ir efektyviai patikrinti būtina informaciją apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems reikia gauti vizą kelionei į ES. VIS sujungia valstybių narių konsulatus visame pasaulyje ir visus valstybių narių išorės sienų perėjimo punktus. Šioje sistemoje atliekamas biometrinių duomenų, visų pirma pirštų atspaudų, sutikrinimas asmenų tapatybės nustatymo ir patikrinimo tikslais.

Kaip nurodyta komunikate „Bendros vizų politikos priderinimas prie naujų uždavinių“², ES bendra vizų politika³ yra labai svarbi Šengeno *acquis* dalis. Vizų politika yra ir toliau turėtų būti tokia priemonė, kuria sudaromos palankesnės turizmo ir verslo sąlygos ir kartu išvengiama grėsmės saugumui ir neteisėtos migracijos į ES rizikos. Pagrindiniai vizų procedūros principai nėra peržiūrėti nuo Vizų kodekso⁴ įsigaliojimo 2010 m. ir VIS veikimo pradžios 2011 m., tačiau vizų politikos aplinkybės labai pasikeitė. Dėl sudėtingų pastarojo meto migracijos ir saugumo uždavinių pasikeitė politinės diskusijos dėl erdvės be vidaus sienų kontrolės apskritai ir konkrečiau dėl vizų politikos, ir tai paskatino ES iš naujo įvertinti pusiausvyrą tarp migracijos ir saugumo problemų sprendimo, ekonominių poreikių tenkinimo ir išorės santykių palaikymo apskritai.

Komunikate dėl Šengeno erdvės išsaugojimo ir stiprinimo⁵ Komisija jau minėjo, kad erdvėje be vidaus sienų kontrolės tarpvalstybinių grėsmių viešajai tvarkai ir vidaus saugumui šalinimas yra bendro intereso reikalas. Panaikinus vidaus sienų kontrolę kartu taikomos priemonės, susijusios su išorės sienomis, vizų politika, Šengeno informacinė sistema, duomenų apsauga, policijos bendradarbiavimu, teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir kovos su narkotikais politika.

Tuo pat metu dėl svarbių technologinių pokyčių atsiranda naujų galimybių palengvinti vizų procedūrą tiek prašymus išduoti vizą pateikiantiems asmenims, tiek konsulatams. Kadangi VIS yra svarbi sistemos, kuria grindžiama vizų politika, dalis, šiuo pasiūlymu papildomas neseniai, 2018 m. kovo 14 d., Komisijos pateiktas pasiūlymas iš dalies pakeisti Vizų kodeksą⁶. VIS yra neatsiejama nuo Komisijos požiūrio į duomenų valdymą sienų apsaugos, migracijos ir saugumo tikslais. Ja siekiama užtikrinti, kad sienos apsaugos pareigūnai, teisėsaugos pareigūnai, imigracijos pareigūnai ir teisminės institucijos turėtų reikiamą informaciją, kad galėtų geriau saugoti ES išorės sienas, valdyti migraciją ir visų piliečių labai stiprinti vidaus saugumą. 2017 m. gruodžio mėn. Komisija

¹ Sukurta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 767/2008 (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60).

² COM(2018) 251 *final*.

³ Bendra vizų politika yra suderintų taisyklių visuma; tomis taisyklėmis reglamentuojami įvairūs aspektai: i) bendri „vizų sąrašai“, sudaromi dėl šalių, kurių piliečiams reikia vizos atvykti į ES, ir šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas; ii) Vizų kodeksas, kuriuo nustatytos trumpalaikių vizų išdavimo procedūros ir sąlygos; iii) vienoda vizos įklijos forma ir iv) Vizų informacinė sistema (VIS), kurioje registruojami visi prašymai išduoti vizą ir valstybių narių priimti sprendimai, įskaitant prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų asmens duomenis, nuotraukas ir pirštų atspaudus.

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

⁵ COM(2017)570 *final*.

⁶ COM(2018) 252 *final*, 2018 m. kovo 14 d.

pasiūlė nustatyti ES informacinių sistemų sąveikumo taisykles⁷, kad jos kartu veiktų pažangiau ir efektyviau.

2016 m. Reglamentu dėl atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS)⁸ nustatyta, kad AIS ir VIS sistemos gali būti visiškai sąveikios, siekiant sužinoti visą išsamią trečiųjų šalių piliečių prašymų išduoti vizas istoriją, įtraukiant papildomą informaciją ir apie tai, kaip jie savo vizomis pasinaudojo. Pasiūlymu sukurti ES sienų ir vizų informacinių sistemų sąveikumo sistemą iš dalies keičiamas VIS reglamentas, nustatant, kad VIS kartu su AIS ir Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) yra bendros platformos, kuria bus grindžiamas sąveikumas, dalis. Naudojant daugybinių tapatybių detektorių (DTD), sukurtą pagal pasiūlymą dėl sąveikumo, bus lengviau nustatyti daugybines tapatybes ir kovoti su tapatybės klastojimu. Naudojant šį detektorių, prašymą nagrinėjančiai vizų institucijai bus automatiškai pranešama, kai bus žinomos kelios skirtingos to prašymą išduoti vizą pateikusio asmens tapatybės, taigi ta institucija galės imtis tinkamų veiksmų. Kai pradės veikti naujosios informacinės sistemos ir bus užtikrintas jų sąveikumas, vizas tvarkantiems pareigūnams labai padaugės galimybių greitai patikrinti prašymus išduoti vizą asmenis. Europos paieškos portale (EPP) bus galima atliekant vieną paiešką gauti įvairių sistemų rezultatus. Taip bus padedama didinti saugumą erdvėje be vidaus sienų kontrolės. Siekiant šio tikslo reikia iš dalies pakeisti teisės aktus dėl vizų procedūros. Šiais pakeitimais turėtų būti visų pirma nustatyta vizų institucijų pareiga automatizuotai naudotis daugybinių tapatybių detektoriumi ir kitomis duomenų bazėmis atliekant trečiųjų šalių piliečių, prašančių išduoti trumpalaikes vizas, vertinimus dėl saugumo ir migracijos.

ES lygmeniu nustatyta informacijos spraga, nes trūksta informacijos apie dokumentus, kuriuos turėdami trečiųjų šalių piliečiai gali būti Šengeno erdvėje ilgiau kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį: ilgalaikes vizas, leidimus gyventi ir leidimo gyventi šalyje korteles (apie tai pranešta Aukšto lygio informacinių sistemų ir sąveikumo ekspertų grupės (HLEG)⁹ 2017 m. gegužės mėn. galutinėje ataskaitoje¹⁰). Taryba¹¹ paragino Komisiją atlikti galimybių studiją dėl centrinės ES saugyklos, kurioje būtų saugoma informacija apie ilgalaikes vizas, leidimo gyventi šalyje korteles ir leidimus gyventi, sukūrimo. Ši studija¹² užbaigta 2017 m. rugsėjo mėn. ir joje padaryta išvada, kad tokia saugykla, kaip VIS dalis, būtų perspektyviausias sprendimas IT saugumo, įgyvendinimo lengvumo ir išlaidų efektyvumo atžvilgiais. Taip pat atliktas tolesnis tyrimas dėl VIS išplėtimo, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, būtinumo ir proporcingumo¹³.

Kartu su darbu dėl sąveikumo, kuris pradėtas nuo 2016 m. balandžio mėn. siekiant sukurti patikimesnes ir pažangesnes sienų ir saugumo informacines sistemas, 2016 m. buvo atliktas bendras VIS vertinimas¹⁴. Jį atliekant konkrečiai vertintas šios sistemos tinkamumas naudoti pagal paskirtį, jos efektyvumas, veiksmingumas ir ES pridėtinė vertė. Padaryta išvada, kad VIS atitinka savo

⁷ COM(2017) 793 *final*.

⁸ 2017 m. gruodžio 9 d. Reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS) (OL L 327, p. 20).

⁹ Šią aukšto lygio ekspertų grupę kaip patariamąjį organą Komisija įsteigė 2017 m. birželio mėn., siekdama pagerinti ES sienų kontrolės ir saugumo srities duomenų tvarkymo struktūrą. 2017 m. gegužės 11 d. priimta jos galutinė ataskaita.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=32600&no=1>

¹¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10151-2017-INIT/lt/pdf>

¹² https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/docs/pages/201709_ibm_feasibility_study_final_report_en.pdf

¹³ Papildomas tyrimas „Vizų informacinės sistemos (VIS) išplėtimo, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, būtinumo ir proporcingumo teisinė analizė“ (2018 m.).

¹⁴ COM(2016) 655.

tikslus ir funkcijas ir tebėra viena pažangiausių šio pobūdžio sistemų, tačiau dėl naujų su vizų, sienų ir migracijos valdymu susijusių uždavinių reikia toliau ją tobulinti tam tikrose konkrečiose srityse.

2018 m. balandžio 17 d. Komisija pateikė pasiūlymą¹⁵ sustiprinti trečiųjų šalių piliečių, kurie yra ES piliečių šeimos nariai, leidimo gyventi šalyje kortelių saugumą. Atsižvelgiant į šį pasiūlymą, tokių leidimo gyventi šalyje kortelių į VIS įtraukti nebūtina.

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos**

VIS sukurta Sprendimu 2004/512/EB, o jos paskirtis, funkcijos ir susijusios pareigos nustatytos Reglamentu (EB) Nr. 767/2008 (VIS reglamentas). 2009 m. liepos 13 d. Reglamentu (EB) Nr. 810/2009 (Vizų kodeksas) nustatytos biometrinių identifikatorių registravimo VIS taisyklės. 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimu 2008/633/TVR nustatytos sąlygos, kuriomis valstybių narių paskirtosios institucijos ir Europolas gali gauti prieigą naudotis VIS teroristinių nusikaltimų ir kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais.

Šis pasiūlymas nedaro poveikio Direktyvai 2004/38/EB¹⁶. Šiuo pasiūlymu Direktyva 2004/38/EB niekaip nekeičiama.

- **Pasiūlymo tikslai**

Bendrieji šios iniciatyvos tikslai atitinka Sutartyje įtvirtintus tikslus didinti ES ir jos sienų saugumą, padėti teisėtai keliaujantiems asmenims lengviau naudotis savo teise kirsti išorės sieną, laisvai judėti ir būti erdvėje be vidaus sienų kontrolės ir palengvinti Šengeno erdvės išorės sienų valdymą. Šie tikslai išsamiau išdėstyti Europos migracijos darbotvarkėje ir vėliau priimtuose komunikatuose, įskaitant Komunikatą dėl Šengeno erdvės išsaugojimo ir stiprinimo¹⁷, Europos saugumo darbotvarkėje¹⁸, Komisijos pažangos ataskaitose dėl tikros ir veiksmingos saugumo sąjungos kūrimo¹⁹ ir Komunikate dėl bendros vizų politikos priderinimo prie naujų uždavinių.

Konkretūs šio pasiūlymo tikslai yra:

- (1) supaprastinti **prašymų išduoti vizą nagrinėjimo tvarką;**
- (2) palengvinti ir sugriežtinti patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose ir valstybių narių teritorijoje;
- (3) didinti Šengeno erdvės vidaus saugumą, lengvinant valstybių narių keitimąsi informacija apie trečiųjų šalių piliečius, turinčius ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi.

Taip pat siekiama kelių papildomų tikslų:

- (4) palengvinti valstybės narės teritorijoje migracijos ir teisėsaugos institucijų atliekamus trečiųjų šalių piliečių tapatybės patikrinimus;
- (5) padėti lengviau **nustatyti dingusių asmenų tapatybę;**

¹⁵ COM(2018) 212 *final*.

¹⁶ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

¹⁷ COM(2017) 570 *final*.

¹⁸ COM(2015) 185 *final*.

¹⁹ COM(2018) 251 *final*.

- (6) **padėti atlikti procedūrą nustatant ir gražinant** bet kurį asmenį, kuris gali neatitikti arba nebeatitikti atvykimo, buvimo ar gyvenimo valstybėse narėse sąlygų;
- (7) padėti **teisėsaugos institucijoms gauti** duomenis apie asmenis, prašančius išduoti ir turinčius trumpalaikes vizas (tai jau yra įmanoma pagal dabartines taisykles), ir suteikti tokią prieigą ir prie informacijos apie ilgalaikių vizų bei leidimų gyventi turėtojus, kai tai būtina sunkių nusikaltimų ir terorizmo prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už juos tikslais, kartu užtikrinant griežtus duomenų apsaugos ir privatumo standartus;
- (8) rinkti statistinius duomenis, taip padedant Europos Sąjungos migracijos politikos procesą pagrįsti įrodymais.

2. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas

2016 m. atliktas VIS sistemos REFIT vertinimas²⁰, po kurio pateikta rekomendacijų, kaip pagerinti šios sistemos veikimą. Šis pasiūlymas parengtas remiantis tomis rekomendacijomis.

Apskritai VIS vertinimas parodė, kad ši sistema yra veiksminga, siekiant jos tikslų. Tačiau taip pat parodyta, kad reikia toliau tobulinti VIS siekiant geriau spręsti naujus vizų, sienų ir saugumo politikos uždavinius. Tai galima daryti susiejant dabartines ir būsimas IT sistemas ir ieškant būdų VIS registruoti informaciją apie ilgalaikes vizas, įskaitant biometrinius duomenis. Atliktas vertinimas taip pat atskleidė poreikius patobulinti kai kuriuos dalykus, ypač susijusius su duomenų kokybės stebėseną ir statistikos rengimu.

Dauguma atliekant vertinimą nustatytų aktualių klausimų yra techninio pobūdžio, siekiant toliau derinti sistemą prie naujų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų šioje srityje. Jie daugiausia susiję su:

- 1) duomenų kokybės gerinimu;
- 2) „VISMai“ funkcijos įdiegimu VIS;
- 3) konsultavimosi ir atstovavimo funkcijų centralizavimu;
- 4) veido atvaizdo atpažinimo arba latentinių pirštų atspaudų naudojimo funkcijų palaikymu;
- 5) VIS duomenimis pagrįstos ataskaitų ir statistikos sistemos sukūrimu.

Nuo 2016 m. spalio mėn. iki 2017 m. liepos mėn. agentūra „eu-LISA“ atliko viso numatomo techninio poveikio tyrimą remdamasi VIS vertinimu, todėl nereikėjo atlikti išsamaus šių techninių patobulinimų poveikio vertinimo.

Tačiau dėl kelių aktualių klausimų, nustatytų atliekant vertinimą, reikėjo atlikti ne tik techninę analizę, bet ir tolesnę analizę dėl sprendimų, kurie būtų galimi sprendžiant tuos klausimus ir atsižvelgiant į jų poveikį:

²⁰ COM(2016) 655, SWD(2016) 327, SWD(2016) 328.

- dėl sunkumų užbaigti neteisėtų migrantų grąžinimo į jų kilmės šalis procedūras, kai nėra kelionės dokumentų;
- dėl neteisėtos migracijos ir su vizomis susijusio sukčiavimo rizikos, ypač prekybos žmonėmis ir kitokio jaunesnių nei 12 metų vaikų išnaudojimo prašant išduoti vizą;
- dėl sienų apsaugos arba migracijos institucijų patiriamų sunkumų tikrinant ilgalaikes vizas bei leidimus gyventi ir jų turėtojus;
- dėl informacijos spragos atliekant patikrinimus dėl neteisėtos migracijos ir saugumo rizikos, kai nagrinėjami prašymai išduoti vizas;
- dėl poreikio apsvarstyti galimybę tvarkant vizas automatizuotai naudotis ir kitomis saugumo ir sienų apsaugos srities duomenų bazėmis. Tai svarstant reikėtų atsižvelgti į pokyčius, įvykusius po 2016 m. atlikto ES sienų valdymo ir saugumo informacinių sistemų vertinimo, ir užtikrinti suderinimą su neseniai priimtais Komisijos pasiūlymais (dėl AIS) ir siūlomais naujais patobulinimais bei sistemomis (naujos redakcijos pasiūlymu dėl EURODAC, pasiūlymais dėl ETIAS, ECRIS-TCN, sąveikumo).
- **Konsultacijos su suinteresuotais šalimis**

Priedamo poveikio vertinimo 2 priede išsamiai aprašytos konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais. Komisija užsakė atlikti tris nepriklausomus tyrimus: vieną tyrimą dėl vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai per vizų procedūrą, sumažinimo ir prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų kelionės dokumentų kopijų saugojimo VIS galimumo, būtinumo ir proporcingumo ir du tyrimus dėl VIS išplėtimo, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus (t. y. leidimus gyventi ir leidimo gyventi šalyje korteles), galimumo, būtinumo ir proporcingumo. Šie tyrimai taip pat apėmė tikslines konsultacijas su visais suinteresuotaisiais subjektais, kuriems tai svarbu, įskaitant nacionalines institucijas, kurios turi prieigą prie VIS, todėl gali įvesti, keisti, ištrinti arba naudoti jos duomenis, už migraciją ir grąžinimą atsakingas nacionalines institucijas, vaikų apsaugos institucijas, policijos ir kovos su prekyba žmonėmis institucijas, už konsulinius reikalus atsakingas institucijas ir už patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose atsakingas institucijas. Konsultuotasi ir su įvairiomis ne ES institucijomis bei nevyriausybinėmis organizacijomis, dirbančiomis vaiko teisių srityje.

2017–2018 m. Komisija surengė dvi atviras viešas konsultacijas: pirmoji iš jų vyko nuo 2017 m. rugpjūčio 17 d. iki lapkričio 9 d. dėl vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai per vizų procedūrą, sumažinimo, o antroji konsultacija vyko nuo 2017 m. lapkričio 17 d. iki 2018 d. gruodžio 9 d. dėl VIS išplėtimo įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus.

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas 2017 m. lapkričio 9 d. pateikė savo nuomonę vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimo klausimu, o 2018 m. vasario 9 d. – VIS išplėtimo, įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, klausimu.

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir Pagrindinių teisių agentūra savo nuomonės dėl įvairių šio pasiūlymo aspektų pateikė per tikslinius pokalbius, kurie vyko kaip konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais, rengiant poveikio vertinimą, dalis.

• **Poveikio vertinimas**

2018 m. atliktas poveikio vertinimas²¹ daugiausia dėmesio skiriant tiems klausimams, kuriuos reikėjo papildomai įvertinti rengiant šį pasiūlymą. Jis pagrįstas trimis nepriklausomais tyrimais, kuriuos užsakė atlikti Komisija ir kurie atlikti 2017 ir 2018 m. Taip pat atsižvelgta į 2016 m. lapkričio mėn. ir 2017 m. vasario mėn. „eu-LISA“ atlikto visų įmanomų VIS pakeitimų techninių galimybių tyrimo išvadas ir į galimybių studiją dėl integruoto sienų valdymo, susijusio su AIS neregistruotais asmenis (ETIAS tyrimas).

Atliekant šį poveikio vertinimą vertintos alternatyvios galimybės:

- įtraukti į VIS (centralizuotai arba decentralizuotai) kelionės dokumentų skaitmenines kopijas: svarstyti du šios galimybės variantai – saugoti tik dokumento asmens duomenų puslapio arba saugoti visų asmens, prašančio išduoti vizą, kelionės dokumento užpildytų puslapių kopijas;
- sumažinti amžių, nuo kurio imami vaikų pirštų atspaudai: svarstyti du šios galimybės variantai – sumažinti amžių, nuo kurio imami pirštų atspaudai, iki šešerių metų arba visai panaikinti amžiaus ribą, kad būtų imami visų amžiaus grupių pirštų atspaudai;
- įtraukti į VIS duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus: susijusios teisėkūros galimybės apima tolesnį ilgalaikių vizų ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų suderinimą ir jų apsaugos didinimą; sukurti ryšį tarp nacionalinių duomenų bazių, kad visos valstybės narės galėtų atlikti paiešką atitinkamose viena kitos nacionalinėse duomenų bazėse; įtraukti į VIS dokumentus su duomenimis apie atmestus prašymus arba be tų duomenų;
- užtikrinti automatinius patikrinimus, dėl migracijos ir saugumo atliekamus prieinamose duomenų bazėse.

Šiame pasiūlyme pasirinktos tinkamiausios atliekant poveikio vertinimą nustatytos galimybės dėl pirmosios priemonės (kelionės dokumento asmens duomenų puslapio kopijos saugojimas), antrosios priemonės (amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimas iki 6 metų) ir ketvirtosios priemonės iš tų, kurios nurodytos pirmiau. Sprendžiant ilgalaikių vizų ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų įtraukimo į VIS klausimą, šis pasiūlymas neapima informacijos apie leidimo gyventi šalyje korteles, išduodamas ES piliečių šeimos nariams, turintiems teisę laisvai judėti pagal Sąjungos teisę, nes šių trečiųjų šalių piliečių teisės kyla iš jų šeimos ryšio su ES piliečiu. Be to, tokių leidimo gyventi šalyje kortelių apsauga sustiprinta Komisijos 2018 m. balandžio 17 d. pateiktu pasiūlymu.

Reglamentavimo patikros valdyba peržiūrėjo poveikio vertinimo projektą ir 2018 m. balandžio 23 d. pateikė teigiamą nuomonę.

3. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• **Siūlomų veiksmų santrauka**

Būtina tiksliau apibrėžti VIS paskirtį, funkcijas ir susijusias pareigas atsižvelgiant į šios sistemos plėtrą, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi turėtojus. VIS taip pat būtina

²¹ SWD(2018) 195.

išplėsti, kad saugomų duomenų apie prašymus išduoti trumpalaikes vizas kategorijos būtų papildytos saugomomis kelionės dokumentų kopijomis, taip pat būtina įdiegti tokias naujas funkcijas kaip ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla arba „VISMail“²². Tai reiškia, kad būtina iš dalies pakeisti Vizų kodekso taisykles, kuriomis nustatyta prašymų išduoti vizą nagrinėjimo procedūra. Valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo prieiga prie VIS nustatyta Tarybos sprendimu 2008/633/TVR. Šiuo sprendimu, priimtu anksčiau negu pasirašyta Lisabonos sutartis, reglamentuota teisėsaugos institucijų prieiga prie sistemos pagal buvusį Europos Sąjungos sutarties trečiąjį ramstį. Kadangi šio trečiojo ramsčio dabartinėse Sutartyse nebėra, Komisija mano, kad šis pasiūlymas teikia galimybę įtraukti šio sprendimo turinį į VIS reglamentą. Kadangi VIS bus išplėsta, į ją įtraukiant informaciją apie ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, būtina tolesnė šios sistemos plėtra ir jos operacijų valdymas bus patikėti Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrai („eu-LISA“).

Todėl reikės iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 810/2009 (Vizų kodeksą), Reglamentą (EB) Nr. 767/2008, Reglamentą (ES) 2017/2226 (AIS reglamentą), Reglamentą (ES) XX [Sąveikumo reglamentą] ir Reglamentą (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksą).

Pagrindinius šio pasiūlymo tikslus galima apibendrinti taip:

Likusių informacijos spragų sienų ir saugumo srityje šalinimas: ilgalaikių vizų ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų įtraukimas į VIS

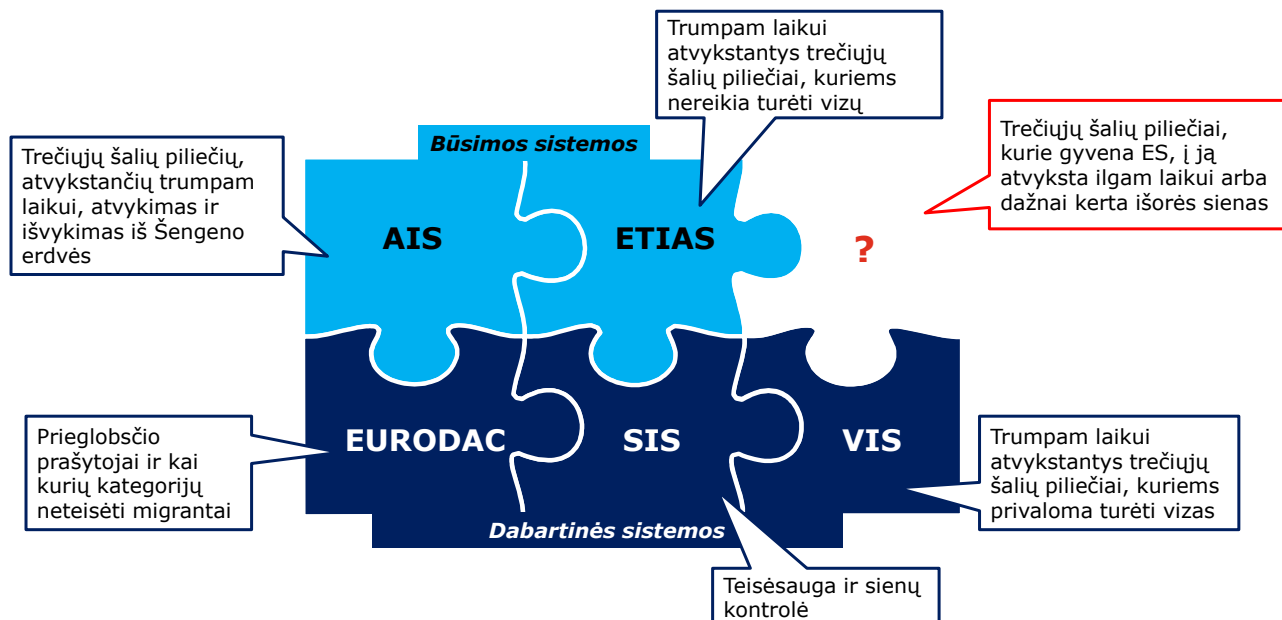
Aukšto lygio ekspertų grupės²³ galutinėje ataskaitoje nustatyta, kad ES lygmeniu trūksta informacijos apie dokumentus, kuriuos turėdami trečiųjų šalių piliečiai gali būti tam tikros ES valstybės narės teritorijoje ilgiau nei 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį²⁴. Duomenų apie šiuos dokumentus ir jų turėtojus šiuo metu nerenkama ir tų duomenų neįmanoma patikrinti nė vienoje iš ES didelės apimties IT sistemų sienų ir saugumo srityje (tokia ribota galimybė yra tik SIS). Valstybės narės mano, kad dėl dabartinio šių dokumentų tvarkymo gali būti kliūčių trečiųjų šalių piliečiams kirsti sienas ir vėliau laisvai judėti erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

Trečiųjų šalių piliečiai, kurie atvyksta į ES, ketindami joje būti ilgą laiką, yra vienintelė trečiųjų šalių piliečių, neįtraukiamų į jokiais ES didelės apimties IT sistemas, kategorija (kaip parodyta tolesnėje schemeje). Įtraukiant į VIS ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi būtų užtikrinta, kad informacija apie šiuos dokumentus ir jų turėtojus būtų įtraukta į vieną iš ES didelės apimties IT sistemų pagal tokias pačias taisykles kaip ir tada, kai dokumentai jiems išduodami bevizio režimo sąlygomis (tie duomenys jau įtraukti į sistemas ETIAS ir AIS), ir tada, kai taikomas reikalavimas turėti vizą (kai trečiųjų šalių piliečiai atvyksta į ES trumpam laikui; jų duomenys jau įtraukti į VIS ir AIS). Taip ne tik dokumentus išdavusi institucija, bet ir kitos valstybių narių institucijos galės patikrinti dokumentą ir jo turėtoją pasienyje arba valstybių narių teritorijoje.

²² Pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 16 straipsnį „VISMail“ yra keitimosi informacija ir konsultavimosi tarp valstybių narių centrinių institucijų mechanizmas, pagrįstas VIS infrastruktūra.

²³ Šią aukšto lygio ekspertų grupę kaip patariamąjį organą Komisija įsteigė 2017 m. birželio mėn., siekdama pagerinti ES sienų kontrolės ir saugumo srities duomenų tvarkymo struktūrą. 2017 m. gegužės 11 d. priimta jos galutinė ataskaita.

²⁴ Pavyzdžiui, ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus (įskaitant ir leidimus gyventi, ir leidimo gyventi šalyje korteles).

Palengvindama sistemingą ir geresnę valstybių narių keitimąsi informacija apie trečiųjų šalių piliečius, turinčius ilgalaikes visas ir leidimus gyventi, VIS padėtų didinti Šengeno erdvės vidaus saugumą. Jeigu įrašai apie ilgalaikes visas arba leidimus gyventi bus įtraukti į centrinę sistemą ir prieinami visoms atitinkamoms valstybių narių institucijoms, kiekviena valstybė narė galės tiksliau ir nešališkai įvertinti su saugumu susijusią riziką, remdamasi įrašais, sistemoje rastais tikrinant dokumentų turėtojus sienos perėjimo punktuose ir valstybių narių teritorijoje.

Be to, šių dokumentų įtraukimas į centralizuotą sistemą padės nustatyti sukčiavimą, kai autentiškus dokumentus bandoma gauti naudojantis netikrais pirminiais dokumentais.

Palengvinant geresnę ir sistemingą keitimąsi informacija tarp valstybių narių taip pat būtų sumažinta administracinė našta ir įveiktas kalbos barjeras, kai kreipiamasi į kitą valstybę narę siekiant patikrinti trečiosios šalies piliečio pateikto dokumento autentiškumą.

Sprendžiant, ar išduoti ar pratęsti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, bus atliekami keli automatiniai patikrinimai naudojantis sąveikumo komponentais (Europos paieškos portalu), siekiant nustatyti, ar kurioje nors ES arba Interpolo duomenų bazėje yra kokių nors įrodymų, kad tas asmuo gali kelti grėsmę kurios nors iš valstybių narių saugumui. Nustačius bet kokią atitiktį, tą dokumentą išduodanti valstybė narė turės imtis tolesnių veiksmų pagal galiojančius ES ir nacionalinės teisės aktus.

Per vizų procedūrą atliekamų patikrinimų gerinimas naudojantis sąveikumu

Pagal dabartines taisykles konsulatai privalo Šengeno informacinėje sistemoje (SIS) patikrinti keliautojus, kuriems privaloma turėti vizą, tik kad nustatytų, ar prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui taikomas draudimas atvykti. Šiuo metu neprivaloma tikrinti prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų jokiose kitose prieinamose ES duomenų bazėse (pvz., EURODAC) ar Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje²⁵.

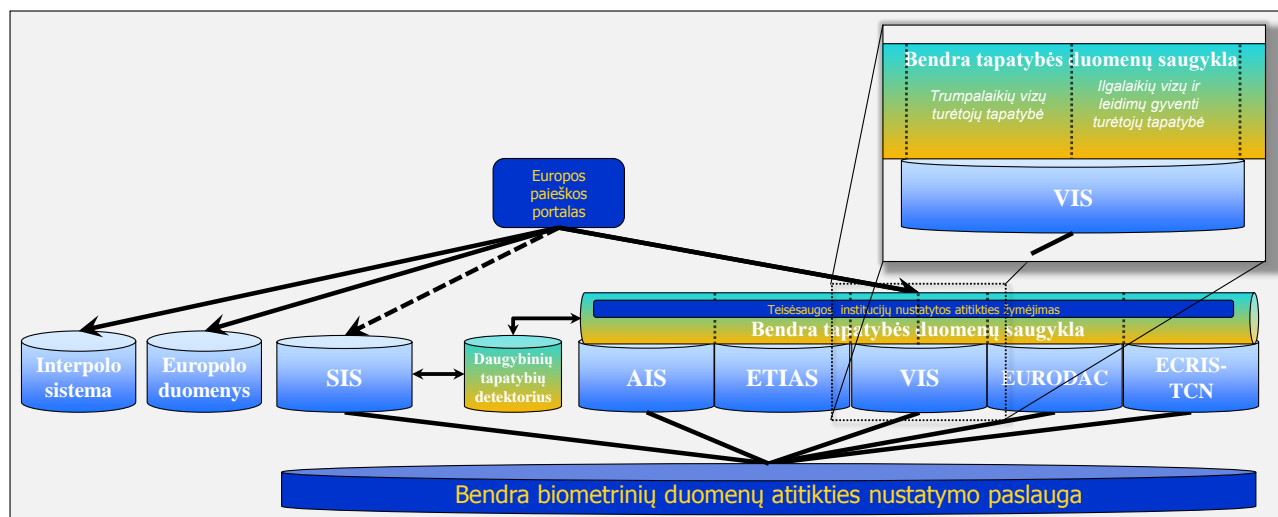
²⁵ Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD) ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje (TDAWN) saugoma informacija apie kelionės dokumentus, susijusius su asmenimis, dėl kurių pateiktas Interpolo perspėjimas.

Pradėjęs veikti Europos paieškos portalas suteiks galimybę kompetentingoms institucijoms, įskaitant vizų institucijas, atlikti vieną bendrą paiešką ir gauti rezultatus iš visų sistemų, prie kurių joms suteikta prieiga (įskaitant EURODAC, AIS ir Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą dėl trečiųjų šalių piliečių), o ne ieškoti kiekvienoje sistemoje atskirai. Europos paieškos portalas padės lengviau nustatyti saugumo ir neteisėtos migracijos riziką per vizų procedūrą, nes vizas tvarkantys pareigūnai galės greitai ir efektyviai patikrinti prašymus išduoti vizą pateikiančius asmenis.

Pasiūlymu dėl sąveikumo taip pat siekiama, kad būtų lengviau nustatyti naudojimosi keliomis tapatybėmis ir tapatybės klastojimo atvejus. Naudojantis šia sąveikumo funkcija, prašymą nagrinėjančiai vizų institucijai bus automatiškai pranešta, kai bus žinomos kelios skirtingos to prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens tapatybės, todėl ji galės imtis atitinkamų veiksmų.

Kadangi VIS taip pat yra teisinės sistemos, kuria nustatomas sąveikumas, dalis, atsirado techninių galimybių užtikrinti, kad įgalioti jos naudotojai galėtų naudotis sparčiais, sklandžiais ir sistemingais praktiniais ryšių kanalais tarp įvairių duomenų bazių. Galimybės suteikimas vizų institucijoms, naudojantis Europos paieškos portalu, atlikti automatiškus patikrinimus kitose duomenų bazėse yra pirmas kartas, kai sąveikumo sistema taikoma praktikoje.

Tikrinant ir vertinant prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų pateiktą informaciją, VIS bus dėl kiekvieno prašymo automatiškai siunčiama užklausa į kiekvieną iš minėtų sistemų.

Atliekant vizų procedūrą kartu su automatizuotomis užklausomis kitose duomenų bazėse bus naudojami konkrečios rizikos rodikliai. Šie rodikliai apims duomenų analizės taisykles, taip pat konkrečias valstybių narių nustatytas rodiklių vertes ir kitose svarbiose sienų valdymo ir saugumo duomenų bazėse parengtus statistinius duomenis. Taip būtų pagerinti rizikos vertinimai ir būtų galima taikyti duomenų analizės metodą. Rizikos rodikliai neapimtų jokių asmens duomenų ir būtų pagrįsti valstybių narių pateikta statistika ir informacija apie grėsmes, neįprastai didelį atsisakymų leisti atvykti tam tikrų kategorijų trečiųjų šalių piliečiams arba jų užsibuvimo atvejų skaičių ir riziką visuomenės sveikatai.

Pradedant atlikti sistemingus patikrinimus dėl saugumo ir migracijos pagal VIS duomenis, naudojamosi sąveikumo sistemos teikiama nauda.

Lengvesnis dingusių asmenų tapatybės nustatymas

Gali būti tokių aplinkybių, kai asmenų tapatybę reikia nustatyti jų pačių labai, nes jie yra pasiklydę, dingę arba nustatyta, kad jie yra prekybos žmonėmis aukos. Sąveikumo sistemoje suteikta galimybė

policijos institucijai, kai tai leidžia nacionalinės teisės nuostatos, nustatyti asmens tapatybę naudojant per tapatybės patikrinimą paimtus to asmens biometrinius duomenis. Tačiau tokia prieiga nebūtų pakankamai veiksminga tam tikromis, kaip antai pirmiau aprašytomis, aplinkybėmis. Šiuo tikslu teisėsaugos institucijoms turėtų būti suteikiama greita prieiga prie VIS duomenų, kad jos galėtų greitai ir patikimai nustatyti asmens tapatybę ir nereikėtų laikytis visų išankstinių sąlygų ir taikyti papildomų atsargumo priemonių dėl teisėsaugos institucijų prieigos.

Likusių su trumpalaikių vizų procedūra susijusių informacijos spragų pašalinimas: amžiaus, nuo kurio imami prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų pirštų atspaudai, sumažinimas ir kelionės dokumentų kopijų saugojimas VIS siekiant palengvinti grąžinimo procedūras

- *Amžiaus, nuo kurio imami prašymą išduoti vizą pateikiančių vaikų pirštų atspaudai, sumažinimas nuo 12 metų iki 6 metų*

Naudodamiesi šia priemone pareigūnai galės pagal prašymo išduoti vizą nagrinėjimo tvarką patikrinti vaiko tapatybę ir bus galima atlikti patikrinimus vaikams kertant išorės sieną. Be to, kadangi bus galima nedviprasmiškai nustatyti vaikų tapatybę, ši priemonė padės geriau apsaugoti vaikus ir kovoti su prekyba žmonėmis ir neteisėta migracija, kartu teikiant pirmenybę vaiko interesams. Turėtų būti nustatytos papildomos teisinės apsaugos priemonės siekiant užtikrinti, kad vaiko interesų būtų paisoma per visą prašymo išduoti vizą nagrinėjimo procedūrą ir bet koku būdu vėliau naudojant vaikų duomenis.

Bus imami kiekvieno prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens nuo 6 metų amžiaus, pirštų atspaudai, todėl bus padidinta asmenų, prašančių išduoti trumpalaikes vizas, grupė, nes į ją bus įtraukta 6–11 metų amžiaus asmenų grupė.

Kai buvo priimtas Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, pripažinta, kad vėliau reikės spręsti klausimą, ar vaikų iki 12 metų pirštų atspaudai yra pakankamai patikimi naudoti tapatybės nustatymo ir patikrinimo tikslais ir ypač kaip pirštų atspaudai kinta su amžiumi. Todėl 2013 m. Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras (JRC)²⁶ atliko tyrimą dėl to, ar automatizuoto vaikų pirštų atspaudų atpažinimo lygis gali būti panašus į suaugusiųjų. Atlikus šį JRC tyrimą padaryta išvada, kad tam tikromis sąlygomis yra įmanomas pakankamai tikslus 6–12 metų amžiaus vaikų pirštų atspaudų atpažinimas. Viena iš tokių sąlygų yra, pavyzdžiui, užtikrinti, kad šią procedūrą atliekantys specialistai būtų tinkamai išmokyti gauti aukštos kokybės atvaizdus.

Atlikus antrą tyrimą²⁷ patvirtinta ši išvada ir pateikta daugiau įžvalgų dėl asmens amžiaus poveikio pirštų atspaudų kokybei. Komisija atliko dar vieną tyrimą²⁸ siekdama įvertinti vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai per vizų procedūrą, sumažinimo būtinumą ir proporcingumą. Atlikus šį tyrimą padaryta išvada, kad amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimas padės geriau pasiekti VIS tikslus, ypač kovoti su tapatybės klastojimu ir supaprastinti patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose. Taip pat padaryta išvada, kad amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimas galėtų duoti papildomos naudos: būtų sustiprinta vaiko teisių pažeidimų prevencija ir kova su šiais pažeidimais, ypač kadangi būtų galima nustatyti arba patikrinti vaikų, kurie yra trečiosios šalies piliečiai, tapatybę, kai jie surandami valstybių narių teritorijoje tokiomis aplinkybėmis, kada gali būti arba yra pažeistos jų teisės (pvz., vaikai prekybos žmonėmis aukos, dingę vaikai arba prieglobsčio prašantys nelydimi nepilnamečiai).

²⁶ JRC (2013 m.). Vaikų pirštų atspaudų atpažinimas.

²⁷ Automatizuotas pirštų atspaudų atpažinimas: nuo vaikų iki pagyvenusių žmonių (2018 m., JRC).

²⁸ Amžiaus, nuo kurio imami vaikų pirštų atspaudai, sumažinimo ir prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumento nuskaitytos kopijos saugojimo Vizų informacinėje sistemoje (VIS) galimumas ir poveikis (2018 m.).

- *Prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumento asmens duomenų puslapio kopijos saugojimas VIS siekiant palengvinti grąžinimo procedūras*

Šiuo pasiūlymu nustatoma nauja duomenų, kuriuos reikia saugoti VIS, kai pateikiamas prašymas išduoti vizą, kategorija. Šiuo metu valstybės narės padaro prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumento kopijas, tačiau nėra ES taisyklių dėl vienodų sąlygų, kuriomis ši informacija būtų išsaugoma arba ja būtų keičiamasi tarp valstybių narių. Saugant kelionės dokumentų kopijas bus galima atlikti geresnius šių dokumentų patikrinimus ir padidinti grąžinimo procedūrų efektyvumą. VIS naudojimas įgyvendinant šią priemonę būtų naudingas ES grąžinimo politikai.

Kompetentingos institucijos, kurios yra atsakingos už asmenų tapatybės nustatymą (ir (arba) patikrinimą savo teritorijoje) ir grąžinimą, t. y. migracijos ir grąžinimo institucijos, kurios jau turi prieigą atlikti paiešką šioje sistemoje naudodamos trečiosios šalies piliečio pirštų atspaudus, galėtų gauti šią dokumento kopiją, laikydamosi griežtų prieigos taisyklių.

Pagal VIS reglamento 2 straipsnio e punktą vienas iš VIS tikslų yra „padėti nustatyti asmens, kuris gali neatitikti ar nebeatitikti atvykimo, buvimo ar gyvenimo valstybių narių teritorijoje sąlygų, tapatybę“. Pagal 31 straipsnio 2 dalį valstybės narės gali perduoti ribotą šių duomenų rinkinį arba suteikti prieigą prie jo trečiajai šaliai tuo tikslu, kad būtų įrodyta trečiosios šalies piliečių tapatybė siekiant juos grąžinti į kilmės šalį²⁹. VIS buvo dar labiau patobulinta, kai šia priemone suteikta galimybė padėti nustatyti ir grąžinti neteisėtus migrantus³⁰.

Kitų VIS techninių komponentų atnaujinimas

Į VIS sistemą įtraukiamas konsultacijoms skirtas „VISMai“ mechanizmas siekiant supaprastinti ryšius tarp VIS centrinės sistemos ir nacionalinių sistemų. Centrinės sistemos konfigūracija pritaikoma siekiant geriau reaguoti į poreikį greitai ir efektyviai užtikrinti sistemos prieinamumą tuo metu, kai yra trikdžių (t. y. atsarginė sistema pertvarkoma į dvigubo veikimo, angl. *active/active*, konfigūraciją).

Siekiant gerinti į VIS įrašomų duomenų kokybę, nustatyti duomenų kokybės trūkumų rodikliai taikomuojų lygmeniu. „Eu-LISA“ patikėta užduotis vadovauti VIS duomenų kokybės tikrinimams. Įtraukta funkcija, kuria užtikrinama, kad VIS neleistų teikti išankstinės konsultacijos prašymo, iki bus tinkamai įrašyta visa reikiama informacija. Naudojant kitą funkciją galima skirti atvejus, kai pirštų atspaudų nereikalaujama pateikti dėl teisinių priežasčių, nuo atvejų, kai jų pateikti neįmanoma. Siekiant spręsti biometrinių duomenų rinkimo problemas, ypač dėl veido atvaizdų kokybės, bus nustatyti alternatyvūs standartai, kaip antai tiesioginis nuotraukų paėmimas (t. y. vaizdo atvaizdą nuskaitant vietoje). Numatomas centralizuotas techninis sprendimas bus skirtas išankstinėms konsultacijoms, atstovavimui ir paskesniajam pranešimui, kad valstybės narės galėtų tvarkyti ir atnaujinti savo informaciją apie šias funkcijas.

²⁹ Paskirtosioms kompetentingoms institucijoms pagal tą reglamentą leista perduoti šiuos prašymo išduoti vizą bylos duomenis: asmens vardą, pavardę ir ankstesnę pavardę (kai tinka); lytį, gimimo datą, vietą ir šalį; dabartinę pilietybę ir pilietybę gimus; kelionės dokumento rūšį ir numerį, jį išdavusią instituciją, išdavimo ir galiojimo pabaigos datas; gyvenamąją vietą; nepilnamečių atveju – prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens tėvo ir motinos pavardę ir vardą (-us).

³⁰ [Europos migracijos tinklo *ad hoc* apklausa \(COM AHQ\) apie valstybių narių patirtį naudojantis Vizų informacine sistema \(VIS\) grąžinimo tikslais](#). Atlikta 2016 m. kovo 18 d. Komisijos prašymu. Pateikti 24 atsakymai.

- **Teisinis pagrindas**

Šio reglamento teisinis pagrindas – šie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo straipsniai: 16 straipsnio 2 dalis, 77 straipsnio 2 dalies a, b, d ir e punktai, 78 straipsnio 2 dalies d, e ir g punktai, 79 straipsnio 2 dalies c ir d punktai, 87 straipsnio 2 dalies a punktas ir 88 straipsnio 2 dalies a punktas.

Atitinkamai pagal SESV 77 straipsnio 2 dalies a, b, d ir e punktus Europos Parlamentas ir Taryba gali patvirtinti priemones dėl bendros vizų politikos ir kitų leidimų trumpam apsigyventi šalyje, išorės sienas kertančių asmenų patikrinimų ir bet kokių priemonių, reikalingų laipsniškai kuriant integruotą išorės sienų valdymo sistemą ir nekontroliuojant jokių asmenų, kertančių vidaus sienas, nepriklausomai nuo jų pilietybės. Tai yra pagrindinis šio siūlomo reglamento teisinis pagrindas.

Pagal SESV 16 straipsnio 2 dalį Sąjunga gali priimti priemones dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir organams bei valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis, kai vykdoma veikla pagal Sąjungos teisę, ir laisvo tokių duomenų judėjimo taisyklių. Ši Sutarties nuostata taip pat yra svarbus šio pasiūlymo teisinis pagrindas.

Papildomas šio pasiūlymo tikslas yra griežtomis sąlygomis suteikti nacionalinėms teisėsaugos institucijoms ir Europolui prieigą prie VIS duomenų teisėsaugos tikslais. Todėl šis pasiūlymas taip pat pagrįstas atitinkamai SESV 87 straipsnio 2 dalies a punktu ir 88 straipsnio 2 dalies a punktu. Pagal abu šiuos papildomus teisinius pagrindus turi būti taikoma ta pati įprasta teisėkūros procedūra, kuri taikytina pagal 77 straipsnio 2 dalį.

Šiuo pasiūlymu siekiama ir dar kelių papildomų tikslų, kaip antai prisidėti prie Dublino sistemos ir prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo procedūros, kurios yra pagal SESV 78 straipsnio 2 dalies d, e ir g punktus sukurtos priemonės; padėti nustatyti trečiųjų šalių piliečių tapatybę ir juos grąžinti pagal priemones, sukurtas pagal SESV 79 straipsnio 2 dalies c punktą, ir padėti nustatyti prekybos žmonėmis aukų tapatybę bei kovoti su prekyba žmonėmis pagal priemones, sukurtas pagal SESV 79 straipsnio 2 dalies d punktą. Šie papildomi teisiniai pagrindai taip pat yra suderinami su svarbiausiais pagrindais.

- **Subsidiarumo principas**

SESV 77 straipsnio 2 dalies a punktu Sąjunga įgaliota priimti priemones dėl „vizų ir kitų leidimų trumpam apsigyventi šalyje bendros politikos“. Šiuo pasiūlymu neperžengiama tos nuostatos ribų. Siekiama tikslo toliau kurti ir tobulinti taisykles dėl elektroninės procedūros tvarkant prašymus leisti būti valstybių narių teritorijoje ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį. Šio tikslo valstybės narės pačios negali deramai pasiekti, nes galiojantį Sąjungos aktą (VIS reglamentą) gali iš dalies pakeisti tik Sąjunga.

Judėjimo laisvei erdvėje be vidaus sienų kontrolės būtina sąlyga yra tai, kad jos išorės sienos turi būti veiksmingai valdomos, užtikrinant saugumą. Todėl valstybės narės susitarė bendrai spręsti šiuos uždavinius, ypač dalydamosi informacija per centralizuotas ES sistemas teisingumo ir vidaus reikalų srityje. Tai ne kartą patvirtinta Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos išvadomis, ypač nuo 2015 m.

Kai nėra vidaus sienų kontrolės, būtina patikimai valdyti išorės sienas – kiekviena valstybė narė ir asocijuotoji šalis turi kontroliuoti išorės sieną visų kitų valstybių labui. Nė viena valstybė narė nėra pajėgi savarankiškai išspręsti neteisėtos migracijos ir tarpvalstybinio nusikalstamumo problemų. Trečiųjų šalių piliečiai, atvykstantys į erdvę be vidaus sienų kontrolės, gali šioje erdvėje laisvai keliauti. Erdvėje be vidaus sienų turi būti imamasi bendrų veiksmų kovojant su neteisėta imigracija,

tarptautiniais nusikaltimais ir terorizmu, be kita ko, nustatant tapatybės klastojimo atvejus, ir tai įmanoma sėkmingai daryti tik ES lygmeniu.

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies b punktą Sąjunga gali priimti priemones dėl asmenų patikrinimų ir veiksmingos valstybių narių išorės sienų kirtimo priežiūros. Dabartinius ES teisės aktus dėl vizų procedūros reikia keisti atsižvelgiant į trečiųjų šalių piliečių, paprašiusių išduoti trumpalaikę vizą, kelionės maršrutus, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad neseniai priimtomis AIS nuostatomis panaikinta antspaudavimo tvarka ir sukurtas trečiųjų šalių piliečių, kuriems leidžiama trumpam atvykti, atvykimo ir išvykimo įrašų registras, taip suteikiant valstybių narių institucijoms galimybę vertinti teisėtą naudojimąsi ankstesniais leidimais trumpą laiką būti erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

Dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi Šengeno konvencijos 21 straipsnyje nustatyta, kad jie abipusiškai pripažįstami dokumentais, kurių turėtojams leidžiama laisvai judėti Šengeno erdvėje 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį (t. y. panašiai kaip ir turint trumpalaikę vizą), jeigu jie atitinka Reglamento (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodekso) 6 straipsnio 1 dalies a, c ir e punktų sąlygas. Įvairiose Tarybos išvadose³¹ paraginta imtis naujų priemonių siekiant užpildyti sienų valdymui ir teisėsaugai svarbios informacijos spragas dėl atvejų, kai sienas kerta ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi turėtojai, galbūt sukuriant tokių duomenų ES saugyklą. Duomenų apie šiuos dokumentus įtraukimas, kad šiais duomenimis būtų galima dalytis tarp valstybių narių ir asmens turimus dokumentus prie išorės sienų arba ES teritorijoje galėtų tikrinti ir kitos valstybės narės, ne tik ta, kuri išdavė dokumentą, ir būtų galima patikrinti, ar tas asmuo gali kelti grėsmę kurios nors iš valstybių narių saugumui, atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnyje nustatytus tikslus.

Taigi, šio pasiūlymo tikslo valstybės narės negali pačios deramai pasiekti ir to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

• **Proporcingumo principas**

Kaip paaiškinta poveikio vertinime, pridedamame prie šio pasiūlymo dėl peržiūrėto reglamento, šiame pasiūlyme pasirinktos politikos priemonės laikomos proporcingomis. Jomis neviršijama to, kas būtina siekiant sutartų tikslų.

Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga neturi imtis jokių veiksmų, kurie nėra būtini siekiant Sutartyje nustatytų tikslų. Pasirinkta šių ES veiksmų forma turi būti tokia, kad pasiūlymu būtų pasiektas jo tikslas ir jis būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamas. Pagal siūlomą iniciatyvą būtų toliau tobulinamos judėjimo be sienų taisyklės, siekiant užtikrinti, kad bendros taisyklės dėl išorės sienų būtų vienodai taikomos visose valstybėse narėse, kurios panaikino vidaus sienų kontrolę. Ji taip pat grindžiama priemone, pagal kurią Europos Sąjungoje teikiama informacija apie trečiųjų šalių piliečius. Ja sistemina ir gerinama dabartinė teisėsaugos institucijų prieiga prie VIS informacijos apie šių kategorijų trečiųjų šalių piliečius, kaip savalaikis, tikslus, saugus ir ekonomiškai efektyvus būdas nustatyti trečiųjų šalių piliečius, įtariamus terorizmu ar sunkių nusikaltimų įvykdymu (arba jų aukas), ir suteikti galimybę institucijoms susipažinti su trečiųjų šalių piliečių, kurie yra įtariamieji dėl tokių nusikaltimų (arba jų aukos), pateiktų prašymų istorija.

³¹ 2017 m. birželio 9 d. išvados dėl tolesnių veiksmų siekiant pagerinti keitimąsi informacija ir užtikrinti ES informacinių sistemų sąveikumą (ST/10151/17); 2016 m. birželio mėn. išvados, kuriose patvirtintos veiksmų gairės, skirtos keitimuisi informacija ir informacijos valdymui (9368/1/16 REV 1).

Šis pasiūlymas grindžiamas „pritaikytosios duomenų apsaugos“ principais ir yra proporcingas, atsižvelgiant į teisę į asmens duomenų apsaugą, nes pagal ją nereikalaujama rinkti ir saugoti daugiau duomenų ir ilgesnį laiką negu tikrai būtina, kad veiktų ši sistema ir būtų pasiekti jos tikslai. Be to, pagal šį pasiūlymą bus numatytos ir įgyvendintos visos apsaugos priemonės ir mechanizmai, reikalingi veiksmingai keliautojų pagrindinių teisių, visų pirma jų privataus gyvenimo ir asmens duomenų apsaugai.

ES lygmeniu nereikės jokių papildomų procesų ar suderinimo, kad ši sistema veiktų. Todėl numatoma priemonė yra proporcinga, nes ja neviršijama to, kas būtina, norint ES lygmens veiksmais pasiekti nustatytus tikslus.

Pasirinkta tinkamiausia galimybė yra proporcinga ir sąnaudų atžvilgiu, atsižvelgiant į naudą, kurią ši sistema suteiks visoms valstybėms narėms valdant bendrą išorės sieną ir kuriant bendrą ES migracijos politiką.

Todėl šis pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas esama centralizuota sistema, kuria naudojamosi valstybės narės tarpusavyje bendradarbiauja ir kuriai reikalinga bendra struktūra ir veiklos taisyklės. Be to, juo nustatomos visoms valstybėms narėms vienodos taisyklės dėl atliekamų patikrinimų kertant išorės sieną ir dėl prieigos prie šios sistemos, įskaitant prieigą teisėsaugos tikslais. Todėl reglamentas yra vienintelė galima teisinė priemonė.

- **Pagrindinės teisės**

Siūlomas reglamentas turi įtakos pagrindinėms teisėms, visų pirma teisei į orumą (ES pagrindinių teisių chartijos 1 straipsnis), teisei į laisvę ir saugumą (Chartijos 6 straipsnis), teisei į privatą ir šeimos gyvenimą (Chartijos 7 straipsnis), teisei į asmens duomenų apsaugą (Chartijos 8 straipsnis), teisei į prieglobstį ir apsaugą pagal negražinimo principą (Chartijos 18 ir 19 straipsniai) bei apsaugą perkėlimo, išsiuntimo arba išdavimo (ekstradicijos) atveju (Chartijos 19 straipsnis), teisei į nediskriminavimą (Chartijos 21 straipsnis), vaiko teisėms (Chartijos 24 straipsnis) ir teisei į veiksmingą teisinę gynybą (Chartijos 47 straipsnis).

2008 m. VIS reglamentu nustatytos griežtos taisyklės dėl prieigos prie VIS ir būtinos apsaugos priemonės. Jame taip pat nustatytos asmenų teisės susipažinti su savo duomenimis, juos ištaisyti, ištrinti ir naudotis teisių gynimo priemonėmis (t. y. teisės į asmens duomenų ištaisymą ir ištrynimą ir teisių gynimo priemonės pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą³²), visų pirma teisė į apskundimą teismine tvarka ir viešųjų nepriklausomų institucijų vykdoma duomenų tvarkymo operacijų priežiūra. Šiuo pasiūlymu nustatoma papildomų apsaugos priemonių atsižvelgiant į konkrečius poreikius dėl naujų duomenų kategorijų, duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų, kurie bus įtraukti į VIS. Todėl šis pasiūlymas visiškai atitinka Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, visų pirma teisę į asmens duomenų apsaugą, ir dera su SESV 16 straipsniu, kuriame garantuojama kiekvieno asmens teisė į jo asmens duomenų apsaugą.

³² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Po techninio tyrimo, 2016 m. „eu-LISA“ atlikto dėl techninio VIS pakeitimo po atliktos REFIT procedūros, ir poveikio vertinimo šiame pasiūlyme pasirinkta galimybė išplėsti VIS, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, atlikti automatinius patikrinimus ES ir Interpolo duomenų bazėse saugumo ir, kai tinka, kovos su neteisėta migracija tikslais, taip pat sumažinti amžių, nuo kurio imami vaikų pirštų atspaudai, ir VIS saugoti asmenų, pateikusių prašymus išduoti vizas, kelionės dokumentų asmens duomenų puslapio kopijas. Atlikus šį tyrimą įvertinta, kad tam reikės 182 mln. EUR. Numatomas plėtros etapas bus 2021–2023 m., todėl reikiamos lėšos bus skirtos iš kitame ES biudžete tam asignuotos sumos. Jei šis pasiūlymas bus priimtas anksčiau nei būsima finansinė programa, reikalingi ištekliai (įvertinta suma – apie 1,5 mln. EUR) bus finansuojami pagal Vidaus saugumo fondo sienų ir vizų biudžeto eilutę ir tos sumos bus atimtos iš 2021–2023 m. skirtų lėšų. Ta 1,5 mln. EUR suma būtų naudojama pradedant parengiamąjį darbą, po kurio bus įgyvendinamos šiame pasiūlyme numatytos priemonės, kaip antai susijusios su įgyvendinimo aktų rengimu ir sutarčių sudarymu per viešuosius pirkimus. Jei dėl šio pasiūlymo būtų susitarta politiniu lygmeniu iki 2019 m. kovo mėn. (t. y. dabartiniu teisėkūros laikotarpiu), bus siekiama šį pasiūlymą įgyvendinti iki 2021 m. pabaigos.

Šiam pasiūlymui įgyvendinti reikalingi ištekliai (tiek Sienų valdymo fondui, tiek kiekvienai iš atitinkamų agentūrų) yra suderinti su Komisijos 2018 m. gegužės 2 d. pasiūlymu dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos. Su šio pasiūlymo įgyvendinimu susijusioms išlaidoms skirtos lėšos skirstomos taip:

- 105 mln. EUR skiriama „eu-LISA“ (netiesioginis valdymas);
- 45 mln. EUR skiriama valstybėms narėms, pagal jų nacionalines programas (pasidalijamasis valdymas);
- 2 mln. EUR skiriama Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (FRONTEX) (netiesioginis valdymas);
- 30 mln. EUR skiriama Europolui (netiesioginis valdymas).

Taikomas sąnaudų modelis paaiškintas poveikio vertinimo 3 priede „Kam ir koks poveikis daromas“, 2 skirsnyje „Sąnaudų ir naudos santrauka“, ir 4 priede „REFIT“, taip pat išsamiau išanalizuotas atliekant tyrimus, kuriais pagrįstas poveikio vertinimas: tyrimą dėl vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimo galimumo ir poveikio, tyrimą dėl prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumento nuskaitytos kopijos saugojimo Vizų informacinėje sistemoje, galimybių studiją dėl ilgalaikių vizų, leidimų gyventi ir vietinio eismo per sieną leidimų įtraukimo į saugyklą ir teisinę analizę dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) išplėtimo, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, būtinumo ir proporcingumo.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

- Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Komisija užtikrins VIS veikimo stebėseną ir vertins pagrindinius su ja susijusius politikos tikslus. Praėjus ketveriems metams nuo peržiūrėto VIS reglamento taikymo pradžios ir vėliau kas ketverius metus Komisija teiks ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Šioje ataskaitoje bus pateiktas bendras sistemos veikimo vertinimas, įskaitant jos tiesioginį ir netiesioginį poveikį ir praktinio jos įgyvendinimo poveikį pagrindinėms teisėms. Joje turėtų būti įvertinti siekiant tikslų pasiekti rezultatai, įvertinta keturiuose pagrindinėse probleminėse srityse padaryta pažanga ir įvertintas

tolesnis šios sistemos pagrįstumas ir bet koks to poveikis su ja susijusioms galimybėms ateityje. VIS įgyvendinimas taip pat vertinamas taikant Šengeno vertinimo mechanizmą pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1053/2013³³, nedarant poveikio Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, vaidmeniui (ES sutarties 17 straipsnio 1 dalis).

- **Įvairios nuostatos**

Šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis* ir juo plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos dėl išorės sienų ir vizų, nes jis yra susijęs su išorės sienų kirtimu ir trumpalaikių vizų išdavimu.

Tai turi toliau nurodytą poveikį pagal Sutarties protokolus ir susitarimus dėl asociacijos plėtojant Šengeno *acquis*:

Danija: pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja Tarybai priimant priemones pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį.

Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nuspręs dėl šio reglamento, Danija turės nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę.

Jungtinė Karalystė ir Airija: pagal Protokolo dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis* 4 ir 5 straipsnius, 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo ir 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas, Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 767/2008 (VIS reglamentą) ar visas kitas teises priemones, kurios bendrai vadinamos Šengeno *acquis*, t. y. priemonės, kuriomis organizuojamas ir remiamas vidaus sienų kontrolės panaikinimas, ir gretutines priemones, susijusias su išorės sienų kontrole.

Šiuo reglamentu plėtojama ši *acquis*, todėl Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, jis nėra joms privalomas ar taikomas.

Remiantis Teisingumo Teismo sprendimu byloje *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą*, C-482/08³⁴, ta aplinkybė, kad šio reglamento teisinį pagrindą sudaro 87 straipsnio 2 dalies a punktas ir 88 straipsnio 2 dalies a punktas kartu su SESV 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktais, nedaro poveikio minėtiems išvadai, nes prieiga prie Vizų informacinės sistemos teisėsaugos tikslais yra antrinis jos sukūrimo tikslas.

Islandija ir Norvegija: taikomos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame asociacijos susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* nustatytos procedūros, nes šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis*, kaip apibrėžta šio susitarimo A priede³⁵.

³³ 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriama tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas, ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą, OL L 295, 2013 11 6, p. 27.

³⁴ ECLI:ES:C:2010:631.

³⁵ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

Šveicarija: šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³⁶.

Lichtenšteinas: šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³⁷.

Kroatija, Kipras, Bulgarija ir Rumunija: vizų politika, įskaitant VIS, yra Šengeno *acquis* dalis, dar netaikoma tų valstybių narių, nes jos dar nevysiškai taiko šią *acquis* pagal savo stojimo aktus. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 565/2014/ES³⁸ nustatyta supaprastinta asmenų kontrolės prie išorės sienų tvarka. Ta tvarka pagrįsta vienašališku tam tikrų dokumentų, konkrečiai Šengeno vizų, išduotų valstybių narių, taikančių Šengeno *acquis*, pripažinimu Bulgarijoje, Kroatijoje, Kipre ir Rumunijoje visiškai lygiaverčiais dokumentais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją arba buvimo joje ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį tikslu. Tarybos sprendimu (ES) 2017/1908 Bulgarijai ir Rumunijai taip pat suteikta prieiga naudotis VIS duomenimis tik skaitymo režimu be teisės įvesti, keisti ar ištrinti VIS duomenis, siekiant palengvinti jų nacionalinę prašymų išduoti vizą nagrinėjimo tvarką ir užkirsti kelią sukčiavimui ir bet kokiam piktnaudžiavimui Šengeno vizomis, patikrinant jų galiojimą ir autentiškumą pagal VIS saugomus duomenis; kad būtų lengviau atlikti trumpalaikes visas turinčių trečiųjų šalių piliečių patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose ir tų valstybių narių teritorijoje; kad būtų lengviau nustatyti už tarptautinės apsaugos prašymus atsakingą valstybę narę; kad būtų lengviau nagrinėti tokius prašymus ir didinti vidaus saugumą valstybių narių teritorijoje, padedant kovoti su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu.

Kadangi šiuo reglamentu plėtojama ši *acquis*, t. y. išplečiamas su VIS susijęs konsultavimasis ir keitimasis informacija, įtraukiant ilgalaikes visas ir leidimus gyventi, kuriuos šios valstybės narės taip pat pripažįsta lygiaverčiais savo išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją arba buvimo joje tikslu, Bulgarija ir Rumunija turėtų turėti prieigą naudotis duomenimis apie ilgalaikes visas ir leidimus gyventi, tais pačiais tikslais, kaip nustatyta Tarybos sprendime (ES) 2017/1908.

³⁶ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

³⁷ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

³⁸ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 565/2014/ES, kuriuo nustatoma supaprastinta asmenų kontrolės prie išorės sienų tvarka, grindžiama vienašališku Bulgarijos, Kroatijos, Kipro ir Rumunijos tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją arba buvimo joje ne ilgiau kaip 90 per bet kurį 180 dienų laikotarpį tikslu ir panaikinami sprendimai Nr. 895/2006/EB ir Nr. 582/2008/EB (OL L 157, 2014 5 27, p. 23).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, Reglamentas (ES) 2017/2226, Reglamentas (ES) 2016/399, Reglamentas XX/2018 [Sąveikumo reglamentas] ir Sprendimas 2004/512/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2008/633/TVR

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnio 2 dalį, 77 straipsnio 2 dalies a, b, d ir e punktus, 78 straipsnio 2 dalies d, e ir g punktus, 79 straipsnio 2 dalies c ir d punktus, 87 straipsnio 2 dalies a punktą ir 88 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³⁹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁴⁰,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Vizų informacinė sistema (VIS) sukurta Tarybos sprendimu 2004/512/EB⁴¹ kaip technologinis sprendimas, skirtas tam, kad būtų galima keistis duomenimis apie vizas tarp valstybių narių. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 767/2008⁴² nustatyta VIS paskirtis, funkcijos ir susijusios pareigos, taip pat keitimosi trumpalaikių vizų duomenimis tarp valstybių narių, siekiant palengvinti prašymų išduoti trumpalaikes vizas nagrinėjimą ir susijusių sprendimų priėmimą, sąlygos ir procedūros. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 810/2009⁴³

³⁹ OL C , , p. .

⁴⁰ OL C , , p. .

⁴¹ 2004 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimas 2004/512/EB dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) sukūrimo (OL L 213, 2004 6 15, p. 5).

⁴² 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60).

⁴³ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

nustatytos biometrinių identifikatorių registravimo VIS taisyklės. Tarybos sprendimu 2008/633/TVR⁴⁴ nustatytos sąlygos, kuriomis valstybių narių paskirtosios institucijos ir Europolas gali gauti prieigą naudotis VIS teroristinių nusikaltimų ir kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais;

- (2) bendrieji VIS tikslai yra gerinti bendros vizų politikos įgyvendinimą, konsulinį bendradarbiavimą ir konsultavimąsi tarp centrinių vizų institucijų, palengvinant valstybių narių keitimąsi duomenimis apie prašymus išduoti vizas ir dėl jų priimtus sprendimus, siekiant: supaprastinti prašymų išduoti vizą nagrinėjimo tvarką; užkirsti kelią palankiausių vizų išdavimo sąlygų paieškai; padėti kovoti su tapatybės klastojimu; palengvinti patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose ir valstybių narių teritorijoje; padėti nustatyti bet kurio asmens, kuris gali neatitikti ar nebeatitikti atvykimo, buvimo arba gyvenimo valstybių narių teritorijoje sąlygų, tapatybę; palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013⁴⁵ taikymą ir padėti užkirsti kelią grėsmėms visų valstybių narių vidaus saugumui;
- (3) 2016 m. balandžio 6 d. Komisijos komunikate „Patikimesnės ir pažangesnės sienų ir saugumo informacinės sistemos“⁴⁶ nurodyta, kad ES reikia stiprinti ir gerinti savo IT sistemas, duomenų struktūrą ir keitimąsi informacija sienų valdymo, teisėsaugos ir kovos su terorizmu srityje, ir pabrėžta būtinybė didinti IT sistemų sąveikumą. Šiame komunikate taip pat nurodyta, kad reikia užpildyti informacijos spragas, be kita ko, gaunant trūkstamą informaciją apie ilgalaikes vizas turinčius trečiųjų šalių piliečius;
- (4) Taryba 2016 m. birželio 10 d. patvirtino veiksmų gaires, skirtas keitimuisi informacija ir informacijos valdymui⁴⁷. Taryba paragino Komisiją, siekiant pašalinti esamą informacijos spragą, susijusią su trečiųjų šalių piliečiams išduodamais dokumentais, įvertinti galimybę sukurti centrinę valstybių narių išduotų leidimų gyventi ir ilgalaikių vizų duomenų saugyklą, kurioje būtų saugoma informacija apie šiuos dokumentus, įskaitant jų galiojimo pabaigos datas ir informaciją apie galimą jų panaikinimą. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 21 straipsnyje nustatyta teisė laisvai judėti valstybių, kurios yra šio susitarimo šalys, teritorijoje ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, nustatant abipusį šių valstybių išduotų leidimų gyventi ir ilgalaikių vizų pripažinimą;
- (5) 2017 m. birželio 9 d. Tarybos išvadose dėl tolesnių veiksmų siekiant pagerinti keitimąsi informacija ir užtikrinti ES informacinių sistemų sąveikumą⁴⁸ Taryba pripažino, kad gali reikėti naujų priemonių siekiant užpildyti dabartines sienų valdymui ir teisėsaugai svarbios informacijos spragas, susijusias su atvejais, kai sienas

⁴⁴ 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimas 2008/633/TVR dėl valstybių narių paskirtųjų institucijų ir Europolo prieigos prie Vizų informacinės sistemos (VIS) teroristinių ir kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais (OL L 218, 2008 8 13, p. 129).

⁴⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013 6 29, p. 31).

⁴⁶ COM(2016) 205 *final*.

⁴⁷ Veiksmų gairės, skirtos keitimuisi informacija ir informacijos valdymui, įskaitant sąveikumo sprendimus, stiprinti teisingumo ir vidaus reikalų srityje (9368/1/16 REV 1).

⁴⁸ Tarybos išvados dėl tolesnių veiksmų siekiant pagerinti keitimąsi informacija ir užtikrinti ES informacinių sistemų sąveikumą (10151/17).

kerta ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi turėtojai. Taryba paragino Komisiją pirmiausia atlikti galimybių studiją dėl centrinės ES saugyklos, kurioje būtų saugoma informacija apie ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, sukūrimo. Tuo remdamasi Komisija atliko du tyrimus: pirmojoje galimybių studijoje⁴⁹ padaryta išvada, kad sukurti saugyklą būtų techniškai įmanoma, o geriausia techninė galimybė būtų tam naudoti jau esamą VIS struktūrą; antrajame tyrime⁵⁰ atlikta būtinumo ir proporcingumo analizė ir padaryta išvada, kad būtų reikalinga ir proporcinga išplėsti VIS, į ją įtraukiant minėtus dokumentus;

- (6) 2017 m. rugsėjo 27 d. Komisijos komunikate dėl Europos migracijos darbotvarkės įgyvendinimo⁵¹ nurodyta, kad ES bendra vizų politika yra ne tik būtina priemonė siekiant sudaryti palankesnes sąlygas turizmui ir verslui, bet ir labai svarbi priemonė siekiant užkirsti kelią saugumo rizikai ir neteisėtos migracijos į ES rizikai. Šiame komunikate pripažinta, kad bendrą vizų politiką reikia toliau derinti prie dabartinių uždavinių, atsižvelgiant į naujus IT sprendimus ir labiau subalansuojant supaprastinto vizų režimo teikiamą naudą su geresniu migracijos, saugumo ir sienų valdymu. Komisija pareiškė, kad VIS teisinė sistema bus persvarstyta siekiant toliau gerinti vizų procedūrą, įskaitant su duomenų apsauga susijusius aspektus ir teisės saugos institucijų prieigą prie sistemos, toliau plečiant VIS naudojimą, į ją įtraukiant naujas duomenų kategorijas ir naujus duomenų naudojimo būdus, ir visapusiškai naudojantis sąveikumo priemonėmis;
- (7) 2018 m. kovo 14 d. Komisijos komunikate „Bendros vizų politikos priderinimas prie naujų uždavinių“⁵² dar kartą patvirtinta, kad VIS teisinė sistema bus peržiūrėta, ir tai bus platesnio informacinių sistemų sąveikumo svarstymo proceso dalis;
- (8) priimant Reglamentą (EB) Nr. 810/2009 buvo pripažinta, kad vėlesniame etape, remiantis atlikto tyrimo, už kurį atsakinga Komisija, rezultatais, reikės spręsti klausimą, ar vaikų iki 12 metų pirštų atspaudai yra pakankamai patikimi naudoti tapatybės nustatymo ir patikrinimo tikslais ir ypač kaip pirštų atspaudai kinta su amžiumi. 2013 m. atlikus Jungtinio tyrimų centro tyrimą⁵³ padaryta išvada, kad tam tikromis sąlygomis yra įmanomas pakankamai tikslus 6–12 metų amžiaus vaikų pirštų atspaudų atpažinimas. Atlikus antrą tyrimą⁵⁴ 2017 m. gruodžio mėn. ši išvada patvirtinta ir pateikta daugiau įžvalgų, koks yra asmens amžiaus poveikis pirštų atspaudų kokybei. Tuo remdamasi Komisija 2017 m. atliko dar vieną tyrimą siekdama įvertinti vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai per vizų procedūrą, sumažinimo iki 6 metų būtinumą ir proporcingumą. Atlikus šį tyrimą⁵⁵ nustatyta, kad sumažinus amžių, nuo kurio imami pirštų atspaudai, būtų padedama geriau pasiekti VIS tikslus, ypač padėti kovoti su tapatybės klaidojimu ir palengvinti patikrinimus

⁴⁹ Integruotas sienų valdymas (ISV) – ilgalaikių vizų, leidimų gyventi ir vietinio eismo per sieną leidimų įtraukimo į saugyklą galimybių studija (2017 m.).

⁵⁰ Vizų informacinės sistemos (VIS) išplėtimo, į ją įtraukiant duomenis apie ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, būtinumo ir proporcingumo teisinė analizė (2018 m.).

⁵¹ COM(2017) 558 *final*, p. 15.

⁵² COM(2018) 251 *final*.

⁵³ Vaikų pirštų atspaudų atpažinimas (2013 m. – EUR 26193).

⁵⁴ Automatizuotas pirštų atspaudų atpažinimas: nuo vaikų iki pagyvenusių žmonių (2018 m., JRC).

⁵⁵ Vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimo ir prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumento nuskaitytos kopijos saugojimo Vizų informacinėje sistemoje (VIS) galimumas ir poveikis (2018 m.).

išorės sienos perėjimo punktuose, taip pat būtų galima gauti papildomos naudos: sustiprinti vaiko teisių pažeidimų prevenciją ir kovą su šiais pažeidimais, ypač kadangi būtų galima nustatyti ir patikrinti vaikus, kurie yra trečiosios šalies piliečiai, tapatybę, kai jie surandami Šengeno erdvėje tokiomis aplinkybėmis, kada gali būti arba yra pažeistos jų teisės (pvz., vaikai, kurie yra prekybos žmonėmis aukos, dingę vaikai ir prieglobsčio prašantys nelydimi nepilnamečiai);

- (9) vykdydamos visas šiame reglamente numatytas procedūras valstybės narės pirmiausia vadovaujasi vaiko interesais. Turi būti atsižvelgiama į vaiko gerovę, saugumą ir apsaugą, taip pat atsižvelgiama į vaiko nuomonę ir jos deramai paisoma, kaip tinka pagal jo amžių ir brandą. VIS yra ypač svarbi tada, kai yra rizika, kad vaikas gali būti prekybos žmonėmis auka;
- (10) asmens duomenys, pateikti asmens, prašančio išduoti trumpalaikę vizą, turėtų būti tvarkomi VIS siekiant įvertinti, ar dėl to asmens atvykimo į Sąjungą gali kilti grėsmė visuomenės saugumui arba visuomenės sveikatai Sąjungoje, ir kartu įvertinti to prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens neteisėtos migracijos riziką. Dėl trečiosios šalies piliečių, kuriems išduota ilgalaikė visa arba leidimas gyventi, šie patikrinimai turėtų būti atliekami tik padedant įvertinti dokumento turėtojo tapatybę, jo ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi autentiškumą ir galiojimą ir, ar to trečiosios šalies piliečio atvykimas į Sąjungą gali kelti grėsmę visuomenės saugumui arba visuomenės sveikatai Sąjungoje. Šie patikrinimai neturėtų daryti įtakos jokiai sprendimui dėl ilgalaikių vizų ar leidimų gyventi išdavimo;
- (11) tokios rizikos neįmanoma įvertinti netvarkant asmens duomenų, susijusių su asmens tapatybe, kelionės dokumentu ir, atitinkamais atvejais, jo rėmėjo arba, jei dokumentą išduoti prašantis asmuo yra nepilnametis, – už jį atsakingo asmens tapatybe. Kiekvienas prašyme pateiktas asmens duomenų įrašas turėtų būti palygintas su duomenimis, įtrauktais į įrašus, bylas arba perspėjimus, registruotus informacinėje sistemoje (Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), Vizų informacinėje sistemoje (VIS), Europolo duomenyse, Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD), atvykimo ir išvykimo sistemoje (AIS), sistemoje EURODAC, sistemoje ECRIS-TCN dėl su teroristiniais nusikaltimais ir kitais sunkiais nusikaltimais susijusių apkaltinamųjų nuosprendžių ir (arba) Interpolo su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje (Interpolo TDAWN)), arba su stebėjimo sąrašais, arba su konkrečios rizikos rodikliais. Tokiam palyginimui turėtų būti naudojami tik tų kategorijų asmens duomenys, kurie yra tose informacinėse sistemose, kuriose teikiamos užklausos, ar stebėjimo sąrašė arba pagal konkrečios rizikos rodiklius;
- (12) ES informacinių sistemų sąveikumas nustatytas [*Reglamentu (ES) XX dėl sąveikumo*], kad šios ES informacinės sistemos ir jų duomenys vieni kitus papildytų, siekiant gerinti išorės sienų valdymą, padėti užkirsti kelią neteisėtai migracijai ir su ja kovoti ir užtikrinti aukšto lygio saugumą Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, įskaitant visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos bei saugumo palaikymą valstybių narių teritorijose;
- (13) ES informacinių sistemų sąveikumas teikia galimybę šioms sistemoms vienoms kitas papildyti, kad būtų lengviau teisingai nustatyti asmenų tapatybę, padėti kovoti su tapatybės klastojimu, tobulinti ir suderinti atitinkamose ES informacinėse sistemose taikomus duomenų kokybės reikalavimus, palengvinti dabartinių ir būsimų ES

informacinių sistemų techninį ir veikimo įgyvendinimą valstybėse narėse, sustiprinti ir supaprastinti duomenų saugumo ir duomenų apsaugos priemonės, taikomas atitinkamoms ES informacinėms sistemoms, supaprastinti teisėsaugos institucijų prieigą prie AIS, VIS, [ETIAS] ir EURODAC ir padėti siekti AIS, VIS, [ETIAS], EURODAC, SIS ir [sistemos ECRIS-TCN] tikslų;

- (14) sąveikumo komponentai apima AIS, VIS, [ETIAS], EURODAC, SIS ir [sistemą ECRIS-TCN] bei Europolo duomenis, kad būtų galima vienu metu teikti užklausą visose šiose ES informacinėse sistemose, todėl yra tikslinga naudoti šiuos komponentus atliekant automatinius patikrinimus ir naudojantis prieiga prie VIS teisėsaugos tikslais. Šiuo tikslu reikėtų naudotis Europos paieškos portalu (EPP), kad būtų įmanoma sparti, sklandi, veiksminga, sisteminga ir kontroliuojama prieiga prie ES informacinių sistemų, Europolo duomenų ir Interpolo duomenų bazių, reikalingų atitinkamų institucijų užduotims atlikti, naudojantis jų prieigos teisėmis, ir padedant siekti VIS tikslų;
- (15) palyginimas su kitomis duomenų bazėmis turėtų vykti automatizuotai. Visada, kai atlikus tokį palyginimą nustatoma, kad yra sutapimas (atitiktis) tarp bet kokių asmens duomenų arba jų derinių pateiktuose prašymuose ir tam tikro įrašo, bylos arba perspėjimo, esančio minėtose informacinėse sistemose, arba į stebėjimo sąrašą įtrauktų asmens duomenų, tokį prašymą turėtų rankiniu būdu apdoroti specialistas atsakingoje institucijoje. Po šio atsakingos institucijos atlikto vertinimo turėtų būti priimtas sprendimas išduoti trumpalaikę vizą arba jos neišduoti;
- (16) atsisakymas patenkinti prašymą išduoti trumpalaikę vizą neturėtų būti pagrįstas tik automatiniu prašyme pateiktų asmens duomenų apdorėjimu;
- (17) prašymus pateikę asmenys, kuriems atsisakyta išduoti trumpalaikę vizą remiantis po duomenų tvarkymo VIS gauta informacija, turėtų turėti teisę tuos sprendimus apskųsti. Apeliaciniai skundai turėtų būti teikiami toje valstybėje narėje, kuri priėmė sprendimą dėl prašymo, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę. Turėtų būti taikomos esamos apsaugos priemonės ir taisyklės dėl apskundimo, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 767/2008;
- (18) analizuojant bylą dėl prašymo išduoti trumpalaikę vizą turėtų būti naudojami konkrečios rizikos rodikliai, atitinkantys anksčiau nustatytą saugumo, neteisėtos migracijos ar visuomenės sveikatos riziką. Kriterijai, pagal kuriuos nustatomi konkrečios rizikos rodikliai, jokiais aplinkybėmis negali būti pagrįsti vien asmens lytimi arba amžiumi. Jie jokiais aplinkybėmis negali būti pagrįsti informacija, iš kurios sužinoma apie asmens rasę, odos spalvą, etninę ar socialinę kilmę, genetinius požymius, kalbą, politinius ar bet kokius kitus įsitikinimus, religiją ar filosofinius įsitikinimus, narystę profesinėje sąjungoje, priklausymą tautinei mažumai, turta, gimimą, negalią ar seksualinę orientaciją;
- (19) dėl nuolat atsirandančių naujų grėsmių saugumui, naujų neteisėtos migracijos tendencijų ir grėsmių visuomenės sveikatai būtina imtis veiksmingų atsakomųjų priemonių ir su tuo kovoti pažangiais būdais. Kadangi šie būdai yra susiję su reikšmingų asmens duomenų kiekių tvarkymu, turėtų būti nustatytos tinkamos apsaugos priemonės, kad teisių į privatų ir šeimos gyvenimą ir į asmens duomenų apsaugą ribojimas neviršytų to, kas būtina demokratinėje visuomenėje;

- (20) reikėtų užtikrinti, kad dėl asmenų, pateikiančių prašymą išduoti trumpalaikę vizą, ir dėl trečiųjų šalių piliečių, gavusių ilgalaikę vizą ar leidimą gyventi, būtų atliekami bent tokio lygio patikrinimai kaip dėl trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas bevizis režimas. Šiuo tikslu taip pat sudaromas stebėjimo sąrašas, į kurį įtraukiama informacija apie asmenis, įtariamus padarius sunkius nusikaltimus, įtariamus terorizmu, arba kai yra faktinių požymių ar pagrįstų priežasčių manyti, kad jie įvykdys sunkų nusikaltimą arba teroro aktą, ir tą sąrašą reikėtų naudoti ir šių kategorijų trečiųjų šalių piliečių patikrinimams;
- (21) tarptautiniai vežėjai, atlikdami savo pareigą pagal Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo, turėtų gebėti patikrinti, ar trumpalaikę vizą, ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi turintys trečiosios šalies piliečiai turi reikiamus galiojančius kelionės dokumentus. Šį patikrinimą turėtų būti įmanoma atlikti kasdien išgaunant dalį VIS duomenų į atskirą tik skaitymo režimu veikiančią duomenų bazę, kurioje būtų galima gauti mažiausią būtiną duomenų kiekį teikiant užklausa, kuriai pakaktų atsakymo „gerai“ (angl. OK) arba „negerai“ (angl. NOT OK);
- (22) šiame reglamente turėtų būti apibrėžtos valstybių narių institucijos, kurioms gali būti suteikta prieiga prie VIS, kad jos galėtų įvesti, keisti, ištrinti duomenis arba naudotis duomenimis apie ilgalaikes visas ir leidimus gyventi konkrečiais tikslais, kurie VIS nustatyti dėl šios dokumentų ir jų turėtojų kategorijos, ir tik tiek, kiek būtina jų užduotims atlikti;
- (23) bet koks VIS duomenų apie ilgalaikes visas ir leidimus gyventi tvarkymas turėtų būti proporcingas siekiamiems tikslams ir būtinas kompetentingų institucijų užduotims atlikti. Naudodamosi VIS kompetentingos institucijos turi užtikrinti pagarbą asmens, kurio duomenų prašoma, orumui ir neliečiamybei, ir neturi diskriminuoti asmenų dėl lyties, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių požymių, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių įsitikinimų, priklausymo tautinei mažumai, turto, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos;
- (24) būtina, kad teisėsaugos institucijos turėtų naujausią informaciją, reikalingą savo užduotims atlikti kovojant su teroristiniais ir kitais sunkiais nusikaltimais. Valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo prieiga prie VIS nustatyta Tarybos sprendimu 2008/633/TVR. Šio sprendimo turinys turėtų būti įtrauktas į VIS reglamentą, suderinant jį su dabartine Sutarties teisine sistema;
- (25) jau įsitikinta, kad prieiga prie VIS duomenų teisėsaugos tikslu yra naudinga nustatant smurtine mirtimi mirusių asmenų tapatybę arba padedant tyrėjams padaryti didesnę pažangą tiriant prekybos žmonėmis, terorizmo arba prekybos narkotikais bylas. Todėl su ilgalaikiu buvimu ES susiję VIS duomenys taip pat turėtų būti prieinami valstybių narių paskirtosioms institucijoms ir Europos policijos biurui (Europolui) pagal šiame reglamente nustatytas sąlygas;
- (26) kadangi Europolas atlieka pagrindinį vaidmenį valstybių narių institucijoms bendradarbiaujant tarptautinių nusikaltimų tyrimo srityje, padėdamas visoje Sąjungoje užtikrinti nusikaltimų prevenciją, analizę ir tyrimą, Europolo dabartinė prieiga prie VIS atliekant jo užduotis turėtų būti susisteminta ir supaprastinta, taip pat atsižvelgiant

į neseniai atliktus teisinės sistemos, kaip antai Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/794⁵⁶ pakeitimus;

- (27) prieiga prie VIS, suteikiama teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo arba tyrimo tikslu, yra asmenų, kurių asmens duomenys tvarkomi VIS, pagrindinių teisių į privatų ir šeimos gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą apribojimas. Bet koks tokio pobūdžio apribojimas turi atitikti teisės nuostatas, kurios turi būti pakankamai tiksliai suformuluotos, kad asmenys galėtų prie jų derinti savo elgesį, ir asmenys turi būti apsaugoti nuo savivalės ir turi būti pakankamai aiškiai apibrėžta, kiek diskrecijos suteikiama kompetentingoms institucijoms ir kaip jos ja naudojasi. Bet koks teisių apribojimas turi būti būtinas demokratinėje visuomenėje, siekiant apginti teisėtus ir proporcingus interesus, ir turi būti proporcingas siekiamam teisėtam tikslui;
- (28) [Reglamentu 2018/XX dėl sąveikumo] valstybės narės policijos institucijai, atitinkamai įgaliotai nacionalinės teisės aktais, suteikiama galimybė nustatyti asmens tapatybę naudojant to asmens biometrinius duomenis, paimitus atliekant jo tapatybės patikrinimą. Tačiau gali būti tam tikrų aplinkybių, kai asmens tapatybę būtina nustatyti paties asmens labui. Tai, be kita ko, tokie atvejai, kai surandamas asmuo, kuris buvo dingęs, pagrobtas arba nustatyta, kad jis yra prekybos žmonėmis auka. Tokiais atvejais teisėsaugos institucijoms turėtų būti suteikta greita prieiga prie VIS duomenų, kad jos galėtų greitai ir patikimai nustatyti asmens tapatybę ir nereikėtų laikytis visų išankstinių sąlygų ir taikyti papildomų atsargumo priemonių dėl teisėsaugos institucijų prieigos;
- (29) duomenų palyginimai, atliekami naudojant latentinius pirštų atspaudus, kurie kaip daktiloskopiniai pėdsakai gali būti randami nusikaltimo vietoje, yra labai svarbi policijos bendradarbiavimo dalis. Galimybė palyginti latentinį piršto atspaudą su VIS saugomais pirštų atspaudų duomenimis tais atvejais, kai galima pagrįstai manyti, kad nusikaltimo vykdytojas arba auka gali būti registruotas VIS, turėtų būti labai naudinga priemonė valstybių narių teisėsaugos institucijoms vykdant teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevenciją, juos atskleidžiant ar tiriant, kai, pavyzdžiui, vienintelis nusikaltimo vietoje rastas įrodymas yra latentiniai pirštų atspaudai;
- (30) būtina paskirti kompetingas valstybių narių institucijas, taip pat centrinę prieigos punktą, per kurį būtų teikiami prašymai suteikti prieigą prie VIS duomenų, ir sudaryti sąrašą tų vykdomųjų padalinių, kurie paskirtosiose institucijose yra įgalioti prašyti tokios prieigos konkrečiais teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo arba tyrimo tikslais;
- (31) paskirtųjų institucijų vykdomųjų padalinių prašymai suteikti prieigą prie centrinėje sistemoje saugomų duomenų turėtų būti teikiami centriniam prieigos punktui ir turėtų būti pagrįsti. Paskirtųjų institucijų vykdomieji padaliniai, įgalioti prašyti prieigos prie VIS duomenų, neturėtų atlikti tokios prieigos pagrįstumą tikrinančios institucijos funkcijų. Centriniai prieigos punktai turėtų veikti nepriklausomai nuo paskirtųjų

⁵⁶ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

institucijų ir turėtų būti atsakingi už nepriklausomą užtikrinimą, kad būtų griežtai laikomasi prieigos sąlygų, nustatytų šiame reglamente. Išimtiniais skubos atvejais, kai būtina greitai gauti prieigą siekiant reaguoti į konkrečią ir realią su teroristiniais nusikaltimais arba kitais sunkiais nusikaltimais susijusią grėsmę, centrinis prieigos punktas turėtų gebėti pradėti vykdyti prašymą nedelsdamas ir tik vėliau atlikti patikrinimą;

- (32) siekiant apsaugoti asmens duomenis ir neleisti atlikti sistemingų paieškų teisėsaugos tikslais, VIS duomenys turėtų būti tvarkomi tik konkrečiais atvejais ir kai tai būtina teroristinių nusikaltimų ar kitų sunkių nusikaltimų prevencijai, atskleidimui arba tyrimui. Paskirtosios institucijos ir Europolas turėtų prašyti prieigos prie VIS tik tada, kai pagrįstai mano, kad tokia prieiga suteiks jiems informacijos, kuri jiems labai padės užkirsti kelią teroristiniam nusikaltimui ar kitam sunkiam nusikaltimui arba jį atskleisti ar tirti;
- (33) teisę ilgą laiką būti šalyje suteikiančių dokumentų turėtojų asmens duomenys turėtų būti saugomi VIS ne ilgiau negu būtina VIS naudojimo tikslais. Trečiųjų šalių piliečių duomenis tikslinga saugoti penkerių metų laikotarpį, kad būtų galima atsižvelgti į tuos duomenis vertinant prašymus išduoti trumpalaikes vizas, nustatyti užsibuvimo atvejus pasibaigus dokumento galiojimo laikotarpiui ir atlikti tuos dokumentus gavusių trečiųjų šalių piliečių saugumo vertinimus. Turimi duomenys apie ankstesnį dokumento naudojimą galėtų palengvinti trumpalaikių vizų išdavimą ateityje. Trumpesnio duomenų saugojimo laikotarpio nepakaktų užtikrinti, kad nustatyti tikslai būtų pasiekti. Po penkerių metų duomenys turėtų būti ištrinti, nebent būtų priežasčių ištrinti juos anksčiau;
- (34) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679⁵⁷ taikomas valstybių narių atliekamam asmens duomenų tvarkymui pagal šį reglamentą. Teisėsaugos institucijų atliekamas asmens duomenų tvarkymas nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais yra reglamentuojamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680⁵⁸;
- (35) Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai ir su grąžinimu susijusias užduotis atliekančios darbuotojų grupės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1624 turi teisę naudotis Europos duomenų bazėmis, kai tai būtina atliekant veiklos plane dėl patikrinimų kertant sieną, sienų stebėjimo ir grąžinimo nustatytas veiklos užduotis, priimančiajai valstybei narei leidus. Siekiant palengvinti tokių naudojamąsi ir kad tie būriai ir grupės galėtų gauti veiksmingą prieigą prie VIS esančių duomenų, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai turėtų būti suteikta prieiga prie VIS. Tokia prieiga turėtų būti suteikiama pagal tokias pačias sąlygas ir apribojimus, kokie taikomi valstybių narių kompetentingų institucijų prieigai kiekvienu konkrečiu tikslu, kuriuo galima naudotis VIS duomenimis;

⁵⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁵⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

- (36) trečiųjų šalių piliečių, kurie neatitinka ar nebeatitinka atvykimo, buvimo ar gyvenimo valstybėje narėje sąlygų, grąžinimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB⁵⁹ yra labai svarbi visapusiškų pastangų kovoti su neteisėta migracija dalis ir svarbus visuomenės interesas;
- (37) dėl trečiųjų šalių, į kurias grąžinama, dažnai nėra Komisijos priimtų sprendimų dėl tinkamumo pagal Reglamento (ES) 2016/679 45 straipsnį arba pagal nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeltas Direktyvos (ES) 2016/680 36 straipsnis. Be to, nors Sąjungoje dėta daug pastangų bendradarbiauti su svarbiausiomis ES neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių, turinčių prievolę grįžti, kilmės šalimis, nesugebėta užtikrinti, kad tokios trečiosios šalys sistemingai vykdytų tarptautinės teisės nustatytą prievolę dėl savo piliečių readmisijos. Readmisijos susitarimai, kurie yra sudaryti arba dėl kurių Sąjunga arba valstybės narės vykdo derybas ir kuriais nustatomos tinkamos apsaugos priemonės perduodant duomenis trečiosioms šalims pagal Reglamento (ES) 2016/679 46 straipsnį arba pagal nacionalines nuostatas, priimtas perkeltiant į nacionalinę teisę Direktyvos (ES) 2016/680 37 straipsnį, yra sudaryti tik su nedaugeliu tokių trečiųjų šalių, o bet kokių naujų susitarimų sudarymas ateityje tebėra neužtikrintas. Tokiomis aplinkybėmis asmens duomenys galėtų būti pagal šį reglamentą tvarkomi kartu su trečiųjų šalių institucijomis, siekiant įgyvendinti Sąjungos grąžinimo politiką, jei tenkinamos sąlygos, nustatytos Reglamento (ES) 2016/679 49 straipsnio 1 dalies d punktu arba nacionalinėmis nuostatomis, kuriomis į nacionalinę teisę perkeltas Direktyvos (ES) 2016/680 38 arba 39 straipsnis;
- (38) valstybės narės turėtų leisti susipažinti su atitinkamais asmens duomenimis, tvarkomais VIS, pagal taikomas duomenų apsaugos taisykles ir kai tai būtina atskirais atvejais atliekant užduotis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁶⁰ [Reglamentas dėl perkėlimo į ES sistemos], [Europos Sąjungos prieglobsčio agentūrai] ir atitinkamoms tarptautinėms organizacijoms, tokioms kaip Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras, Tarptautinė migracijos organizacija ir Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas, dėl pabėgėlių ir perkėlimo operacijų, kai tai susiję su trečiųjų šalių piliečiais arba asmenimis be pilietybės, apie kuriuos valstybės narės joms praneša įgyvendindamos Reglamentą (ES) .../... [Reglamentas dėl perkėlimo į ES sistemos];
- (39) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001⁶¹ taikomas Sąjungos institucijų arba įstaigų veiklai, kurią jos vykdo atlikdamos su VIS operacijų valdymu susijusias savo užduotis;
- (40) vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę [data];

⁵⁹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

⁶⁰ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../... [visas pavadinimas] (OL L ..., ..., p. ...).

⁶¹ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

- (41) siekiant sustiprinti trečiųjų šalių bendradarbiavimą dėl neteisėtų migrantų readmisijos ir palengvinti ES neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių, kurių duomenys gali būti saugomi VIS, gražinimą, VIS turėtų būti saugomos asmenų, pateikiančių prašymą išduoti trumpalaikę vizą, kelionės dokumentų kopijos. Kitaip negu iš VIS gauta informacija, kelionės dokumentų kopijos yra trečiųjų šalių plačiau pripažįstamas pilietybės įrodymas;
- (42) rėmimasis kelionės dokumentų, kurių turėtojai suteikiama teisė kirsti ES išorės sienas ir į kuriuos gali būti įkljuojama viza, sąrašu, kuris nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1105/2011/ES⁶², yra privaloma prašymo išduoti vizą nagrinėjimo procedūros dalis. Vizų institucijos turėtų sistemingai vykdyti šią prievolę, todėl šis sąrašas turėtų būti įtrauktas į VIS, kad būtų galima automatiškai patikrinti asmens, pateikiančio prašymą išduoti vizą, kelionės dokumento pripažinimą;
- (43) nedarant poveikio valstybių narių atsakomybei už duomenų, įvedamų į VIS, tikslumą, „eu-LISA“ turėtų būti atsakinga už užtikrinimą, kad duomenys būtų tinkamos kokybės, sukuriant centrinę duomenų kokybės stebėsenos priemonę, ir už reguliarių ataskaitų teikimą valstybėms narėms;
- (44) kad būtų galima geriau stebėti naudojimąsi VIS, siekiant analizuoti su migracijos spaudimu ir sienų valdymu susijusias tendencijas, „eu-LISA“ turėtų gebėti sukurti priemonę, kad galėtų teikti statistines ataskaitas valstybėms narėms, Komisijai ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai, nekeldama pavojaus duomenų vientisumui. Todėl turėtų būti sukurta centrinė statistinių duomenų saugykla. Jokiuose rengiamuose statistiniuose duomenyse neturi būti asmens duomenų;
- (45) šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB taikymui⁶³;
- (46) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl poreikio užtikrinti bendros vizų politikos įgyvendinimą, aukšto lygio saugumą erdvėje be vidaus sienų kontrolės ir laipsnišką integruotos išorės sienų valdymo sistemos kūrimą tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (47) šiuo reglamentu nustatomos griežtos priegigos prie VIS taisyklės ir būtinos apsaugos priemonės. Jame taip pat numatomos fizinių asmenų teisės susipažinti su duomenimis, juos taisyti ir ištrinti ir teisių gynimo priemonės, visų pirma teisė į apskundimą teismine tvarka, taip pat viešųjų nepriklausomų institucijų vykdoma duomenų tvarkymo operacijų priežiūra. Šiuo reglamentu nustatoma papildomų apsaugos priemonių atsižvelgiant į konkrečius poreikius dėl naujų kategorijų duomenų, kurie

⁶² 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 1105/2011/ES dėl kelionės dokumentų, kurių turėtojai suteikiama teisė kirsti išorės sienas ir į kuriuos gali būti įkljuojama viza, sąrašo ir dėl šio sąrašo sudarymo mechanizmo sukūrimo (OL L 287, 2011 11 4, p. 9).

⁶³ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

bus tvarkomi VIS. Todėl šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų, visų pirma teisės į žmogaus orumą, teisės į laisvę ir saugumą, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, teisės į asmens duomenų apsaugą, teisės į prieglobstį ir apsaugą pagal negražinimo principą bei apsaugą perkėlimo, išsiuntimo arba išdavimo (ekstradicijos) atveju, teisės į nediskriminavimą, vaiko teisių ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą;

- (48) specialios nuostatos turėtų būti taikomos trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas reikalavimas turėti vizą ir kurie yra Sąjungos piliečio, kuriam taikoma Direktyva 2004/38/EB, šeimos nariai arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudojami laisvo judėjimo teise, šeimos nariai, neturintys Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi šalyje kortelės. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų. Atitinkami apribojimai ir sąlygos yra nustatyti Direktyvoje 2004/38/EB;
- (49) kaip patvirtino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, tokie šeimos nariai turi teisę ne tik atvykti į valstybės narės teritoriją, bet ir šiuo tikslu gauti atvykimo vizą. Valstybės narės turi suteikti tokiems asmenims visas galimybes gauti reikiamas visas, kurios turi būti išduodamos nemokamai, kuo greičiau ir skubos tvarka;
- (50) teisė gauti vizą nėra besąlygiška, nes ja pasinaudoti gali būti neleista tiems šeimos nariams, kurie kelia grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui arba visuomenės sveikatai, kaip nustatyta Direktyvoje 2004/38/EB. Šiomis aplinkybėmis tokių šeimos narių asmens duomenys gali būti tikrinami tik tada, kai tie duomenys susiję su jų tapatybe ir statusu, ir tik tiek, kiek reikia įvertinti, ar jie gali kelti grėsmę saugumui. Jų prašymai išduoti visas iš tiesų turėtų būti nagrinėjami atsižvelgiant tik į grėsmes saugumui, tačiau ne į su migracija susijusią riziką;
- (51) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija nusprendžia, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (52) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB⁶⁴; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (53) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB⁶⁵; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

⁶⁴ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

⁶⁵ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

- (54) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁶⁶, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB⁶⁷ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;
- (55) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁶⁸, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB⁶⁹ 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2008/149/TVR⁷⁰ 3 straipsniu;
- (56) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁷¹, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES⁷² 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2011/349/ES⁷³ 3 straipsniu;
- (57) šis reglamentas, išskyrus jo 22r straipsnį, yra aktas, pagrįstas Šengeno *acquis* ar kitaip susijęs su Šengeno *acquis*, kaip apibrėžta atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje ir 2011 m. Stojimo

⁶⁶ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁶⁷ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁶⁸ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁶⁹ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

⁷⁰ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/149/TVR dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 50).

⁷¹ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁷² 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

⁷³ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/349/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo, pridėdama prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję visų pirma su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 1).

akto 4 straipsnio 2 dalyje, išskyrus Bulgarijai ir Rumunijai taikytinas nuostatas, nustatytas Tarybos sprendimu (ES) 2017/1908⁷⁴,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 iš dalies keičiamas taip:

1) **1 straipsnyje** įterpiamos šios pastraipos:

„Šiuo reglamentu taip pat nustatomos valstybių narių keitimosi informacija apie ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, įskaitant tam tikrus sprendimus dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi, procedūros.

Tapatybės, kelionės dokumento ir biometrinių duomenų saugojimas bendroje tapatybės duomenų saugykloje (bendroje TDS), sukurtoje Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2018/XX* [Reglamentas 2018/XX dėl sąveikumo] 17 straipsniu, padeda supaprastinti ir palengvinti teisingą VIS registruotų asmenų tapatybės nustatymą.“

* Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas 2018/XX* [Reglamentas 2018/XX dėl sąveikumo] (OL L).“;

2) **2 straipsnis** pakeičiamas taip:

„2 straipsnis VIS tikslas

1. VIS tikslas – gerinti bendros vizų politikos įgyvendinimą, konsulinį bendradarbiavimą ir centrinių vizų institucijų konsultavimąsi, palengvinant valstybių narių keitimąsi duomenimis apie gautus prašymus ir dėl jų priimtus sprendimus, siekiant:

a) supaprastinti prašymų išduoti vizą nagrinėjimo tvarką;

b) išvengti valstybės narės, atsakingos už prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijų nesilaikymo;

c) palengvinti kovą su sukčiavimu;

d) palengvinti patikrinimus valstybių narių išorės sienų perėjimo punktuose ir valstybių narių teritorijoje;

⁷⁴ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/1908 dėl tam tikrų Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Vizų informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 269, 2017 10 19, p. 39).

e) padėti nustatyti bet kurio asmens, kuris gali neatitikti ar nebeatitikti atvykimo, buvimo arba gyvenimo valstybių narių teritorijoje sąlygų, tapatybę ir jį grąžinti;

f) padėti nustatyti dingusių asmenų tapatybę;

g) palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013* ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES** taikymą;

h) prisidėti prie teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo;

i) padėti užkirsti kelią grėsmei kiekvienos valstybės narės vidaus saugumui;

j) užtikrinti teisingą asmenų tapatybės nustatymą;

k) padėti siekti Šengeno informacinės sistemos (SIS) tikslų, susijusių su perspėjimais apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems atsisakoma leisti atvykti, apie asmenis, ieškomus siekiant juos suimti arba jų perdavimo ar ekstradicijos tikslais, apie dingusius asmenis, apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui, ir apie asmenis dėl slaptų patikrinimų arba specialiųjų patikrinimų.

2. Dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi VIS tikslas yra palengvinti valstybių narių keitimąsi duomenimis apie sprendimus, susijusius su šiais dokumentais, siekiant:

a) palaikyti aukšto lygio saugumą, padedant įvertinti, ar prašytojas laikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, vidaus saugumui ar visuomenės sveikatai, prieš jam atvykstant į išorės sienos perėjimo punktą;

b) didinti patikrinimų kertant sieną ir patikrinimų valstybių narių teritorijoje veiksmingumą;

c) prisidėti prie teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo;

d) užtikrinti teisingą asmenų tapatybės nustatymą;

e) palengvinti Reglamento (ES) Nr. 604/2013 ir Direktyvos 2013/32/ES taikymą;

f) padėti siekti Šengeno informacinės sistemos (SIS) tikslų, susijusių su perspėjimais apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems atsisakoma leisti atvykti, apie asmenis, ieškomus siekiant juos suimti arba jų perdavimo ar ekstradicijos tikslais, apie dingusius asmenis, apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui, ir apie asmenis dėl slaptų patikrinimų arba specialiųjų patikrinimų.

* 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013 6 29, p. 31).

** 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013 6 29, p. 60).“;

3) **3 straipsnis** išbraukiamas;

4) **4 straipsnis** papildomas šiais punktais:

- (12) „VIS duomenys – visi VIS centrinėje sistemoje ir bendroje TDS pagal 9–14 ir 22c–22f straipsnius saugomi duomenys;
- (13) tapatybės duomenys – 9 straipsnio 4 punkto a ir aa papunkčiuose nurodyti duomenys;
- (14) pirštų atspaudų duomenys – VIS byloje saugomi su pirštų atspaudais susiję duomenys;
- (15) veido atvaizdas – skaitmeninis veido atvaizdas;
- (16) Europolo duomenys – asmens duomenys, kuriuos tvarko Europolas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/794* 18 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytu tikslu;
- (17) leidimas gyventi – bet kuris leidimas gyventi šalyje, valstybių narių išduotas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1030/2002** nustatyta vienoda forma, ir bet kuris kitas Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 16 dalies b punkte nurodytas dokumentas;
- (18) ilgalaikė viza – valstybės narės išduotas leidimas, kaip nustatyta Šengeno konvencijos 18 straipsnyje;
- (19) nacionalinė priežiūros institucija – terminas, vartojamas kalbant apie teisėsaugos tikslus, reiškia pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680*** 41 straipsnį įsteigtą priežiūros instituciją;
- (20) teisėsauga – teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencija, atskleidimas arba tyrimas;
- (21) teroristiniai nusikaltimai – nacionalinėje teisėje nustatytos nusikalstamos veikos, atitinkančios nurodytąsias Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/541**** arba joms lygiavertės;
- (22) sunkūs nusikaltimai – nusikalstamos veikos, atitinkančios nurodytąsias Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR***** 2 straipsnio 2 dalyje arba joms lygiavertės, jeigu už jas pagal nacionalinę teisę baudžiama laisvės atėmimo arba laisvės apribojimo bausme, kurios ilgiausias terminas – bent treji metai.

* 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros

(Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

** 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

*** Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

**** 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

***** 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1).“;

5) **5 straipsnis** pakeičiamas taip:

*„5 straipsnis
Duomenų kategorijos*

1. Į VIS įrašomi tik šių kategorijų duomenys:

- a) raidiniai skaitmeniniai duomenys apie trumpalaikės vizos prašytoją ir apie prašomas, išduotas, neišduotas, panaikintas, atšauktas arba pratęsto galiojimo visas, nurodyti 9 straipsnio 1–4 punktuose ir 10–14 straipsniuose; raidiniai skaitmeniniai duomenys apie išduotas, panaikintas, neišduotas, anuliuotas, atšauktas arba pratęsto galiojimo ilgalaikes visas ir leidimus gyventi, nurodyti 22c, 22d, 22e ir 22f straipsniuose, taip pat informacija apie 9a ir 22b straipsniuose nurodytas atitiktis ir apie 9c straipsnio 6 dalyje nurodytų patikrinimų rezultatus;
- b) 9 straipsnio 5 punkte ir 22c straipsnio 2 dalies f punkte nurodyti veido atvaizdai;
- c) 9 straipsnio 6 punkte ir 22c straipsnio 2 dalies g punkte nurodyti pirštų atspaudų duomenys;
- d) nuorodos į kitus prašymus, kaip nurodyta 8 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir 22a straipsnio 3 dalyje.

2. 16 straipsnyje, 24 straipsnio 2 dalyje ir 25 straipsnio 2 dalyje nurodyti pranešimai, perduoti naudojantis VIS, neregistruojami VIS, nedarant poveikio duomenų tvarkymo operacijų registravimui pagal 34 straipsnį.

3. Bendroje TDS saugomi duomenys, kurie nurodyti 9 straipsnio 4 punkto a–cc papunkčiuose, 9 straipsnio 5 ir 6 punktuose, 22c straipsnio 2 dalies a–cc, f ir g punktuose ir 22d straipsnio a–cc, f ir g punktuose. Visi kiti VIS duomenys saugomi VIS centrinėje sistemoje.“

6) įterpiamas **5a straipsnis**:

„5a straipsnis

Pripažįstamų kelionės dokumentų sąrašas

- (1) Į VIS įtraukiamas kelionės dokumentų, kurių turėtojai suteikiama teisė kirsti išorės sienas ir į kuriuos gali būti įključuojama viza, sąrašas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1105/2011/ES*.
- (2) Į VIS įtraukiama funkcija, pagal kurią centralizuotai tvarkomas pripažįstamų kelionės dokumentų sąrašas ir pranešimai apie šiame sąrašė esančių kelionės dokumentų pripažinimą arba nepripažinimą pagal Sprendimo Nr. 1105/2011/ES 4 straipsnį.
- (3) 2 dalyje nurodytos funkcijos valdymo išsamios taisyklės nustatomos įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

* 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 1105/2011/ES dėl kelionės dokumentų, kurių turėtojai suteikiama teisė kirsti išorės sienas ir į kuriuos gali būti įključuojama viza, sąrašo ir dėl šio sąrašo sudarymo mechanizmo sukūrimo (OL L 287, 2011 11 4, p. 9).“;

7) **6 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Prieiga prie VIS naudojimosi jos duomenimis tikslu suteikiama tik tinkamai įgaliotiems kiekvienos valstybės narės nacionalinių institucijų ir ES įstaigų, kompetentingų atlikti užduotis 15–22, 22c–22f ir 22g–22j straipsniuose, taip pat [*Reglamento 2018/XX dėl sąveikumo*] 20 ir 21 straipsniuose nustatytais tikslais, darbuotojams.

Ši prieiga suteikiama tik tiek, kiek tie duomenys būtini jų užduotims atlikti siekiant tų tikslų, ir proporcingai siekiamiems tikslams.“;

b) įterpiama 4 dalis:

„4. VIS nustatoma šio sąrašo centralizuoto tvarkymo funkcija.“

c) įterpiama 5 dalis:

„5. Sąrašo centralizuoto tvarkymo funkcijos, nurodytos 3 dalyje, valdymo išsamios taisyklės nustatomos įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

8) **7 straipsnis** papildomas nauja 3 dalimi:

„3. Vykdydamos visas šiame reglamente numatytas procedūras valstybės narės pirmiausia vadovaujasi vaiko interesais. Turi būti atsižvelgiama į vaiko gerovę, saugumą ir apsaugą, ypač kai yra rizika, kad vaikas gali būti prekybos žmonėmis auka, ir atsižvelgiama į vaiko nuomonę bei jos deramai paisoma, kaip tinka pagal jo amžių ir brandą.“

9) **II skyriaus** antraštė pakeičiama taip:

„VIZŲ INSTITUCIJŲ DUOMENŲ APIE TRUMPALAIKES VIZAS ĮVEDIMAS IR NAUDOJIMAS“

10) **8 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai gautas prašymas yra priimtinas pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 19 straipsnį, vizų institucija per 2 darbo dienas sukuria prašymo bylą, į VIS įvesdama 9 straipsnyje nurodytus duomenis, jei tuos duomenis turi pateikti prašytojas.“;

b) įterpiama 1a dalis:

„1a. Sukūrus prašymo bylą, VIS dėl jos automatiškai pateikiama užklausa pagal 9a straipsnį ir gaunami jos rezultatai.“

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Kai tam tikrų duomenų nereikia pateikti dėl teisinių priežasčių arba jų pateikti faktiškai neįmanoma, tų duomenų skiltyje (-yse) įrašoma „netaikoma“. Kai nėra pirštų atspaudų, tai turėtų būti nurodyta įrašant „VIS0“; be to, sistemoje turi būti galima skirti bylas pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 13 straipsnio 7 dalies a–d punktus.“

11) **9 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 4 punkto a, b ir c papunkčiai pakeičiami taip:

- „a) pavardė; vardas (-ai); gimimo data; pilietybė arba pilietybės; lytis;
- aa) pavardė gimus (ankstesnė (-ės) pavardė (-ės)); gimimo vieta ir šalis; pilietybė gimus;
- b) kelionės dokumento (-ų) rūšis, numeris ir kelionės dokumentą (-us) išdavusios šalies trijų raidžių kodas;
- c) kelionės dokumento (-ų) galiojimo pabaigos data;
- cc) kelionės dokumentą išdavusi institucija ir jo išdavimo data;“;

b) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5) prašytojo veido atvaizdas, atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 810/2009 13 straipsnio 1 dalį.“;

c) įterpiamas 7 punktas:

„7) dokumento asmens duomenų puslapio nuskaityta kopija.“;

d) įterpiamos šios dvi pastraipos:

„8) Pirmos pastraipos 5 punkte nurodytas trečiosios šalies piliečio veido atvaizdas turi būti pakankamos skiriamosios gebos ir kokybės vaizdas, kad būtų tinkamas naudoti automatizuotam biometrinių duomenų atitikties tikrinimui.

Nukrypstant nuo antros pastraipos išimtiniais atvejais, kai nėra galimybės laikytis nustatytų kokybės ir skiriamosios gebos reikalavimų įtraukiant vietoje nuskaitytą veido atvaizdą į VIS, veido atvaizdą galima elektroniniu būdu gauti iš elektroninio mašininio nuskaitymo kelionės dokumento (eMRTD) lusto. Tokiais atvejais veido atvaizdas įtraukiamas į asmens bylą tik prieš tai elektroniniu būdu patikrinus, ar elektroninio mašininio nuskaitymo kelionės dokumento luste įrašytas veido atvaizdas atitinka vietoje nuskaitytą to trečiosios šalies piliečio veido atvaizdą.“;

12) įterpiami nauji **9a–9d straipsniai**:

„9a straipsnis

Užklauso kitose sistemose

1. Prašymų bylos automatizuotai apdorojamos VIS siekiant nustatyti atitiktis. Kiekviena prašymo byla VIS tikrinama atskirai.
2. Kai parengiamas prašymas arba išduodama viza, VIS patikrinama, ar su tuo prašymu susijęs kelionės dokumentas yra pripažįstamas pagal Sprendimą Nr. 1105/2011/ES, atliekant automatinę paiešką 5a straipsnyje nurodytame pripažįstamų kelionės dokumentų sąraše, ir pateikiamas gautas rezultatas.
3. Atliekant Reglamento (EB) Nr. 810/2009 21 straipsnio 1 dalyje ir 3 dalies a, c ir d punktuose nurodytus patikrinimus, VIS pateikiama užklausa naudojantis Europos paieškos portalu, apibrėžtu [*Sąveikumo reglamento*] 6 straipsnio 1 dalyje, siekiant palyginti atitinkamus šio reglamento 9 straipsnio 4 punkte nurodytus duomenis su duomenimis, įtrauktais į įrašus, bylas arba perspėjimus, registruotus VIS, Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), atvykimo ir išvykimo sistemoje (AIS), Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemoje (ETIAS), įskaitant Reglamento (ES) 2018/XX [dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos sukūrimo] 29 straipsnyje nurodytą stebėjimo sąrašą, sistemoje EURODAC, [sistemoje ECRIS-TCN dėl su teroristiniais nusikaltimais ir kitais sunkiais nusikaltimais susijusių apkaltinamųjų nuosprendžių], Europolo duomenyse, Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD) ir Interpolo su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje (TDAWN).
4. VIS į prašymo bylą įtraukiama nuoroda dėl bet kokios pagal 3 dalį nustatytos atitikties. Papildomai VIS, kai tinka, nustatoma, kuri valstybė narė ar kelios valstybės narės (ar Europolas) įvedė arba pateikė tuos duomenis, kuriems nustatyta (-os) atitiktis (-ys), ir tai įrašoma į prašymo bylą.
5. Taikant 2 straipsnio 1 dalies k punktą, vykdant užklauso pagal šio straipsnio 3 dalį atitinkami 15 straipsnio 2 dalyje nurodyti duomenys palyginami su SIS esančiais

duomenimis, siekiant nustatyti, ar dėl prašytojo yra pateiktas kuris nors iš šių perspėjimų:

- (a) perspėjimas apie asmenis, ieškomus norint juos suimti perdavimo tikslu arba ekstradicijos tikslu;
- (b) perspėjimas apie dingusius asmenis;
- (c) perspėjimas apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui;
- (d) perspėjimas apie asmenis ir daiktus, kuriuos ketinama slapta patikrinti arba dėl jų atlikti specialiuosius patikrinimus.

9b straipsnis

Specialios nuostatos, taikomos užklausoms kitose sistemose dėl ES piliečių šeimos narių arba kitų trečiosios šalies piliečių, kurie pagal Sąjungos teisę naudojami laisvo judėjimo teise

1. Dėl trečiosios šalies piliečių, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiosios šalies susitarimą naudojami laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių laisvo judėjimo teisei, šeimos nariai, 9a straipsnio 3 dalyje nurodyti automatizuoti patikrinimai atliekami vieninteliu tikslu – patikrinti, ar nėra faktinių požymių arba remiantis faktiniais požymiais nustatytų pagrįstų priežasčių daryti išvadą, kad to asmens buvimas valstybių narių teritorijoje kelia saugumo riziką arba didelę epidemijos riziką pagal Direktyvą 2004/38/EB.
2. VIS netikrinama, ar:
 - (a) apie prašytoją šiuo metu yra pranešta arba praeityje buvo pranešta kaip apie užsibuvusį asmenį (naudojantis AIS);
 - (b) prašytojas atitinka asmenį, kurio duomenys yra įrašyti sistemoje EURODAC.
3. Kai automatizuotai apdorojant prašymą, kaip nurodyta 9a straipsnio 3 dalyje, nustatoma atitiktis su perspėjimu apie draudimą atvykti ar apsigyventi, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 24 straipsnyje, vizų institucija patikrina, kuo pagrįstas sprendimas, dėl kurio šis perspėjimas įtrauktas į SIS. Jei jo pagrindimas susijęs su neteisėtos imigracijos rizika, vertinant prašymą į tą perspėjimą neatsižvelgiama. Vizų institucija imasi tolesnių veiksmų pagal SIS II reglamento 25 straipsnio 2 dalį.

9c straipsnis

Centrinių institucijų atliekamas patikrinimas

1. Bet kokia teikiant užklausas pagal 9a straipsnio 3 dalį nustatyta atitiktis yra rankiniu būdu patikrinama prašymą nagrinėjančios valstybės narės centrinėje institucijoje.
2. Tikrindama atitiktis rankiniu būdu, centrinė institucija turi prieigą prie prašymo bylos ir visų su ja susietų prašymų bylų, taip pat sužino apie visas atitiktis, nustatytas automatizuotai apdorojant duomenis pagal 9a straipsnio 3 dalį.

3. Centrinė institucija patikrina, ar prašymo byloje įrašyta prašytojo tapatybė atitinka VIS pateiktus duomenis arba kurioje nors iš duomenų bazių, kuriomis naudojamosi, pateiktus duomenis.
4. Kai asmens duomenys nesutampa ir automatizuotai apdorojant duomenis pagal 9a straipsnio 3 dalį nenustatoma jokios kitos atitikties, centrinė institucija iš prašymo bylos ištrina klaidingą atitikties įrašą.
5. Kai duomenys atitinka prašytojo tapatybę arba kai lieka abejonių dėl prašytojo tapatybės, prašymą nagrinėjanti centrinė vizų institucija apie tai informuoja vienos arba kelių kitų valstybių narių, nurodytų kaip įvedusių arba pateikusių duomenis, kuriems nustatyta atitiktis pagal 9a straipsnio 3 dalį, centrinę instituciją. Kai nustatoma viena arba daugiau valstybių narių, įvedusių arba pateikusių duomenis, kuriems nustatyta tokia atitiktis, centrinė institucija konsultuojasi su tos kitos valstybės narės ar valstybių narių centrinėmis institucijomis pagal 16 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.
6. Tų kitų valstybių narių centrinių institucijų atliktų patikrinimų rezultatas įtraukiamas į prašymo bylą.
7. Nukrypstant nuo 1 dalies, kai atliekant 9a straipsnio 5 dalyje nurodytą palyginimą nustatoma viena ar kelios atitiktys, VIS automatiškai nusiunčiamas pranešimas tą užklausą pateikusiai valstybės narės centrinei institucijai, kad ji imtųsi atitinkamų tolesnių veiksmų.
8. Kai nustatoma, kad duomenis, kuriems nustatyta atitiktis pagal 9a straipsnio 3 dalį, pateikė Europolas, atsakingos valstybės narės centrinė institucija konsultuojasi su nacionaliniu Europolo padaliniu dėl tolesnių veiksmų pagal Reglamentą (ES) 2016/794, visų pirma pagal jo IV skyrių.

9d straipsnis

Europolo pareigos

Europolas pritaiko savo informacinę sistemą, užtikrindamas, kad galėtų būti vykdomas 9a straipsnio 3 dalyje ir 22b straipsnio 2 dalyje nurodytas automatizuotas užklausų nagrinėjimas.“

13) 13 straipsnis papildomas 4 dalimi:

„4. Kai atnaujinama prašymo byla pagal 1 ir 2 dalis, VIS nusiunčiamas pranešimas vizą išdavusiai valstybei narei, informuojant ją apie sprendimą tą vizą panaikinti arba atšaukti. Toks pranešimas automatiškai parengiamas centrinėje sistemoje ir perduodamas 16 straipsnyje nustatyta tvarka.“;

14) **15 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalyje įterpiamas ea punktas:

„ea) veido atvaizdo;“;

b) įterpiama 2a dalis:

„2a. 2 dalies ea punkte nurodytas veido atvaizdas negali būti vienintelis paieškos kriterijus.“;

15) **16 straipsnio** 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Kai VIS sukuriami prašymo byla dėl konkrečios trečiosios šalies piliečio arba konkrečiai tokių piliečių kategorijai priskirto asmens, dėl kurio yra privaloma iš anksto konsultuotis pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 22 straipsnį, prašymas konsultuotis yra VIS automatiškai perduodamas nurodytai valstybei narei arba nurodytoms valstybėms narėms.

Valstybė narė arba valstybės narės, su kuria (-iomis) konsultuojamasi, pateikia savo atsakymą VIS, kurioje tas atsakymas persiunčiamas valstybei narei, sukūrusiai prašymo bylą.

Vien tuo tikslu, kad būtų galima atlikti šią konsultavimosi procedūrą, į VIS įtraukiamas sąrašas tų valstybių narių, kurios reikalauja, kad su jų centrinėmis institucijomis konsultuotųsi kitų valstybių narių centrinės institucijos, tikrindamos prašymus išduoti vienodas vizas, pateiktus konkrečių trečiųjų šalių piliečių arba konkrečioms tokių piliečių kategorijoms priskirtų asmenų pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 22 straipsnį, ir tuos trečiųjų šalių piliečius.“

3. 2 dalyje nustatyta procedūra taip pat taikoma:

a) informacijos perdavimui pagal 25 straipsnio 4 dalį dėl riboto teritorinio galiojimo vizų išdavimo, pagal pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 24 straipsnio 2 dalį dėl duomenų keitimų ir 31 straipsnį dėl *ex post* pranešimų;

b) visiems kitiems su konsuliniu bendradarbiavimu susijusiems pranešimams, kuriais perduodami VIS registruoti asmens duomenys arba kurie yra su tuo susiję, kompetentingai vizų institucijai siunčiamiems prašymams perduoti kelionės dokumentų pagal 9 straipsnio 7 punktą ir kitų prašymo patvirtinamųjų dokumentų kopijas, tų dokumentų elektroninių kopijų perdavimui, taip pat pagal 9c straipsnį ir 38 straipsnio 3 dalį teikiamiems prašymams. Kompetentingos vizų institucijos į bet kokį tokio pobūdžio prašymą atsako per dvi darbo dienas.“;

16) **17 straipsnis** išbraukiamas;

17) **III skyriaus** antraštė pakeičiama taip:

„KITŲ INSTITUCIJŲ PRIEIGA PRIE TRUMPALAIKIŲ VIZŲ DUOMENŲ“

18) **18 straipsnio 6 dalies** antra pastraipa pakeičiama taip:

„Kompetentingos institucijos, atliekančios patikrinimus sienos perėjimo punktuose, kuriuose veikia AIS, patikrina vizos turėtojo pirštų atspaudus palygindamos juos su VIS registruotais pirštų atspaudais. Kai vizos turėtojo pirštų atspaudų naudoti neįmanoma, 1 dalyje nurodyta paieška atliekama naudojant 1 dalyje nurodytus raidinius skaitmeninius duomenis *kartu su veido atvaizdu*.“;

19) įterpiamas **20a straipsnis**:

„20a straipsnis

VIS duomenų naudojimas siekiant į SIS įvesti perspėjimus apie dingusius asmenis ir vėlesnę prieigą prie tų duomenų

1. VIS saugomi pirštų atspaudų duomenys gali būti naudojami įvedant į SIS perspėjimą apie dingusius asmenis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) ...* [Reglamentas (ES) ... dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisiniam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose] 32 straipsnio 2 dalį. Tais atvejais keitimasis pirštų atspaudų duomenimis vyksta saugiu kanalu per tos valstybės narės, kuri turi duomenis, SIRENE biurą.
2. Kai nustatoma atitiktis 1 dalyje nurodytam SIS perspėjimui, vaikų apsaugos institucijos ir nacionalinės teisminės institucijos, įskaitant tas, kurios baudžiamajame procese atsakingos už baudžiamųjų bylų iškėlimą ir už teisminių tyrimų iki oficialaus kaltinimo pareiškimo, taip pat jų darbą koordinuojančios institucijos, kaip nurodyta Reglamento (ES) ... [COM(2016) 883 final – dėl SIS teisėsaugos srityje] 43 straipsnyje, gali prašyti, kad joms atliekant savo užduotis būtų suteikta prieiga prie duomenų, įvestų į VIS. Taikomos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose nustatytos sąlygos.

* ... Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) ... (OL L ..., p. ...).“;

20) **22 straipsnio** 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Jei atliekant paiešką pagal 1 dalyje išvardytus duomenis nustatoma, kad duomenys apie tarptautinės apsaugos prašytoją yra įrašyti į VIS, kompetentingai prieglobsčio institucijai suteikiama prieiga tik 1 dalyje nurodytu tikslu naudotis toliau išvardytais duomenimis apie prašytoją ir bet kokių su tuo prašytoju susietų prašymų bylų duomenimis pagal 8 straipsnio 3 dalį:

a) prašymo numeriu;

b) 9 straipsnio 4, 5 ir 7 punktuose nurodytais duomenimis iš prašymo formos (-ų);

c) nuotraukomis;

d) įvestais 10, 13 ir 14 straipsniuose nurodytais duomenimis apie bet kokią išduotą, panaikintą, atšauktą ar pratęsto galiojimo vizą;

e) 9 straipsnio 4 ir 5 punktuose nurodytais pagal 8 straipsnio 4 dalį susietų prašymų bylų duomenimis.“;

21) **23 straipsnis** pakeičiamas taip:

„23 straipsnis

Duomenų saugojimo laikotarpis

1. Kiekviena byla saugoma VIS ne ilgiau kaip penkerius metus, tačiau tai neturi įtakos 24 ir 25 straipsniuose nurodytam duomenų ištrynimui ir 34 straipsnyje nurodytam įrašų saugojimui.

Tas laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo:

a) jeigu yra išduota viza, ilgalaikė viza arba *leidimas gyventi* – tos vizos, ilgalaikės vizos arba *leidimo gyventi* galiojimo pabaigos datos;

b) jeigu yra pratęstas vizos, ilgalaikės vizos arba *leidimo gyventi* galiojimas – tos vizos, ilgalaikės vizos arba *leidimo gyventi* naujosios galiojimo pabaigos datos;

c) prašymo bylos sukūrimo VIS datos, jei prašymas buvo atsiimtas, nenagrinėjamas ar jo nagrinėjimas buvo nutrauktas;

d) *atsakingos* institucijos sprendimo priėmimo datos, jeigu vizą, ilgalaikę vizą arba *leidimą gyventi* buvo atsisakyta išduoti, jis buvo anuliuotas, jo galiojimas sutrumpintas, jis panaikintas arba atšauktas (*atitinkamai atvejais*).

2. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, VIS automatiškai ištrinama byla ir nuoroda (-os) į šią bylą, kaip nurodyta 8 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir *22a straipsnio 3 ir 5 dalyse*.“;

22) **24 straipsnio 2 dalis** pakeičiama taip:

„2. Jei valstybė narė turi įrodymų, kad VIS tvarkomi duomenys yra netikslūs arba kad duomenys joje buvo tvarkomi nesilaikant šio reglamento, ji nedelsdama apie tai praneša atsakingai valstybei narei. Toks pranešimas perduodamas pagal 16 straipsnio 3 dalyje nustatytą procedūrą.

Kai netikslūs duomenys yra susiję su nuorodomis, sukurtomis pagal 8 straipsnio 3 ar 4 dalį ir 22a straipsnio 3 dalį, atsakinga valstybė narė atlieka reikiamus patikrinimus ir pateikia atsakymą per 48 valandas, o kai reikia, pataiso nuorodą. Jei atsakymo nepateikiama per nustatytą laikotarpį, prašanti valstybė narė pataiso nuorodą ir atsakingai valstybei narei praneša apie jos pataisymą per „VISMai“.“;

23) **25 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai prašytojas įgyja valstybės narės pilietybę dar nesibaigus 23 straipsnio 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, jo prašymų bylas, taip pat 8 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir *22a straipsnio 3 dalyje* nurodytas su juo susijusias bylas ir nuorodas iš VIS nedelsdama ištrina ta valstybė narė, kuri sukūrė tą prašymo bylą ar bylas ir nuorodas.“;

b) 2 dalyje žodžiai „VIS infrastruktūra“ pakeičiami „VISMai“;

24) **26 straipsnyje** įterpiama *8a* dalis:

„*8a.* „Eu-LISA“ leidžiama naudoti nuasmenintus tikrus VIS duomenų apdorojimo sistemoje laikomus asmens duomenis sistemos testavimo tikslais tokiomis aplinkybėmis:

a) atliekant diagnostiką ir remontą, kai centrinėje sistemoje nustatoma trikdžių;

b) išbandant naujas technologijas ir metodus, reikalingus gerinant centrinės sistemos veikimą ar duomenų perdavimą į ją.

Tokiais atvejais taikomos apsaugos priemonės, prieigos kontrolė ir įrašų registravimo veikla sistemos testavimo aplinkoje yra lygiavertės atitinkamai tvarkai VIS duomenų apdorojimo

sistemoje. Testavimui naudojami tikri asmens duomenys yra nuasmeninami taip, kad nebebūtų įmanoma nustatyti duomenų subjekto tapatybės.“;

25) **27 straipsnis** pakeičiamas taip:

„27 straipsnis

Centrinės vizų informacinės sistemos vieta

Pagrindinė centrinė VIS, kurioje atliekamos techninės priežiūros ir administravimo funkcijos, yra Strasbūre (Prancūzija), o atsarginė centrinė VIS, pajėgi užtikrinti visų pagrindinės centrinės VIS funkcijų veikimą, yra Pongau Sankt Johane (Austrija).

Siekiant užtikrinti aktyvų VIS veikimą, abiem jos būstinėmis gali būti naudojamosi vienu metu, o antroji būstinė turi būti pajėgi užtikrinti sistemos veikimą jos sutrikimo atveju.“;

26) **29 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Atsakomybė už duomenų naudojimą *ir kokybę*“;

b) 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) į VIS perduodami duomenys būtų tikslūs, nauji ir tinkamos kokybės bei išsamumo lygio.“;

c) 2 dalies a punkte vartojamas žodis „VIS“ abu kartus pakeičiamas žodžiais „VIS arba bendros TDS“;

d) įterpiama 2a dalis:

„2a. Valdymo institucija kartu su Komisija sukuria ir taiko automatizuotos duomenų kokybės kontrolės mechanizmus ir procedūras, skirtus VIS duomenų kokybei tikrinti, ir reguliariai teikia ataskaitas valstybėms narėms. Valdymo institucija reguliariai teikia duomenų kokybės kontrolės ataskaitą valstybėms narėms ir Komisijai.

Šis mechanizmas, procedūros ir duomenų kokybės reikalavimų atitikties aiškinimas nustatomi įgyvendinimo priemonėmis pagal 49 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.“;

27) įterpiamas **29a straipsnis**:

„29a straipsnis

Konkrečios duomenų įvedimo taisyklės

1. 9, 22c ir 22d straipsniuose nurodyti duomenys į VIS įvedami laikantis šių išankstinių sąlygų:

a) duomenys pagal 9, 22c ir 22d straipsnius ir 6 straipsnio 4 dalį gali būti siunčiami į VIS tik atsakingoms nacionalinėms institucijoms atlikus jų kokybės patikrinimą;

b) duomenys pagal 9, 22c ir 22d straipsnius ir 6 straipsnio 4 dalį bus tvarkomi VIS po VIS atlikto kokybės patikrinimo pagal 2 dalį.

2. VIS kokybės patikrinimai atliekami tokia tvarka:

- (a) VIS rengiant prašymų bylas arba trečiųjų šalių piliečių bylas atliekami 9, 22c ir 22d straipsniuose nurodytų duomenų kokybės patikrinimai; jei atliekant šiuos patikrinimus nustatoma, kad duomenys neatitinka nustatytų kokybės kriterijų, VIS dėl to automatiškai nusiunčiamas pranešimas atsakingai (-oms) institucijai (-oms);
- (b) automatizuotos procedūros pagal 9a straipsnio 3 dalį ir 22b straipsnio 2 dalį gali būti VIS taikomos tik po VIS atlikto kokybės patikrinimo pagal šį straipsnį; jei atliekant šiuos patikrinimus nustatoma, kad duomenys neatitinka nustatytų kokybės kriterijų, VIS dėl to automatiškai nusiunčiamas pranešimas atsakingai (-oms) institucijai (-oms);
- (c) rengiant trečiųjų šalių piliečių prašymų bylas VIS atliekami veido atvaizdų ir daktiloskopinių duomenų kokybės patikrinimai, siekiant užtikrinti, kad duomenys atitiktų būtinus kokybės standartus, taigi būtų įmanomas biometrinių duomenų atitikties nustatymas;
- (d) kai VIS kaupiama informacija apie nacionalines paskirtąsias institucijas, atliekami duomenų kokybės patikrinimai pagal 6 straipsnio 4 dalį.

3. Nustatomi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų duomenų saugojimo kokybės standartai. Šie standartai išsamiai nustatomi įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

28) **31 straipsnio** 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) 2016/679, 9 straipsnio 4 punkto a, b, c, k ir m papunkčiuose ir 9 straipsnio 6 ir 7 punktuose nurodyti duomenys gali būti perduodami arba prieiga prie jų suteikiama trečiajai šaliai ar tarptautinei organizacijai iš priede pateikto sąrašo tik tada, kai tai būtina atskirais atvejais norint įrodyti trečiosios šalies piliečių tapatybę, ir tik gražinimo tikslu pagal Direktyvą 2008/115/EB arba perkėlimo į ES tikslu pagal Reglamentą ... [Reglamentas dėl perkėlimo į ES sistemos], ir tik kai su tuo sutinka tuos duomenis į VIS įvedusi valstybė narė“;

29) **34 straipsnis** pakeičiamas taip:

*„34 straipsnis
Registracijos įrašų tvarkymas*

1. Kiekviena valstybė narė, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir valdymo institucija saugo visų VIS sistemoje atliekamų duomenų tvarkymo operacijų registracijos įrašus. Šiuose registracijos įrašuose parodomas 6 straipsnio 1 dalyje, 20a straipsnio 1 dalyje, 22k straipsnio 1 dalyje ir 15–22 ir 22g–22j straipsniuose nurodytos prieigos prie duomenų tikslas, data ir laikas, perduotų duomenų rūšis, kaip nurodyta 9–14 straipsniuose, užklausiai naudotų duomenų rūšis, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalyje, 18 straipsnyje, 19 straipsnio 1 dalyje, 20 straipsnio 1 dalyje, 21 straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 1 dalyje, 22g, 22h, 22i, 22j, 45a ir 45d straipsniuose, ir duomenis įvedusios arba gavusios institucijos pavadinimas. Be to, kiekviena valstybė narė saugo registracijos įrašus apie darbuotojus, tinkamai įgaliotus įvesti arba gauti duomenis.

2. Atliekant 45b straipsnyje išvardytas operacijas, kiekvienos VIS ir AIS atliktos duomenų tvarkymo operacijos registracijos įrašai saugomi pagal šį straipsnį ir Reglamento (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), 41 straipsnį.

3. Tokie *registracijos įrašai* gali būti naudojami tik duomenų apsaugai kontroliuojant duomenų tvarkymo leistinumą, taip pat siekiant užtikrinti duomenų saugumą. Registracijos įrašai tinkamomis priemonėmis saugomi nuo neteisėtos prieigos ir ištrinami praėjus vieniems metams po 23 straipsnio 1 dalyje nurodyto saugojimo laikotarpio pabaigos, jei nėra reikalingi jau pradėtoms kontrolės procedūroms.“;

30) **37 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirmas įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Atsakinga valstybė narė informuoja trečiųjų šalių piliečius ir 9 straipsnio 4 punkto f papunktyje, 22c straipsnio 2 dalies e punkte arba 22d straipsnio e punkte nurodytus asmenis apie:“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. 1 dalyje nurodyta informacija trečiosios šalies piliečiui pateikiama raštu, kai renkami 9 straipsnio 4, 5 ir 6 punktuose, 22c straipsnio 2 dalyje ir 22d straipsnio a–g punktuose nurodyti duomenys, nuotrauka ir pirštų atspaudų duomenys, o kai būtina, ši informacija pateikiama ir žodžiu tokia kalba ir tokiu būdu, kad būtų suprantama duomenų subjektui arba būtų pagrįstai manoma, kad ji yra jam suprantama. Vaikai turi būti informuojami tinkamai pagal jų amžių, naudojant atmintines ir (arba) iliustruotas schemas, ir (arba) specialiai sukurtomis parodomosiomis priemonėmis paaiškinant jiems pirštų atspaudų ėmimo procedūrą.“;

c) 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Jeigu nėra tokio blanko, pasirašyto tų asmenų, ši informacija pateikiama pagal Reglamento (ES) 2016/679 14 straipsnį.“;

31) **38 straipsnio 3 dalis** pakeičiama taip:

„3. Jeigu prašymas, kaip nurodyta 2 dalyje, pateikiamas ne atsakingai valstybei narei, o kitai valstybei narei, tos valstybės narės, kuriai pateiktas prašymas, institucijos per septynias dienas susisiečia su atsakingos valstybės narės institucijomis. Atsakinga valstybė narė per vieną mėnesį patikrina tų duomenų tikslumą ir jų tvarkymo VIS sistemoje teisėtumą.“;

32) **43 straipsnio 1 ir 2 dalys** pakeičiamos taip:

„1. Iškilus konkrečioms klausimams, kuriems išspręsti reikia valstybių narių dalyvavimo, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas veikia glaudžiai bendradarbiaudamas su nacionalinėmis priežiūros institucijomis, visų pirma jeigu Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas arba nacionalinė priežiūros institucija nustato didelių neatitikimų tarp valstybių narių praktikos arba galimo neteisėto duomenų perdavimo, naudojantis sąveikumo komponentų ryšių kanalais, atvejų, arba vienai ar kelioms nacionalinėms priežiūros institucijoms pateikus klausimų dėl šio reglamento įgyvendinimo ir aiškinimo.

2. 1 dalyje nurodytais atvejais suderinta priežiūra užtikrinama pagal Reglamento (ES) XXXX/2018 [peržiūrėto Reglamento Nr. 45/2001] 62 straipsnį.“;

33) **45 straipsnis** papildomas šia 3 dalimi:

„3. Pirštų atspaudų ir veido atvaizdo kokybės, skiriamosios gebos ir naudojimo biometriniam sutikrinimui ir tapatybės nustatymui VIS techninės specifikacijos nustatomos įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

34) įterpiamas **45a straipsnis**:

*„45a straipsnis
Duomenų naudojimas ataskaitoms ir statistikai*

1. Tinkamai įgalioti valstybių narių kompetentingų institucijų, Komisijos, „eu-LISA“ ir Reglamentu (ES) 2016/1624 įsteigtos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros darbuotojai tik ataskaitų teikimo ir statistikos tikslais, negalėdami nustatyti asmenų tapatybės, turi prieigą naudotis toliau nurodytais duomenimis apie:

- (a) informaciją apie padėtį;
- (b) kompetentingą instituciją, įskaitant jos vietą;
- (c) prašytojo lytį, gimimo datą ir dabartinę pilietybę;
- (d) valstybę narę, į kurią atvykstama pirmiausia (tik dėl trumpalaikių vizų);
- (e) prašymo pateikimo ir sprendimo dėl to prašymo (dokumentas išduotas arba prašymas atmestas) priėmimo datą ir vietą;
- (f) išduoto dokumento rūšį, t. y. ar tai oro uosto tranzitinė viza, vienoda viza ar riboto teritorinio galiojimo viza, ilgalaikė viza ar leidimas gyventi;
- (g) kelionės dokumento rūšį ir jį išdavusios šalies trijų raidžių kodą (tik dėl trumpalaikių vizų);
- (h) nurodytą bet kokio sprendimo, priimto dėl dokumento arba prašymo, pagrindimą (tik dėl trumpalaikių vizų); ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi atveju – sprendimą dėl prašymo (sprendimą išduoti dokumentą arba atmesti prašymą, ir kuo tai pagrįsta);
- (i) kompetentingą instituciją, kuri atmetė prašymą, įskaitant jos vietą, ir prašymo atmetimo datą (tik dėl trumpalaikių vizų);
- (j) atvejus, kai tas pats prašytojas prašymą išduoti trumpalaikę vizą pateikė daugiau kaip vienai vizų institucijai, nurodant tas vizų institucijas, jų vietą ir atsisakymo išduoti vizą datas (tik dėl trumpalaikių vizų);
- (k) dėl trumpalaikių vizų – pagrindinį kelionės tikslą arba tikslus; dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi – prašymo tikslą;
- (l) įvestus duomenis apie bet kurį dokumentą, kuris, kai tinka, panaikintas, anuliuotas, atšauktas arba kurio galiojimas pratęstas;
- (m) kai tinka – ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi galiojimo pabaigos datą;

- (n) asmenų, kuriems netaikomas reikalavimas duoti pirštų atspaudus pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 13 straipsnio 7 dalį, skaičių;
- (o) atvejus, kai 9 straipsnio 6 punkte nurodytų duomenų pateikti faktiškai neįmanoma, pagal 8 straipsnio 5 dalies antrą sakinį;
- (p) atvejus, kai 9 straipsnio 6 punkte nurodytų duomenų pateikti nereikėjo dėl teisinių priežasčių, pagal 8 straipsnio 5 dalies antrą sakinį;
- (q) atvejus, kai asmeniui, kuris faktiškai negalėjo pateikti 9 straipsnio 6 punkte nurodytų duomenų, buvo atsisakyta išduoti vizą, pagal 8 straipsnio 5 dalies antrą sakinį.

Tinkamai įgalioti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros darbuotojai turi prieigą naudotis pirmoje pastraipoje nurodytais duomenimis tuo tikslu, kad galėtų atlikti rizikos analizes ir pažeidžiamumo vertinimus, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/1624 11 ir 13 straipsniuose.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį „eu-LISA“ saugo toje dalyje nurodytus duomenis centrinėje ataskaitų ir statistinių duomenų saugykloje, nurodytoje [Reglamento 2018/XX *[dėl sąveikumo]* 39 straipsnyje].
3. Pagal „eu-LISA“ nustatytas VIS veikimo kontrolės procedūras, kurios nurodytos 50 straipsnio 1 dalyje, suteikiama galimybė reguliariai rengti statistinius duomenis, reikalingus tai kontrolei užtikrinti.
4. Kiekvieną metų ketvirtį „eu-LISA“ sudaro VIS duomenimis pagrįstą trumpalaikių vizų statistiką, kurioje pateikiami visų pirma šie statistiniai duomenys apie kiekvieną vietą, kurioje išduotos vizos:
 - (a) bendras oro uosto tranzitinių vizų, kurias prašyta išduoti, įskaitant daugkartines oro uosto tranzitines vizas, skaičius;
 - (b) bendras išduotų vizų, įskaitant daugkartines A vizas, skaičius;
 - (c) bendras išduotų daugkartinių vizų skaičius;
 - (d) bendras neišduotų vizų, įskaitant daugkartines A vizas, skaičius;
 - (e) bendras vienodų vizų, kurias prašyta išduoti, įskaitant daugkartines vienodas vizas, skaičius;
 - (f) bendras išduotų vizų, įskaitant daugkartines vizas, skaičius;
 - (g) bendras išduotų daugkartinių vizų skaičius, išskaidytas pagal galiojimo trukmę (iki 6 mėnesių, 1 metai, 2 metai, 3 metai, 4 metai, 5 metai);
 - (h) bendras neišduotų vienodų vizų, įskaitant daugkartines vizas, skaičius;
 - (i) bendras išduotų riboto teritorinio galiojimo vizų skaičius.

Kasdienė statistinė informacija saugoma centrinėje ataskaitų ir statistinių duomenų saugykloje.

5. Kiekvieną ketvirtį „eu-LISA“ sudaro VIS duomenimis pagrįstą ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi statistiką, kurioje pateikiami visų pirma šie su kiekviena atitinkama vieta susiję statistiniai duomenys:
 - (a) bendras prašytų išduoti, išduotų, neišduotų, pratęsto galiojimo ir panaikintų ilgalaikių vizų skaičius;
 - (b) bendras prašytų išduoti, išduotų, neišduotų, pratęsto galiojimo ir panaikintų leidimų gyventi skaičius.
 6. Kiekvienų metų pabaigoje iš statistinių duomenų sudaroma tų metų ketvirčių statistika, kurios statistiniai duomenys išskaidomi pagal kiekvieną valstybę narę.
 7. Komisijos prašymu „eu-LISA“ teikia jai statistinius duomenis apie konkrečius bendros vizų politikos arba migracijos politikos įgyvendinimo aspektus, įskaitant su Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 taikymu susijusius aspektus.“;
- 35) įterpiami **45b, 45c, 45d ir 45e straipsniai:**

„45b straipsnis

Vežėjų prieiga prie duomenų tikrinimo tikslais

1. Atlikdami savo pareigą pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 26 straipsnio 1 dalies b punktą oro vežėjai, jūrų vežėjai ir asmenų grupės sausuma autobusais vežantys tarptautiniai vežėjai nusiunčia užklausą į VIS siekdami patikrinti, ar trumpalaikę vizą, ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi turintys trečiųjų šalių piliečiai iš tiesų turi, atitinkamais atvejais, galiojančią trumpalaikę vizą, ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi. Šiuo tikslu dėl trumpalaikių vizų vežėjai pateikia šio reglamento 9 straipsnio 4 punkto a, b ir c papunkčiuose arba, kai tinka, 22c straipsnio a, b ir c punktuose išvardytus duomenis.
2. 1 dalies įgyvendinimo tikslu arba galimų dėl jos taikymo kylančių ginčų sprendimo tikslu „eu-LISA“ saugo visų duomenų tvarkymo operacijų, kurias naudodamiesi vežėjų sąsaja atlieka vežėjai, registracijos įrašus. Tuose registracijos įrašuose nurodoma kiekvienos operacijos data ir laikas, užklausiai naudoti duomenys, naudojantis vežėjų sąsaja perduoti duomenys ir atitinkamo vežėjo pavadinimas.

Registracijos įrašai saugomi dvejus metus. Registracijos įrašai tinkamomis priemonėmis apsaugomi nuo neteisėtos prieigos.
3. Naudodamiesi saugia prieiga prie vežėjų sąsajos, nurodytos Sprendimo 2004/512/EB su pakeitimais, padarytais šiuo reglamentu, 1 straipsnio 2 dalies h punkte, vežėjai turi gebėti atlikti 1 dalyje nurodytą užklausą prieš keleivio įlaipinimą. Šiuo tikslu vežėjas nusiunčia užklausą, kad jam būtų leista pasinaudoti VIS, naudodamas kelionės dokumento mašininio nuskaitymo zonoje esančius duomenis.
4. VIS sistemoje pateikiamas atsakymas vežėjams, ar atitinkamas asmuo turi galiojančią vizą, ar jos neturi, – tai yra atsakymas „gerai“ (angl. OK) arba „negerai“ (angl. NOT OK).

5. Sukuriama tik vežėjams skirta tapatumo nustatymo sistema, kad vežėjų sąsaja 2 dalyje nurodytais tikslais galėtų naudotis tinkamai įgalioti vežėjo darbuotojai. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl šios tapatumo nustatymo sistemos laikydamasi 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

45c straipsnis

Atsarginės procedūros tuo atveju, kai nėra techninių galimybių vežėjams gauti duomenis

1. Kai pateikti 45b straipsnio 1 dalyje nurodytos užklauskos yra techniškai neįmanoma dėl kurios nors VIS dalies veikimo sutrikimo ar dėl kitų priežasčių, kurių vežėjai negali kontroliuoti, vežėjai atleidžiami nuo pareigos, naudojantis vežėjų sąsaja, tikrinti, ar asmuo turi galiojančią vizą arba kelionės dokumentą. Kai valdymo institucija nustato tokį veikimo sutrikimą, ji apie tai praneša vežėjams. Ji taip pat praneša vežėjams, kada tas veikimo sutrikimas pašalinamas. Kai tokį veikimo sutrikimą pastebi vežėjai, jie apie tai gali pranešti valdymo institucijai.
2. Išsamios nuostatos dėl atsarginių procedūrų nustatomos įgyvendinimo aktu, priimamu laikantis 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

45d straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių prieiga prie VIS duomenų

1. Vykdydami užduotis ir įgaliojimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1624* 40 straipsnio 1 dalį ir kartu turėdami to reglamento 40 straipsnio 8 dalyje numatytą prieigą, Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių nariai ir su grąžinimu susijusias veiklos užduotis atliekančios darbuotojų grupės pagal savo įgaliojimus turi teisę gauti į VIS įvestus duomenis ir atlikti jų paiešką.
2. Kad būtų užtikrinta 1 dalyje nurodyta prieiga, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra paskiria specialų padalinį, kuriame dirba tinkamai įgalioti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų pareigūnai, kaip centrinį prieigos punktą. Centrinis prieigos punktas patikrina, ar tenkinamos 45e straipsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis prašoma suteikti prieigą prie VIS.

* 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB (OL L 251, 2016 9 16, p. 1).

45e straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių prieigos prie VIS duomenų sąlygos ir procedūra

1. Siekdamas gauti 45d straipsnio 1 dalyje nurodytą prieigą, Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrys gali pateikti prašymą leisti naudotis visais VIS saugomais duomenimis arba konkrečiu VIS duomenų rinkiniu Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų centriniam prieigos punktui, kuris nurodytas 45d straipsnio 2 dalyje. Šiame prašyme nurodomas atitinkamas tos valstybės narės patikrinimų kertant sieną, sienų stebėjimo ir (arba) grąžinimo veiklos planas, kuriuo grindžiamas prašymas. Gavęs prašymą suteikti prieigą Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų centrinis prieigos punktas patikrina, ar tenkinamos 2 dalyje

nurodytos prieigos sąlygos. Jei visos prieigos sąlygos tenkinamos, tuos prašymus vykdo tinkamai įgalioti centrinio prieigos punkto darbuotojai. VIS duomenys, prie kurių suteikiama prieiga, perduodami atitinkamam būriui taip, kad nebūtų pažeistas tų duomenų saugumas.

2. Prieigos suteikimui taikomos sąlygos:

a) priimančioji valstybė narė leidžia būrio nariams naudotis VIS, kad būtų pasiekti patikrinimų kertant sieną, sienų stebėjimo ir grąžinimo veiklos plane nustatyti veiklos tikslai, ir

b) naudotis VIS yra būtina atliekant konkrečias tam būriui priimančiosios valstybės narės patikėtas užduotis.

3. Pagal Reglamento (ES) 2016/1624 40 straipsnio 3 dalį būrių nariai ir su grąžinimu susijusias užduotis atliekančios darbuotojų grupės gali imtis veiksmų dėl informacijos, gautos iš VIS, tik vykdydami priimančiosios valstybės narės, kurioje jie dirba, sienos apsaugos pareigūnų arba su grąžinimu susijusias užduotis atliekančių darbuotojų nurodymus ir paprastai dalyvaujant tam personalui. Priimančioji valstybė narė gali įgalioti būrių narius veikti jos vardu.

4. Jeigu yra abejonių arba nepavyksta patikrinti vizos turėtojo, ilgalaikės vizos turėtojo arba leidimo gyventi turėtojo tapatybės, atitinkamas Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrio narys apie tą asmenį praneša priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnui.

5. Būrių nariai naudojami VIS duomenimis tokia tvarka:

a) atlikdami su patikrinimais kertant sieną susijusias užduotis pagal Reglamentą (ES) 2016/399, būrių nariai turi prieigą prie VIS duomenų, kad galėtų atlikti patikrinimą išorės sienos perėjimo punktuose, atitinkamai pagal šio reglamento 18 arba 22g straipsnį;

b) tikrindami, ar tenkinamos atvykimo, buvimo arba gyvenimo valstybių narių teritorijoje sąlygos, būrių nariai turi prieigą prie VIS duomenų, kad galėtų atlikti trečiųjų šalių piliečių patikrinimą valstybių narių teritorijoje, atitinkamai pagal šio reglamento 19 arba 22h straipsnį;

c) nustatydami bet kokio asmens, kuris gali neatitikti ar nebeatitikti atvykimo, buvimo arba gyvenimo valstybių narių teritorijoje sąlygų, tapatybę, būrių nariai turi prieigą prie VIS duomenų, kad galėtų nustatyti tapatybę, pagal šio reglamento 20 straipsnį.

6. Kai turint tokią prieigą ir atliekant paiešką nustatoma VIS duomenų atitiktis, apie tai pranešama priimančiajai valstybei narei.

7. Visus duomenų tvarkymo operacijų, kurias VIS atlieka Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrių ar darbuotojų grupių, dalyvaujančių atliekant su grąžinimu susijusias užduotis, nariai, registracijos įrašus saugo valdymo institucija pagal 34 straipsnio nuostatas.

8. Pagal 34 straipsnio nuostatas daromi kiekvienos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros prieigos ir kiekvienos atliktos paieškos registracijos įrašai ir kiekvienas Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros gautų duomenų panaudojimo atvejis yra registruojamas.

9. Išskyrus atvejus, kai būtina atlikti užduotis pagal Reglamentą, kuriuo sukuriama ES kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), jokia VIS dalis neprijungiama prie Europos

sienu ir pakrančių apsaugos agentūros eksploatuojamos ar joje esančios duomenų rinkimo ir tvarkymo kompiuterinės sistemos ir į ją neperkeliami VIS esantys duomenys, prie kurių Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turi prieigą. Taip pat jokia VIS dalis neatsiunčiama. Prieigos ir paieškų įrašų registravimas nelaikomas VIS duomenų parsisiuntimu ar kopijavimu.

10. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra nustato ir taiko priemones, kuriomis užtikrinamas duomenų saugumas, kaip nurodyta 32 straipsnyje.“;

36) **49 straipsnis** pakeičiamas taip:

„49 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011*.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

* 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

37) įterpiamas **49a straipsnis**:

„49a straipsnis

Patariamoji grupė

„eu-LISA“ sudaro patariamąją grupę ir supažindina ją su praktiniais VIS aspektais, ypač tais, kurie svarbūs rengiant metinę darbo programą ir metinę veiklos ataskaitą.“;

38) **50 straipsnis** pakeičiamas taip:

„50 straipsnis

Kontrolė ir vertinimas

1. Valdymo institucija užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros, pagal kurias būtų kontroliuojamas VIS sistemos veikimas siekiant su jos duomenų išvestimi, išlaidų efektyvumu, saugumu ir paslaugų kokybe susijusių tikslų.
2. Techninės priežiūros tikslais valdymo institucijai suteikiama prieiga prie būtinos informacijos, susijusios su VIS atliekamomis duomenų tvarkymo operacijomis.
3. Kas dvejus metus „eu-LISA“ pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai VIS veikimo techninių aspektų, įskaitant jos saugumą, ataskaitą.
4. Kiekviena valstybė narė, laikydamasi nacionalinės teisės nuostatų dėl neskelbtinos informacijos viešinimo, ir Europolas rengia metines ataskaitas dėl prieigos prie VIS duomenų, suteikiamos teisėsaugos tikslais, veiksmingumo; jose pateikiama informacija ir statistiniai duomenys apie:

- (a) konkretų naudojimosi duomenimis tikslą, įskaitant atitinkamą teroristinio arba sunkaus nusikaltimo rūšį;
- (b) pagrįstas priežastis, dėl kurių kilo pagrįstas įtarimas, kad įtariamajam, nusikaltimo vykdytojui arba aukai taikomas šis reglamentas;
- (c) prašymų suteikti prieigą prie VIS teisėsaugos tikslais skaičių;
- (d) atvejų, kai sėkmingai nustatyta tapatybė, skaičių ir pobūdį.

Valstybių narių ir Europolo metinės ataskaitos perduodamos Komisijai iki kitų metų birželio 30 d.

- 5. Kas ketverius metus Komisija pateikia bendrą VIS vertinimą. Šis bendras vertinimas apima rezultatų, pasiektų pagal nustatytus tikslus, analizę ir sistemos taikymo tolesnio pagrįstumo vertinimą, šio reglamento taikymą VIS, VIS saugumą, naudojimąsi 31 straipsnyje nurodytomis nuostatomis ir bet kokią poveikį būsimai veiklai. Komisija šį vertinimą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.
- 6. Valstybės narės pateikia valdymo institucijai ir Komisijai informaciją, reikalingą 3, 4 ir 5 dalyse nurodytoms ataskaitoms parengti.
- 7. Valdymo institucija pateikia Komisijai informaciją, reikalingą 5 dalyje nurodytiems bendriems vertinimams atlikti.“;

39) 1 priedo pavadinimas pakeičiamas taip:

„31 straipsnio 1 dalyje nurodytų tarptautinių organizacijų sąrašas“.

40) Po 22 straipsnio įterpiami **IIIa ir IIIb skyriai**:

„IIIa SKYRIUS

DUOMENŲ APIE ILGALAIKES VIZAS IR LEIDIMUS GYVENTI ĮVEDIMAS IR NAUDOJIMAS

22a straipsnis

Duomenų įvedimo procedūros priėmus sprendimą dėl prašymo išduoti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi

- 1. Kai priimamas sprendimas dėl prašymo išduoti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, tą sprendimą priėmusi institucija nedelsdama sukuria asmens bylą, į VIS įvesdama 22c arba 22d straipsnyje nurodytus duomenis.
- 2. Sukūrus asmens bylą, VIS dėl jos automatiškai pateikiama užklausa pagal 22b straipsnį.
- 3. Jei atitinkamo dokumento turėtojas prašymą pateikė kaip grupės narys arba kartu su šeimos nariu, institucija sukuria kiekvieno tos grupės asmens bylą ir susieja tų asmenų, kartu pateikusių prašymus ir gavusių ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, bylas.

4. Kai tam tikrų duomenų nereikalaujama pateikti pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus arba jų pateikti faktiškai neįmanoma, tų konkrečių duomenų skiltyje (-yse) įrašoma „netaikoma“. Dėl pirštų atspaudų duomenų turi būti galimybė sistemoje skirti atvejus, kai pirštų atspaudų nereikalaujama pateikti pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, ir atvejus, kai jų pateikti faktiškai neįmanoma.

22b straipsnis

Užklauso kitose sistemose

1. Bylos automatizuotai apdorojamos VIS siekiant nustatyti atitiktį (-is) vieninteliu tikslu – įvertinti, ar asmuo gali kelti grėsmę valstybių narių viešajai tvarkai, vidaus saugumui arba visuomenės sveikatai, pagal Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalies e punktą. Kiekviena byla VIS tikrinama atskirai.
2. Kaskart, kai sukuriama asmens byla išdavus ilgalaikę vizą ar leidimą gyventi arba atsisakius išduoti tokį dokumentą pagal 22d straipsnį, VIS pateikiama užklausa naudojantis Europos paieškos portalu, apibrėžtu [*Sąveikumo reglamento*] 6 straipsnio 1 dalyje, siekiant palyginti atitinkamus šio reglamento 22c straipsnio 2 dalies a, b, c, f ir g punktuose nurodytus duomenis su atitinkamais duomenimis VIS, Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), atvykimo ir išvykimo sistemoje (AIS), Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemoje (ETIAS), įskaitant Reglamento (ES) 2018/XX [dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos sukūrimo] 29 straipsnyje nurodytą stebėjimo sąrašą, [sistemoje ECRIS-TCN dėl su teroristiniais nusikaltimais ir kitais sunkiais nusikaltimais susijusių apkaltinamųjų nuosprendžių], Europolo duomenyse, Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD) ir Interpolo su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje (TDAWN).
3. VIS į atitinkamą asmens bylą įtraukiama nuoroda dėl bet kokios pagal 2 ir 5 dalis nustatytos atitikties. Papildomai VIS, kai tinka, nustatoma, kuri valstybė narė ar kelios valstybės narės (ar Europolas) įvedė arba pateikė tuos duomenis, kuriems nustatyta atitiktis, ir tai įrašoma į asmens bylą.
4. Taikant 2 straipsnio 2 dalies f punktą dėl išduotų ar pratęsto galiojimo ilgalaikių vizų, vykdant užklausas pagal šio straipsnio 2 dalį atitinkami 22c straipsnio 2 dalyje nurodyti duomenys palyginami su SIS esančiais duomenimis, siekiant nustatyti, ar dėl vizos turėtojo pateiktas kuris nors iš šių perspėjimų:
 - (a) perspėjimas apie asmenis, ieškomus norint juos suimti perdavimo tikslu arba ekstradicijos tikslu;
 - (b) perspėjimas apie dingusius asmenis;
 - (c) perspėjimas apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui;
 - (d) perspėjimas apie asmenis ir daiktus, kuriuos ketinama slapta patikrinti arba dėl jų atlikti specialiuosius patikrinimus.

Kai atliekant šioje dalyje nurodytą palyginimą nustatoma viena ar kelios atitiktys, VIS nusiunčiamas automatinis pranešimas tą prašymą pateikusios valstybės narės centrinei institucijai ir imamasi atitinkamų tolesnių veiksmų.

5. Kai AIS, ETIAS ir VIS duomenimis naudojamos pagal 2 dalį, parodomas tik tos atitiktys, kurios susijusios su atsisakymais išduoti kelionės leidimą, leisti atvykti į šalį arba išduoti vizą dėl saugumo priežasčių.
6. Kai ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi išduoda arba tokio dokumento galiojimą pratęsia valstybės narės konsulinė įstaiga, taikomas 9a straipsnis.
7. Kai leidimą gyventi išduoda ar jo galiojimą pratęsia arba ilgalaikės vizos galiojimą pratęsia institucija, esanti valstybės narės teritorijoje, taikomos šios nuostatos:
 - (a) ta institucija patikrina, ar asmens byloje įrašyti duomenys atitinka duomenis, esančius VIS ar kurioje nors iš ES informacinių sistemų arba duomenų bazių, kuriomis naudojamosi, Europolo duomenis arba duomenis Interpolo duomenų bazėse pagal 2 dalį;
 - (b) kai nustatyta atitiktis pagal 2 dalį yra susijusi su Europolo duomenimis, apie tai pranešama atitinkamam nacionaliniam Europolo padaliniiui, kad būtų imamasi tolesnių veiksmų;
 - (c) kai duomenys nesutampa ir automatizuotai apdorojant duomenis pagal 2 ir 3 dalis nenustatoma jokios kitos atitikties, atitinkama institucija iš prašymo bylos ištrina klaidingą atitikties įrašą;
 - (d) kai duomenys atitinka prašytojo tapatybę arba kai tebėra abejonių dėl jo tapatybės, atitinkama institucija pagal ES ir nacionalinės teisės aktų nustatytas procedūras, sąlygas ir kriterijus imasi veiksmų dėl tų duomenų, kuriems nustatyta atitiktis pagal 4 dalį.

22c straipsnis

Dėl išduotos ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi sukuriama asmens byla

Asmens byloje, kuri sukuriama pagal 22a straipsnio 1 dalį, turi būti šie duomenys:

- (1) dokumentą išdavusi institucija, įskaitant jos vietą;
- (2) šie duomenys apie atitinkamo dokumento turėtoją:
 - a) pavardė; vardas (-ai); gimimo data; dabartinė pilietybė arba pilietybės; lytis; gimimo data, vieta ir šalis;
 - b) kelionės dokumento rūšis ir numeris ir kelionės dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodas;
 - c) kelionės dokumento galiojimo pabaigos data;
 - cc) kelionės dokumentą išdavusi institucija;

- d) nepilnamečių atveju – asmens, kuris turi tėvų valdžią dokumento turėtojui arba yra jo teisėtas globėjas, pavardė ir vardas (-ai);
 - e) fizinio asmens, kuriuo remiantis pateiktas prašymas, vardas, pavardė ir adresas arba darbdavio ar kitos organizacijos, kuria remiantis pateiktas prašymas, pavadinimas ir adresas;
 - f) dokumento turėtojo veido atvaizdas, kai įmanoma, nuskaitytas vietoje;
 - g) dviejų dokumento turėtojo pirštų atspaudai pagal atitinkamus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus;
- (3) šie duomenys apie išduotą ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi:
- (a) informacija apie padėtį, kad išduota ilgalaikė visa arba leidimas gyventi;
 - (b) sprendimo išduoti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi priėmimo vieta ir data;
 - (c) išduoto dokumento rūšis (ilgalaikė visa ar leidimas gyventi);
 - (d) išduotos ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi numeris;
 - (e) ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi galiojimo pabaigos data.

22d straipsnis

Asmens byla, sukuriama tam tikrais atvejais, kai atsisakoma išduoti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi

Kai priimamas sprendimas neišduoti ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi todėl, kad prašytojas laikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, vidaus saugumui ar visuomenės sveikatai arba prašytojas pateikė apgaulės būdu įgytus, suklastotus ar neteisėtai pakeistus dokumentus, ta institucija, kuri atmetė prašymą, nedelsdama sukuria to asmens bylą, į kurią įtraukiami šie duomenys:

- a. pavardė, pavardė gimus (ankstesnė (-ės) pavardė (-ės)); vardas (-ai); lytis; gimimo data, vieta ir šalis;
- b. dabartinė pilietybė ir pilietybė gimus;
- c. kelionės dokumento rūšį ir numerį, jį išdavusią instituciją, išdavimo ir galiojimo pabaigos datas;
- d. nepilnamečių atveju – asmens, kuris turi tėvų valdžią prašytojui arba yra jo teisėtas globėjas, pavardė ir vardas (-ai);
- e. fizinio asmens, kuriuo remiantis pateiktas prašymas, pavardė, vardas ir adresas;
- f. prašytojo veido atvaizdas, kai įmanoma, nuskaitytas vietoje;

- g. dviejų prašytojo pirštų atspaudai pagal atitinkamus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus;
- h. informacija apie tai, kad išduoti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi atsisakyta todėl, kad prašytojas laikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui arba visuomenės sveikatai, arba todėl, kad prašytojas pateikė apgaulės būdu įgytus, suklastotus ar neteisėtai pakeistus dokumentus;
- i. institucija, kuri atsisakė išduoti ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, įskaitant jos vietą;
- j. sprendimo neišduoti ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi priėmimo vieta ir data.

22e straipsnis

Dėl panaikintos ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi įtraukiami duomenys

1. Jei priimtas sprendimas panaikinti leidimą gyventi ar ilgalaikę vizą arba sutrumpinti ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpį, šį sprendimą priėmusi institucija į asmens bylą įtraukia šiuos duomenis:

- a) informaciją apie padėtį, kad ilgalaikė viza ar leidimas gyventi yra panaikintas arba ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpis sutrumpintas;
- b) ilgalaikę vizą ar leidimą gyventi panaikinusią arba ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpį sutrumpinusią instituciją, įskaitant jos vietą;
- c) sprendimo priėmimo vietą ir datą;
- d) kai tinka, naują ilgalaikės vizos galiojimo pabaigos datą;
- e) vizos įklijos numerį, jei dėl galiojimo laikotarpio sutrumpinimo įkljuojama nauja vizos įkljija.

2. Asmens byloje taip pat nurodoma priežastis, kodėl panaikinta ilgalaikė viza ar leidimas gyventi arba sutrumpintas ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpis, pagal 22d straipsnio h punktą.

22f straipsnis

Dėl pratęsto ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi galiojimo įtraukiami duomenys

Kai priimamas sprendimas pratęsti leidimo gyventi arba ilgalaikės vizos galiojimo laikotarpį, jį pratęsusi institucija į asmens bylą įtraukia šiuos duomenis:

- a) informaciją apie padėtį, kad ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi galiojimas yra pratęstas;
- b) ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi galiojimą pratęsusią instituciją, įskaitant jos vietą;

- c) sprendimo priėmimo vietą ir datą;
- d) ilgalaikės vizos atveju – vizos įklijos numerį, jei ilgalaikės vizos galiojimas pratęsiamas įklijuojant naują vizos įkliją;
- e) pratęsto galiojimo laikotarpio pabaigos datą.

22g straipsnis

Prieiga prie duomenų tikrinant ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi išorės sienos perėjimo punktuose

1. Tik tam, kad patikrintų dokumento turėtojo tapatybę ir (arba) ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi autentiškumą ir galiojimą ir ar tas asmuo nelaikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, vidaus saugumui ar visuomenės sveikatai kurioje nors valstybėje narėje pagal Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalies e punktą, kompetentingos institucijos, atliekančios patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose pagal tą reglamentą, turi prieigą prie sistemos, kad galėtų atlikti paiešką pagal dokumento numerį kartu su kai kuriais duomenimis pagal šio reglamento 22c straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus.
2. Jei atlikus paiešką pagal 1 dalyje nurodytus duomenis nustatoma, kad duomenys apie to dokumento turėtoją yra įrašyti į VIS, kompetentingai pasienio kontrolės institucijai suteikiama prieiga naudotis tik šiais asmens bylos duomenimis ir tik 1 dalyje nurodytais tikslais:
 - (a) informacija apie ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi padėtį – ar tas dokumentas išduotas, ar panaikintas, ar jo galiojimas pratęstas;
 - (b) 22c straipsnio 3 dalies c, d ir e punktuose nurodytais duomenimis;
 - (c) kai tinka, 22e straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nurodytais duomenimis;
 - (d) kai tinka, 22f straipsnio d ir e punktuose nurodytais duomenimis;
 - (e) 22c straipsnio 2 dalies f punkte nurodytomis nuotraukomis.

22h straipsnis

Prieiga prie duomenų atliekant patikrinimus valstybių narių teritorijoje

1. Tik tam, kad patikrintų dokumento turėtojo tapatybę ir ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi autentiškumą ir galiojimą arba ar asmuo nelaikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, vidaus saugumui arba visuomenės sveikatai kurioje nors valstybėje narėje, kompetentingos institucijos, valstybių narių teritorijoje atliekančios patikrinimus, ar tenkinamos atvykimo, buvimo arba gyvenimo valstybių narių teritorijoje sąlygos, ir, kai tinka, policijos institucijos turi prieigą prie sistemos, kad galėtų atlikti paiešką pagal ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi numerį kartu su kai kuriais duomenimis pagal šio reglamento 22c straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus.

2. Jei atlikus paiešką pagal 1 dalyje nurodytus duomenis nustatoma, kad duomenys apie to dokumento turėtoją yra įrašyti į VIS, kompetentingai institucijai suteikiama prieiga naudotis šiais asmens bylos ir, kai tinka, su ja susietos (-ų) bylos (-ų) pagal 22a straipsnio 4 dalį duomenimis tik 1 dalyje nurodytais tikslais:
- (a) informacija apie ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi padėtį – ar tas dokumentas išduotas, ar panaikintas, ar jo galiojimas pratęstas;
 - (b) 22c straipsnio 3 dalies c, d ir e punktuose nurodytais duomenimis;
 - (c) kai tinka, 22e straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nurodytais duomenimis;
 - (d) kai tinka, 22f straipsnio d ir e punktuose nurodytais duomenimis;
 - (e) 22c straipsnio 2 dalies f punkte nurodytomis nuotraukomis.

22i straipsnis

Prieiga prie duomenų nustatant atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymus

1. Tik tam, kad nustatytų valstybę narę, kuri yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal Reglamento (ES) Nr. 604/2013 12 straipsnį, kompetentingos prieglobsčio institucijos turi teisę atlikti paiešką pagal tarptautinės apsaugos prašytojo pirštų atspaudus.
- Kai tarptautinės apsaugos prašytojo pirštų atspaudų panaudoti neįmanoma arba atlikus paiešką pagal pirštų atspaudus negaunama rezultatų, paieška atliekama naudojant ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi numerį kartu su 22c straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose nurodytais duomenimis.
2. Jei atliekant paiešką pagal 1 dalyje nurodytus duomenis nustatoma, kad ilgalaikė viza arba leidimas gyventi yra registruotas VIS, kompetentingai prieglobsčio institucijai suteikiama prieiga tik 1 dalyje nurodytu tikslu naudotis toliau išvardytais prašymo bylos duomenimis ir g punkte nurodytais susietų sutuoktinio ir vaikų prašymų bylų duomenimis pagal 22a straipsnio 4 dalį:
- a) duomenimis apie ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi išdavusią ar galiojimą pratęsusią instituciją;
 - b) 22c straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytais duomenimis;
 - c) duomenimis apie dokumento rūšį;
 - d) duomenimis apie ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi galiojimo laikotarpį;
 - e) nuotraukomis, kaip nurodyta 22c straipsnio 2 dalies f punkte;
 - f) 22c straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytais susietos (-ų) prašymo bylos (-ų) duomenimis apie sutuoktinį ir vaikus.

3. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis VIS naudojasi tik paskirtosios nacionalinės institucijos, nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 603/2013* 27 straipsnyje.

22j straipsnis

Prieiga prie duomenų nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą

1. Tik tam, kad išnagrinėtų tarptautinės apsaugos prašymą, kompetentingos prieglobsčio institucijos turi prieigą prie sistemos pagal Reglamento (ES) Nr. 603/2013 27 straipsnį, kad galėtų atlikti paiešką naudojamos tarptautinės apsaugos prašytojo pirštų atspaudus.

Kai tarptautinės apsaugos prašytojo pirštų atspaudų panaudoti neįmanoma arba atlikus paiešką pagal pirštų atspaudus negaunama rezultatų, paieška atliekama naudojant ilgalaikės vizos arba teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento numerį kartu su 22c straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose arba 22d straipsnio a, b, c ir f punktuose nurodytais duomenimis.

2. Jei atliekant paiešką pagal 1 dalyje išvardytus duomenis nustatoma, kad duomenys apie tarptautinės apsaugos prašytoją yra įrašyti į VIS, kompetentinga prieglobsčio institucija tik 1 dalyje nurodytu tikslu turi prieigą naudotis į sistemą įvestais duomenimis apie tą prašytoją, kurie nurodyti 22c, 22d, 22e ir 22f straipsniuose, dėl bet kokios ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi, kuris išduotas, neišduotas, panaikintas arba kurio galiojimas pratęstas, ir su tuo prašytoju susietos (-ų) prašymų bylos (-ų) duomenimis pagal 22a straipsnio 3 dalį.
3. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis VIS naudojasi tik paskirtosios nacionalinės institucijos, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 603/2013* 27 straipsnyje.

IIIb SKYRIUS

Prieigos prie VIS teisėsaugos tikslais procedūra ir sąlygos

22k straipsnis

Valstybių narių paskirtosios institucijos

1. Valstybės narės paskiria institucijas, kurios turi teisę naudotis VIS saugomais duomenimis teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais.
2. Kiekviena valstybė narė sudaro paskirtųjų institucijų sąrašą. Kiekviena valstybė narė praneša „eu-LISA“ ir Komisijai apie savo paskirtąsias institucijas ir gali bet kuriuo metu tikslinti arba pakeisti šį pranešimą.
3. Kiekviena valstybė narė paskiria centrinį prieigos punktą, turintį prieigą prie VIS. Centrinis prieigos punktas tikrina, ar tenkinamos 22n straipsnyje nustatytos prašymo suteikti prieigą prie VIS sąlygos.

Paskirtoji institucija ir centrinis prieigos punktas gali būti tos pačios organizacijos dalys, jei tai leidžiama pagal nacionalinę teisę, tačiau vykdydamas šiame reglamente nustatytas užduotis centrinis prieigos punktas veikia visiškai nepriklausomai nuo paskirtųjų institucijų. Centrinis prieigos punktas yra atskiras nuo paskirtųjų institucijų ir nepriima jų nurodymų dėl tikrinimo, kurį jis atlieka nepriklausomai, rezultatų.

Valstybės narės gali paskirti daugiau kaip vieną centrinių prieigos punktą, kad tai atitiktų jų organizacinę ir administracinę struktūrą pagal jų konstitucinius ar teisinius reikalavimus.

4. Kiekviena valstybė narė praneša „eu-LISA“ ir Komisijai apie savo centrinių prieigos punktą ir gali bet kada tikslinti arba pakeisti šį pranešimą.
5. Kiekviena valstybė narė nacionaliniu lygmeniu sudaro paskirtųjų institucijų vykdomųjų padalinių, įgaliotų prašyti prieigos prie VIS saugomų duomenų per centrinių (-ius) prieigos punktą (-us), sąrašą.
6. Prieiga prie VIS pagal 22m ir 22n straipsnius suteikiama tik tinkamai įgaliotiems centrinių (-ių) prieigos punkto (-ų) darbuotojams.

22l straipsnis *Europolas*

1. Europolas paskiria vieną iš savo vykdomųjų padalinių Europolo paskirtąja institucija ir suteikia jam teisę prašyti prieigos prie VIS per paskirtą VIS centrinių prieigos punktą, nurodytą 2 dalyje, kad galėtų remti ir stiprinti su teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencija, atskleidimu ir tyrimu susijusius valstybių narių veiksmus.
2. Europolas paskiria specialų padalinį, kuriame dirba tinkamai įgalioti Europolo pareigūnai, kad jis veiktų kaip centrinis prieigos punktas. Centrinis prieigos punktas tikrina, ar tenkinamos 22p straipsnyje nustatytos prašymo suteikti prieigą prie VIS sąlygos.

Vykdydamas šiame reglamente nustatytas užduotis centrinis prieigos punktas veikia nepriklausomai ir iš 1 dalyje nurodytos Europolo paskirtosios institucijos nepriima nurodymų dėl savo atliekamo tikrinimo rezultatų.

22m straipsnis *Prieigos prie VIS teisėsaugos tikslais procedūra*

1. 22k straipsnio 5 dalyje nurodyti vykdomieji padaliniai 22k straipsnio 3 dalyje nurodytiems centriniams prieigos punktams teikia pagrįstus elektroninės arba rašytinės formos prašymus suteikti prieigą prie VIS saugomų duomenų. Gavęs (-ę) prieigos prašymą, centrinis (-iai) prieigos punktas (-ai) patikrina, ar tenkinamos 22n straipsnyje nurodytos prieigos sąlygos. Jei prieigos sąlygos tenkinamos, centrinis (-iai) prieigos punktas (-ai) vykdo tuos prašymus. VIS duomenys, prie kurių suteikta prieiga, perduodami 22k straipsnio 5 dalyje nurodytiems vykdomiesiems padaliniams taip, kad nebūtų pažeistas tų duomenų saugumas.

2. Išskirtinės skubos atveju, kai reikia išvengti su teroristiniu nusikaltimu ar kitu sunkiu nusikaltimu susijusio pavojaus asmens gyvybei, centrinis (-iai) prieigos punktas (-ai) prašymą įvykdo nedelsdamas (-i) ir tik po to patikrina, ar tenkinamos visos 22n straipsnio sąlygos, įskaitant tai, ar iš tiesų buvo skubos atvejais. Šis *ex post* patikrinimas atliekamas be nereikalingo delsimo ir bet kokių atveju ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po prašymo įvykdymo.
3. Jeigu atlikus *ex post* patikrinimą nustatoma, kad prieiga prie VIS duomenų nebuvo pagrįsta, visos tokius duomenis gavusios institucijos ištrina šią iš VIS gautą informaciją ir praneša centriniam prieigos punktams, kad ją ištrynė.

22n straipsnis

Valstybių narių paskirtųjų institucijų prieigos prie VIS duomenų sąlygos

1. Paskirtosios institucijos gali gauti prieigą naudotis VIS duomenimis tik jei tenkinamos visos šios sąlygos:
 - (a) suteikiama prieiga naudotis duomenimis yra būtina ir proporcinga siekiant teroristinių nusikaltimų ar kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo arba tyrimo tikslo;
 - (b) suteikiama prieiga naudotis duomenimis yra būtina ir proporcinga konkrečiu atveju;
 - (c) yra pagrįstų priežasčių manyti, kad naudojimasis VIS duomenimis labai padės bet kokių atitinkamų nusikaltimų prevencijai, atskleidimui arba tyrimui, visų pirma kai pagrįstai įtariama, kad teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo įvykdymu įtariamas asmuo, nusikaltimo vykdytojas arba auka patenka į tų asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, kategoriją;
 - (d) kai yra pateikta užklausa bendrai TDS pagal Reglamento 2018/XX [*dėl sąveikumo*] 22 straipsnį, iš gauto atsakymo, kaip nurodyta to reglamento 22 straipsnio 5 dalyje, sužinoma, kad tie duomenys yra saugomi VIS.
2. 1 dalies d punkto sąlygos nebūtina atitikti tais atvejais, kai reikia pasinaudoti prieiga prie VIS siekiant naudotis duomenimis apie teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo žinomo įtariamojo ar vykdytojo arba spėjamos aukos ankstesnius su vizomis susijusius duomenis arba teisėto buvimo valstybių narių teritorijoje laikotarpius.
3. VIS naudojamosi tik atliekant paiešką pagal bet kuriuos iš šių asmens byloje pateiktų duomenų:
 - (a) pavardę (-es), vardą (-us); gimimo datą; pilietybę (-es) ir (arba) lytį;
 - (b) kelionės dokumento (-ų) rūšį ir numerį, tokį dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodą ir kelionės dokumento galiojimo pabaigos datą;
 - (c) vizos įklijos numerį arba ilgalaikės vizos ar teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento numerį ir, kai tinka, vizos, ilgalaikės vizos arba teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento galiojimo pabaigos datą;

- (d) pirštų atspaudus, įskaitant latentinius pirštų atspaudus;
- (e) veido atvaizdą.

4. Naudojantis VIS, jeigu atliekant paiešką nustatoma atitiktis, suteikiama prieiga prie šioje dalyje išvardytų duomenų ir prie bet kokių kitų duomenų, paimtų iš asmens bylos, įskaitant dėl bet kokio išduoto, neišduoto, panaikinto, atšaukto arba pratęsto galiojimo dokumento įvestus duomenis. Prieiga prie 9as straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytų prašymo byloje įrašytų duomenų suteikiama tik tuo atveju, jei leidimo naudotis tais duomenimis yra aiškiai paprašoma, pateikiant pagrįstą ir po nepriklausomo patikrinimo patvirtintą prašymą.

22o straipsnis

Prieiga prie VIS siekiant nustatyti asmenų tapatybę konkrečiomis aplinkybėmis

Nukrypstant nuo 22n straipsnio 1 dalies, paskirtosios institucijos neprivalo atitikti toje dalyje nustatytų sąlygų, kad gautų prieigą prie VIS siekdamas nustatyti dingusių ar pagrobtų asmenų arba nustatytų prekybos žmonėmis aukų tapatybę, kai galima pagrįstai manyti, kad naudojimas VIS duomenimis padės nustatyti tų asmenų tapatybę ir (arba) tirti konkrečius prekybos žmonėmis atvejus. Tokiomis aplinkybėmis paskirtosios institucijos gali atlikti paiešką VIS pagal tų asmenų pirštų atspaudus.

Jeigu tų asmenų pirštų atspaudų neįmanoma panaudoti arba atlikus paiešką pagal pirštų atspaudus negaunama rezultatų, paieška atliekama naudojant 9 straipsnio a ir b punktuose nurodytus duomenis.

Naudojantis VIS, jeigu atliekant paiešką nustatoma atitiktis, suteikiama prieiga prie bet kokių 9 straipsnyje nurodytų, taip pat 8 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytų duomenų.

22p straipsnis

Europolo prieigos prie VIS duomenų procedūra ir sąlygos

1. Europolui suteikiama prieiga naudotis VIS, kai tenkinamos visos šios sąlygos:
 - a) naudotis duomenimis yra būtina ir proporcinga siekiant remti ir stiprinti su teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų, kuriuos tirti įgaliotas Europolas, prevencija, atskleidimu arba tyrimu susijusius valstybių narių veiksmus;
 - b) naudotis duomenimis būtina ir proporcinga konkrečiu atveju;
 - c) yra pagrįstų priežasčių manyti, kad naudojimas VIS duomenimis labai padės bet kokių atitinkamų nusikaltimų prevencijai, atskleidimui arba tyrimui, visų pirma kai pagrįstai įtariama, kad teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo įvykdymu įtariamasis asmuo, nusikaltimo vykdytojas arba auka patenka į tų asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, kategoriją;
 - d) kai yra pateikta užklausa bendrai TDS pagal Reglamento 2018/XX [*dėl sąveikumo*] 22 straipsnį, iš gauto atsakymo, kaip nurodyta to reglamento 22 straipsnio 3 dalyje, sužinoma, kad tie duomenys yra saugomi VIS.

2. Atitinkamai taikomos 22n straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos sąlygos.
3. Europolo paskirtoji institucija 22k straipsnio 3 dalyje nurodytam Europolo centriniam prieigos punktui gali pateikti pagrįstą elektroninės formos prašymą leisti naudotis visais VIS saugomais duomenimis arba konkrečiu duomenų rinkiniu. Gavęs prašymą suteikti prieigą Europolo centrinis prieigos punktas patikrina, ar tenkinamos 1 ir 2 dalyse nurodytos prieigos sąlygos. Jei visos prieigos sąlygos tenkinamos, tuos prašymus vykdo tinkamai įgalioti centrinio (-ių) prieigos punkto (-ų) darbuotojai. VIS duomenys, prie kurių suteikta prieiga, perduodami 22l straipsnio 1 dalyje nurodytiems vykdomiesiems padaliniais taip, kad nebūtų pažeistas tų duomenų saugumas.
4. Naudojantis VIS duomenimis gautą informaciją Europolas tvarko tik gavęs kilmės valstybės narės leidimą. Tas leidimas suteikiamas per tos valstybės narės nacionalinį Europolo padalinį.

22q straipsnis

Registravimas ir patvirtinimas dokumentais

1. Kiekviena valstybė narė ir Europolas užtikrina, kad visos duomenų tvarkymo operacijos, atliktos pateikus prašymus suteikti prieigą prie VIS duomenų pagal IIIc skyriaus nuostatas, būtų registruojamos arba patvirtinamos dokumentais siekiant patikrinti prašymo priimtinumą, kontroliuoti duomenų tvarkymo teisėtumą, duomenų vientisumą ir saugumą ir vykdyti savikontrolę.
2. Tuose registracijos įrašuose arba dokumentuose visais atvejais nurodoma:
 - a) konkretus prašymo suteikti prieigą prie VIS duomenų tikslas, be kita ko, nurodant atitinkamą teroristinį nusikaltimą arba kitą sunkų nusikaltimą, o Europolo atveju – konkretus prašymo suteikti prieigą tikslas;
 - b) atitinkamos nacionalinės bylos nuoroda;
 - c) pateikto prašymo per centrinį prieigos punktą suteikti prieigą prie VIS centrinės sistemos data ir tikslus laikas;
 - d) institucijos, kuri paprašė suteikti prieigą, kad galėtų naudotis duomenimis, pavadinimas;
 - e) kai tinka, priimtas sprendimas dėl *ex post* patikrinimo;
 - f) duomenys, kuriais naudotasi;
 - g) pagal nacionalines taisykles arba Reglamentą (ES) 2016/794 – paiešką atlikusio pareigūno ir paiešką atlikti nurodžiusio pareigūno, kaip sistemos naudotojo, identifikavimo unikalus ženklas.
3. Registracijos įrašai ir dokumentai naudojami tik kontroliuojant duomenų tvarkymo teisėtumą ir užtikrinant duomenų vientisumą ir saugumą. Atliekant šio reglamento 50 straipsnyje nurodytą kontrolę ir vertinimą gali būti naudojami tik tokie registracijos įrašai, kuriuose nėra asmens duomenų. Pagal Direktyvos (ES) 2016/680

41 straipsnio 1 dalį įsteigta priežiūros institucija, atsakinga už prašymo priimtumo patikrinimą ir duomenų tvarkymo teisėtumo, duomenų vientisumo bei saugumo kontrolę, vykdydama savo pareigas, pateikusi prašymą gauna prieigą prie šių registracijos įrašų.

22r straipsnis

Valstybės narės, kuriai dar netaikomas šis reglamentas, paskirtųjų institucijų prieigos prie VIS duomenų sąlygos

1. Valstybės narės, kuriai dar netaikomas šis reglamentas, paskirtosios institucijos gauna prieigą naudotis VIS, kai tenkinamos šios sąlygos:
 - (a) ta prieiga atitinka jų įgaliojimus;
 - (b) prieiga suteikiama tokiomis sąlygomis, kokios nurodytos 22n straipsnio 1 dalyje;
 - (c) prieiga suteikiama rašytine arba elektronine forma pateikus tinkamai pagrįstą prašymą valstybės narės, kuriai taikomas šis reglamentas, paskirtajai institucijai; tada ta institucija prašo nacionalinio (-ių) centrinio (-ių) prieigos punkto (-ų) pasinaudoti VIS.
2. Valstybė narė, kuriai dar netaikomas šis reglamentas, pateikia savo turimą informaciją apie visas toms valstybėms narėms, kurioms taikomas šis reglamentas, gavusi rašytine ar elektronine forma pateiktą tinkamai pagrįstą prašymą, jei tenkinamos 22n straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

* 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 dėl Eurodac sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su Eurodac sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (OL L 180, 2013 6 29, p. 1).“

2 straipsnis

Sprendimo 2004/512/EB pakeitimai

Sprendimo 2004/512/EB 1 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Vizų informacinės sistemos pagrindas yra centralizuota struktūra; ją sudaro:

- a) *bendra tapatybės duomenų saugykla, nurodyta [Reglamento 2018/XX dėl sąveikumo 17 straipsnio 2 dalies a punkte];*

- b) centrinė informacinė sistema, toliau – Centrinė vizų informacinė sistema (VIS);
- c) sistemos sąsaja kiekvienoje valstybėje narėje, toliau – nacionalinė sąsaja (NI-VIS), per kurią palaikomas ryšys su tam tikros valstybės narės atitinkama centrine nacionaline institucija, arba vienoda nacionalinė sąsaja (VNS) kiekvienoje valstybėje narėje, pagrįsta bendromis techninėmis specifikacijomis ir vienoda visose valstybėse narėse, per kurią palaikomas centrinės sistemos ryšys su valstybių narių nacionaline infrastruktūra;
- d) VIS ir nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūra;
- e) *saugus ryšių kanalas tarp VIS centrinės sistemos ir AIS centrinės sistemos;*
- f) *saugaus ryšio infrastruktūra tarp VIS centrinės sistemos ir Europos paieškos portalo, sukurto pagal [Reglamento 2017/XX dėl sąveikumo 6 straipsni], bendros biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslaugos, nustatytos [Reglamento 2017/XX dėl sąveikumo 12 straipsniu], bendros tapatybės duomenų saugyklos, sukurtos [Reglamento 2017/XX dėl sąveikumo 17 straipsniu], ir daugybinių tapatybių detektoriaus (DTD), sukurto [Reglamento 2017/XX dėl sąveikumo 25 straipsniu], centrinės infrastruktūros;*
- g) *konsultavimosi dėl prašymų ir keitimosi informacija tarp centrinių vizų institucijų mechanizmas („VISMai“);*
- h) *vežėjų sąsaja;*
- i) *saugi saityno paslauga, teikianti galimybę palaikyti ryšį tarp VIS ir vežėjų sąsajos bei tarptautinių sistemų (Interpolo sistemų ir duomenų bazių);*
- j) *ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla.*

Centrinė sistema, vienodos nacionalinės sąsajos, saityno paslauga, vežėjų sąsaja ir VIS ryšių infrastruktūra, kiek techniškai įmanoma, turi ir naudoja bendrus aparatinės ir programinės įrangos komponentus atitinkamai su AIS centrine sistema, AIS vienodomis nacionalinėmis sąsajomis, ETIAS vežėjų sąsaja, AIS saityno paslauga ir AIS ryšių infrastruktūra.“

*3 straipsnis
Reglamento (ES) Nr. 810/2009 pakeitimai*

Reglamentas (ES) Nr. 810/2009 iš dalies keičiamas taip:

- 1) **10 straipsnio 3 dalies** c punktas pakeičiamas taip:

„c) pateikia nuotrauką, atitinkančią Reglamente (EB) Nr. 1683/95 nustatytus standartus arba, kai teikiamas pirmas prašymas ir vėliau bent kas 59 mėnesius, – atitinkančią šio Reglamento 13 straipsnyje nustatytus standartus;“;

- 2) **13 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies pirma įtrauka pakeičiama taip:

„– nuotrauka, padaryta vietoje ir išsaugota skaitmeninėmis priemonėmis teikiant prašymą;“;

b) 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Jeigu yra paimti prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens pirštų atspaudai *ir vietoje padaryta pakankamos kokybės nuotrauka* ir jie yra įvesti į VIS dėl ankstesnio prašymo, pateikto prieš mažiau nei 59 mėnesius iki naujojo prašymo pateikimo dienos, tie [duomenys] *gali būti nukopijuoti į vėlesnį prašymą.*“;

c) 7 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) vaikams iki 6 metų amžiaus;“;

d) 8 dalis išbraukiama;

3) **21 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Dėl kiekvieno pateikto prašymo naudojamosi VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 8 straipsnio 2 dalį, 15 ir 9a straipsnius. Siekdamas išvengti nepagrįsto atsisakymo ir klaidingo tapatybės nustatymo, valstybės narės užtikrina, kad būtų visapusiškai naudojamosi visais paieškos kriterijais pagal šiuos straipsnius.“;

b) įterpiamos 3a ir 3b dalys:

„3a. Vertindamas atvykimo sąlygas, kaip nurodyta 3 dalyje, konsulas atsižvelgia į rezultatą, gautą atlikus patikrinimus pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 9c straipsnį šiose duomenų bazėse:

- (a) SIS ir SLTD duomenų bazėje patikrinus, ar teikiant prašymą naudojamas kelionės dokumentas atitinka kelionės dokumentą, apie kurį pranešta, kad jis pamestas, pavogtas ar paskelbtas negaliojančiu, ir ar teikiant prašymą naudojamas kelionės dokumentas atitinka į Interpolo TDAWN duomenų bazės bylą įrašytą kelionės dokumentą;
- (b) ETIAS centrinėje sistemoje patikrinus, ar dėl to prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens yra įrašų apie neišduotą, atšauktą arba panaikintą kelionės leidimą;
- (c) VIS patikrinus, ar prašyme pateikti duomenys apie kelionės dokumentą atitinka kitą prašymą išduoti vizą, su kuriuo susieti skirtingi tapatybės duomenys, taip pat ar yra priimtų sprendimų dėl to prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens neišduoti trumpalaikės vizos arba tokią vizą atšaukti ar panaikinti;
- (d) AIS patikrinus, ar apie tą prašymą išduoti vizą pateikiantį asmenį šiuo metu yra pranešta kaip apie užsibuvusį asmenį, ar apie jį anksčiau buvo pranešta kaip apie užsibuvusį asmenį ir ar tam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui praeityje buvo atsisakyta leisti atvykti;
- (e) sistemoje EURODAC patikrinus, ar buvo atsiimtas arba atmestas to prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens tarptautinės apsaugos prašymas;
- (f) patikrinus Europolo duomenis, ar prašyme pateikti duomenys atitinka šioje duomenų bazėje įrašytus duomenis;

- (g) sistemoje ECRIS-TCN patikrinus, ar prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo atitinka asmenį, kurio duomenys įrašyti į šią duomenų bazę dėl teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų;
- (h) SIS patikrinus, ar dėl prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens pateiktas perspėjimas apie asmenis, ieškomus norint juos suimti perdavimo tikslu, remiantis Europos arešto orderiu, ar ieškomus norint juos suimti ekstradicijos tikslu.

Atitinkamas konsulas gauna prieigą prie prašymo bylos ir susietų prašymų bylų, jei jų yra, taip pat prie visų rezultatų, gautų atlikus patikrinimus pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 9c straipsnį.

3b. Vizų institucija naudojasi daugybinių tapatybių detektoriumi kartu su Reglamento 2018/XX [dėl sąveikumo] 4 straipsnio 37 punkte nurodyta bendra tapatybės duomenų saugykla ir (arba) SIS, vertindama tapatybių, tarp kurių yra nustatyta sąsaja, skirtumus, ir atlieka papildomą patikrinimą, būtiną priimant sprendimą dėl tokios sąsajos statuso ir sutartinės spalvos, taip pat sprendimą dėl vizos išdavimo arba atsisakymo išduoti vizą atitinkamam asmeniui.

Pagal Reglamento 2018/XX [dėl sąveikumo] 59 straipsnio 1 dalį ši dalis taikoma tik pradėjus veikti daugybinių tapatybių detektoriumi.“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Konsulas, naudodamasis iš AIS gauta informacija, patikrina, ar prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo neužsibuvo ilgiau nei leidžiamą ilgiausią teisėto buvimo valstybių narių teritorijoje laikotarpį, neatsižvelgiant į galimus buvimo atvejus, kai tai leista pagal kitos valstybės narės išduotą nacionalinę ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi.“;

4) įterpiamas **21a straipsnis**:

„21a straipsnis

Konkrečios rizikos rodikliai

1. Saugumo rizikos, neteisėtos imigracijos rizikos arba didelės epidemijos rizikos vertinimas grindžiamas:
 - (a) AIS sukauptais statistiniais duomenimis, kurie rodo neįprastai didelį konkrečios keliautojų grupės asmenų, turinčių vizą, užsibuvimo atvejų skaičių ir atsisakymų leisti jiems atvykti skaičių;
 - (b) VIS pagal 45a straipsnį sukauptais statistiniais duomenimis, kurie rodo neįprastai didelį prašymų išduoti visas atmetimų dėl neteisėtos migracijos, saugumo rizikos arba rizikos visuomenės sveikatai, siejamų su konkrečia keliautojų grupe, skaičių;
 - (c) VIS pagal 45a straipsnį ir AIS sukauptais statistiniais duomenimis, kurie rodo, kad yra sąsajų tarp informacijos, gautos iš prašymo formos, ir užsibuvimo atvejų arba atsisakymų leisti atvykti;
 - (d) valstybių narių pateikta faktais ir įrodymais pagrįsta informacija apie konkrečius saugumo rizikos rodiklius arba atitinkamos valstybės narės nustatytas grėsmes;

- (e) valstybių narių pateikta faktais ir įrodymais pagrįsta informacija apie neįprastai didelį konkrečios keliautojų grupės asmenų užsibuvimo atvejų skaičių ir atsisakymų leisti jiems atvykti skaičių toje valstybėje narėje;
 - (f) valstybių narių pateikta informacija apie konkrečią didelę epidemijos riziką, taip pat Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) pateikta epidemiologinės priežiūros informacija ir rizikos vertinimais ir Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) pranešimais apie ligų protrūkius.
2. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato 1 dalyje nurodytą riziką. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 52 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
 3. Remiantis pagal 2 dalį nustatyta konkrečia rizika, nustatomi konkrečios rizikos rodikliai derinant kelių rūšių, įskaitant vienos ar kelių iš toliau pateiktų rūšių duomenis:
 - (a) amžiaus grupė, lytis, pilietybė;
 - (b) gyvenamoji šalis ir miestas;
 - (c) kelionės tikslo valstybė (-ės) narė (-ės);
 - (d) valstybė narė, į kurią atvykstama pirmiausia;
 - (e) kelionės tikslas;
 - (f) dabartinė profesinė veikla.
 4. Konkrečios rizikos rodikliai turi būti tikslingi ir proporcingi. Jie jokiais aplinkybėmis negali būti pagrįsti vien asmens lytimi arba amžiumi. Jie jokiais aplinkybėmis negali būti pagrįsti informacija, iš kurios sužinoma apie asmens rasę, odos spalvą, etninę ar socialinę kilmę, genetinius požymius, kalbą, politinius ar bet kokius kitus įsitikinimus, religiją ar filosofinius įsitikinimus, narystę profesinėje sąjungoje, priklausymą tautinei mažumai, turtą, gimimą, negalią ar seksualinę orientaciją.
 5. Konkrečios rizikos rodiklius Komisija patvirtina įgyvendinimo aktu. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 52 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
 6. Vizų institucijos naudojasi konkrečios rizikos rodikliais vertindamos, ar dėl prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kyla neteisėtos imigracijos rizika, rizika valstybių narių saugumui arba didelė epidemijos rizika, pagal 21 straipsnio 1 dalį.
 7. Komisija reguliariai peržiūri nustatytą konkrečią riziką ir konkrečios rizikos rodiklius.“;
- 5) **46 straipsnis** pakeičiamas taip:

*„46 straipsnis
Statistinių duomenų rinkimas*

Komisija iki kiekvienų metų kovo 1 d. paskelbia sudarytą metinę statistiką iš toliau nurodytų duomenų apie vizas, išskaidytą pagal kiekvieną konsulatą ir sienos perėjimo punktą, kur atskiros valstybės narės nagrinėja prašymus išduoti vizas:

- (a) prašytų išduoti, išduotų ir neišduotų oro uosto tranzitinių vizų skaičiaus;
- (b) prašytų išduoti, išduotų (išskaidant duomenis pagal galiojimo trukmę: 1, 2, 3, 4 ir 5 metai) ir neišduotų vienodų vienkartinių ir daugkartinių vizų skaičiaus;
- (c) išduotų riboto teritorinio galiojimo vizų skaičiaus.

Ši statistika sudaroma remiantis ataskaitomis, parengtomis naudojant VIS centrinę duomenų saugyklą, pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 17 straipsnį.“;

- 6) **57 straipsnio** 3 ir 4 dalys išbraukiamos.

*4 straipsnis
Reglamento (ES) 2017/2226 pakeitimai*

Reglamentas (ES) 2017/2226 iš dalies keičiamas taip:

- 1) **9 straipsnio 2 dalis** papildoma šia pastraipa:

„AIS atliekama šio sąrašo centralizuoto tvarkymo funkcija. Išsamios šios funkcijos valdymo taisyklės nustatomos įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 68 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- 2) **13 straipsnio** 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Atlikdami savo pareigą pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 26 straipsnio 1 dalies b punktą vežėjai naudojami saityno paslauga tikrindami, ar trumpalaikė viza yra galiojanti, įskaitant tai, ar leidžiamu atvykimų skaičiumi jau pasinaudota ir ar vizos turėtojas išbuvo ilgiausią leidžiamo buvimo laikotarpį, arba, kai tinka, ar viza galioja tos kelionės atvykimo vietos uosto teritorijoje. Vežėjai pateikia šio reglamento 16 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose išvardytus duomenis. Saityno paslauga besinaudojantiems vežėjams pagal tuos įvestus duomenis pateikiamas atsakymas „Gera“ (angl. OK) arba „Negera“ (angl. NOT OK). Vežėjai išsiųstą informaciją ir gautą atsakymą gali saugoti laikydamiesi taikytinos teisės nuostatų. Vežėjai sukuria tapatumo nustatymo sistemą užtikrindami, kad saityno paslauga galėtų naudotis tik leidimus turintys darbuotojai. Atsakymas „Gera“ (angl. OK) arba „Negera“ (angl. NOT OK) negali būti laikomas sprendimu leisti arba neleisti atvykti pagal Reglamentą (ES) 2016/399.“;

- 3) 35 straipsnio 4 dalyje išbraukiama frazė „per VIS infrastruktūrą“.

*5 straipsnis
Reglamento (ES) 2016/399 pakeitimai*

Reglamentas (ES) 2016/399 iš dalies keičiamas taip:

1) **8 straipsnio 3 dalis** papildoma ba punktu:

„ba) jei trečiosios šalies pilietis turi ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, atliekant nuodugnius patikrinimus jam atvykstant taip pat patikrinama to ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi turėtojo tapatybė ir tos ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi autentiškumas, naudojantis Vizų informacine sistema (VIS) pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 22g straipsnį;

tokiomis aplinkybėmis, kai nepavyksta patikrinti dokumento turėtojo arba dokumento pagal to reglamento 22 straipsnį arba kai yra abejonių dėl dokumento turėtojo tapatybės ar to dokumento ir (arba) kelionės dokumento autentiškumo, tų kompetentingų institucijų tinkamai įgaliojimai darbuotojai patikrina dokumento lustą;“;

2) 8 straipsnio 3 dalies c–f punktai išbraukiami.

7 straipsnis

Reglamento (ES) XXX dėl ES informacinių sistemų (sienų ir vizų) sąveikumo sistemos sukūrimo [Sąveikumo reglamento] pakeitimai

Reglamentas (ES) XXX dėl ES informacinių sistemų (sienų ir vizų) sąveikumo sistemos sukūrimo [Sąveikumo reglamentas] iš dalies keičiamas taip:

1) **13 straipsnio 1 dalies b punktas** pakeičiamas taip:

„b) Reglamento (EB) Nr. 767/2008 9 straipsnio 6 punkte, 22c straipsnio 2 dalies f ir g punktuose ir 22d straipsnio f ir g punktuose nurodytų duomenų;“;

2) **18 straipsnio 1 dalies b punktas** pakeičiamas taip:

„b) Reglamento (EB) Nr. 767/2008 9 straipsnio 4 punkto a, b ir c papunkčiuose, 9 straipsnio 5 ir 6 punktuose, 22c straipsnio 2 dalies a–cc, f ir g punktuose, 22d straipsnio a, b, c, f ir g punktuose nurodyti duomenys;“;

3) **26 straipsnio 1 dalies b punktas** pakeičiamas taip:

„b) Reglamento (EB) Nr. 767/2008 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytoms kompetentingoms institucijoms, kai jos pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 8 arba 22a straipsnį kuria ar atnaujina prašymo bylą arba asmens bylą VIS;“;

4) **27 straipsnis** iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 8 arba 22a straipsnį sistemoje VIS sukuriama ar atnaujinama prašymo byla arba asmens byla;“;

b) 3 dalies b punktas pakeičiamas taip:

b) pavardę; vardą (-us); gimimo datą, lytį ir pilietybę (-es), kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 9 straipsnio 4 punkto a papunktyje, 22c straipsnio 2 dalies a punkte ir 22d straipsnio a punkte;“;

4) **29 straipsnio 1 dalies b punktas** pakeičiamas taip:

„b) Reglamento (EB) Nr. 767/2008 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos kompetentingos institucijos, kurios tikrina atitiktis, nustatytas kuriant ar atnaujinant prašymo bylą arba asmens bylą VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 8 arba 22a straipsnį;“.

8 straipsnis
Sprendimo 2008/633/TVR panaikinimas

Sprendimas 2008/633/TVR panaikinamas. Nuorodos į Sprendimą 2008/633/TVR laikomos nuorodomis į Reglamentą (EB) Nr. 767/2008 ir aiškinamos pagal 2 priede pateiktą atitikties lentelę.“

9 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) ir Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas)

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Vidaus reikalų sritis

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**⁷⁵
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

- 1) Padėti nustatyti trečiųjų šalių piliečių, kurie neatitinka arba nebeatitinka atvykimo į valstybių narių teritoriją ar buvimo joje sąlygų, tapatybę ir juos gražinti pagal Gražinimo direktyvą;
- 2) didinti VIS veikimo efektyvumą siekiant palengvinti gražinimo procedūras;
- 3) geriau pasiekti VIS tikslus (palengvinti kovą su sukčiavimu, palengvinti patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose, palengvinti „Dublino II“ reglamento taikymą);
- 4) padėti vykdyti prekybos vaikais prevenciją, kovoti su prekyba vaikais ir nustatyti bei patikrinti vaikus, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, tapatybę;
- 5) palengvinti ir griežtinti patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose valstybių narių teritorijoje;

⁷⁵

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

- 6) didinti Šengeno erdvės vidaus saugumą palengvinant valstybių narių keitimasi informacija apie trečiųjų šalių piliečius, turinčius dokumentus, patvirtinančius teisę ilgą laiką būti ar gyventi šalyje, arba prašančius tokius dokumentus išduoti;
- 7) prisidėti prie teroristinių nusikaltimų arba sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo;
- 8) rinkti statistinius duomenis, taip padedant Europos Sąjungos migracijos politikos procesą pagrįsti įrodymais;
- 9) įgyvendinti tokį patį paieškos procedūrų standartą, koks taikomas kitoms vizų politikos sistemos sudedamosioms dalims, taip sumažinant valstybių narių našta ir padedant siekti bendros vizų politikos tikslo.

1.4.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*)

Peržiūrėto VIS reglamento tikslų – sukurti bendrą valstybių narių keitimasi vizų duomenimis sistemą ir bendras procedūras – valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl šio veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti ES lygmeniu. Todėl siekiant toliau gerinti šias bendras keitimasi duomenimis procedūras ir taisykles būtina imtis ES veiksmų.

Nustatytos problemos artimiausioje ateityje tikriausiai neišnyks ir jos yra tiesiogiai susijusios su dabartinėmis VIS nuostatomis. VIS teisinę sistemą ir susijusius teisės aktus įmanoma keisti tik ES lygmeniu. Dėl numatomų veiksmų masto, įtakos ir poveikio pagrindinius tikslus galima pasiekti tik efektyviai ir sistemingai veikiant ES lygmeniu. Konkrečiai svarstant kelionės dokumento kopijos saugojimo ir nepilnamečių pirštų atspaudų ėmimo klausimą, tolesnė šios galimybės analizė geriau parodys, kad šios problemos neįmanoma deramai išspręsti ne ES lygmens veiksmis, nes tam reikalingas centralizuotas duomenų saugojimas ir prieiga prie duomenų, kurių nė viena iš valstybių narių savarankiškai pasiekti negali. Konkrečiai svarstant ilgalaikių vizų ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų problemą, daugiau kaip 90 proc. valstybių narių, su kuriomis konsultuotasi, manė, kad siekiant pašalinti esamą informacijos spragą būtina imtis ES teisėkūros veiksmų. Patikrinimai, atliekami dėl migracijos ir saugumo, iš esmės priklauso nuo gebėjimo iškart gauti visų kitų valstybių narių informaciją, o tai pasiekti įmanoma tik ES veiksmis.

Pagal šią iniciatyvą bus toliau kuriamos ir tobulinamos VIS taisyklės, o tai reiškia, kad taisyklės bus labiausiai suderintos – valstybės narės pačios negalėtų to pasiekti ir tai įmanoma pasiekti tik ES lygmeniu.

Numatoma sukurti ES pridėtinė vertė (*ex post*)

VIS yra pagrindinė duomenų bazė, kurioje saugomi duomenys apie Europoje esančius trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomas reikalavimas turėti vizą. Todėl VIS yra labai reikalinga padedant vykdyti išorės sienų kontrolę ir patikrinti neteisėtus migrantus valstybių narių teritorijoje. Šio pasiūlymo tikslai siejasi su techniniais patobulinimais, kuriais siekiama padidinti šios sistemos efektyvumą ir veiksmingumą ir suderinti jos naudojimą dalyvaujančiose valstybėse narėse. Dėl šių tarpvalstybinio užmojo siekių ir uždavinių užtikrinti, kad būtų veiksmingai keičiamasi informacija kovojant su vis įvairesnėmis grėsmėmis, ES gali geriausiai pasiūlyti šių problemų sprendimo būdus. Valstybės narės pačios negali pasiekti didesnio VIS efektyvumo ir suderinto jos naudojimo tikslų, t. y. padidinti per reguliavimo agentūros („eu-LISA“) valdomą centralizuotą didelės apimties informacinę sistemą vykdomo keitimosi informacija apimtį, kokybę ir spartą, todėl reikia imtis veiksmų ES lygmeniu. Jeigu esamos problemos nebus sprendžiamos, VIS toliau veiks pagal dabartines taisykles, todėl nebus pasinaudota galimybėmis kuo labiau padidinti jos efektyvumą ir ES pridėtinę vertę, kurios nustatytos atliekant VIS vertinimą ir valstybėms narėms naudojantis šia sistema.

Dėl prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų pirštų atspaudų ėmimo iki 12 metų amžiaus valstybės narės negali vienašališkai priimti sprendimo, kuriuo būtų pakeista ši sistema, nes VIS reglamente jau yra nustatytos tam tikros taisyklės.

Nacionaliniai veiksmai yra įmanomi ir pageidautini siekiant geresnio trečiųjų šalių bendradarbiavimo neteisėtų migrantų grąžinimo klausimais. Vis dėlto nesitikima, kad tokio pobūdžio veikla būtų pasiektas toks pat poveikis kaip įtraukiant kelionės dokumentus į VIS, kad juos būtų galima naudoti tinkamai pagrįstais tikslais.

Problemos dėl ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi nesitikima išspręsti nacionaliniais veiksmais; valstybės narės galėtų, veikdamos savarankiškai, sugriežtinti savo dokumentus, jų išdavimo procesą, dokumentų patikrinimus sienos perėjimo punktuose arba sustiprinti ar susisteminti dvišalį bendradarbiavimą, tačiau pagal tokį požiūrį nebūtų kompleksiskai sprendžiama nustatytos informacijos spragos problema, kaip išsamiau aprašyta poveikio vertinime.

Dėl automatizuotų patikrinimų kitose duomenų bazėse valstybės narės gali savo nuožiūra kurti priemones, kad galėtų naudotis tiek savo nacionalinėmis, tiek ES ir tarptautinėmis duomenų bazėmis. Tačiau būtų geriau suderinti šias taisykles ES lygmeniu, kad valstybės narės galėtų nuosekliai taikyti bendrąsias Šengeno taisykles.

1.4.3. *Panašios patirties išvados*

Remiantis patirtimi, įgyta kuriant antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą ir Vizų informacinę sistemą, padarytos šios svarbiausios išvados.

1. Plėtros etapas turėtų būti pradėtas tik tada, kai bus visiškai nustatyti techniniai ir veiklos reikalavimai. VIS nebus atnaujinama, jei nebus galutiniai patvirtinti pagrindiniai teisės aktai, kuriais nustatytas jos tikslas, apimtis, funkcijos ir techninės specifikacijos.

2. Komisija nuolat konsultavosi (ir tebesikonsultuoja) su suinteresuotaisiais subjektais, kuriems tai svarbu, be kita ko, pagal komiteto procedūrą su atstovais, paskirtais į SIS-VIS komitetą, ir su Grąžinimo direktyvos ryšių grupės atstovais.

Pakeitimai, kuriuos siūloma atlikti šiuo reglamentu, buvo skaidriai ir visapusiškai aptarti specialiuose posėdžiuose ir praktiniuose seminaruose. Galiausiai Komisija sudarė vidaus tarpžinybinę iniciatyvinę grupę, į kurią įtraukti Generalinio sekretoriato, taip pat Migracijos ir vidaus reikalų ir Teisingumo generalinių direktoratų personalo nariai. Ši iniciatyvinė grupė stebėjo vertinimo procesą ir prireikus teikė gaires. Be to, Komisija surengė atviras viešas konsultacijas dėl nagrinėjamų politikos aspektų.

3. Komisija taip pat konsultavosi su išorės ekspertais; į šių konsultacijų išvadas atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą:

– atliktas išorės tyrimas, apimantis dvi politikos (problemų) sritis, dėl vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimo ir prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens kelionės dokumento nuskaitytos kopijos saugojimo Vizų informacinėje sistemoje galimumo ir poveikio (tyrimą atliko ECORYS);

– Komisija taip pat pradėjo išorės tyrimą dėl integruoto sienų valdymo – galimybių studiją dėl ilgalaikių vizų, leidimų gyventi ir vietinio eismo per sieną leidimų įtraukimo į saugyklą. Ši studija buvo pateikta 2017 m. rugsėjo mėn. (ją parengė „PwC“).

1.4.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Remdamasi 2016 m. balandžio mėn. komunikatu „Patikimesnės ir pažangesnės sienų ir saugumo informacinės sistemos“, Komisija pasiūlė sukurti papildomas informacines sistemas sienų valdymo srityje. Pagal Reglamentą dėl atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS)⁷⁶ bus registruojama informacija apie trečiųjų šalių piliečių, kertančių Šengeno erdvės išorės sienas, atvykimą, išvykimą ir atsisakymą leisti jiems atvykti, todėl bus galima nustatyti užsibuvusius asmenis. AIS reglamentu taip pat iš dalies keičiamas VIS reglamentas ir nustatomos AIS ir VIS sąveikumo taisyklės, sukuriant tiesioginį ryšių tarp abiejų sistemų kanalą, kuriuo naudosis sienų apsaugos ir vizų institucijos. Taip sienų apsaugos institucijos galės prie išorės sienos patikrinti vizos galiojimą ir vizos turėtojo tapatybę tiesiogiai pagal VIS duomenis. Konsulinės įstaigos galės, naudodamosi prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens AIS byla, patikrinti jo naudojimąsi ankstesnėmis vizomis.

Komisija taip pat pateikė pasiūlymą dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS)⁷⁷ sukūrimo siekiant efektyviau valdyti ES išorės sienas ir didinti vidaus saugumą, nustatant, kad visi keliautojai, kuriems taikomas bevizis režimas, turi būti iš anksto patikrinami dar prieš jiems atvykstant prie išorės sienų.

2017 m. gruodžio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą užtikrinti ES saugumo, sienų ir migracijos valdymo informacinių sistemų sąveikumą. Šiuo pasiūlymu taip pat

⁷⁶ 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011.

⁷⁷ COM(2016) 731, 2016 11 16.

siekama palengvinti ir supaprastinti teisėsaugos institucijų prieigą prie ES lygmens ne teisėsaugos informacinių sistemų, įskaitant VIS, kai tai būtina sunkių nusikaltimų ir terorizmo prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už juos tikslais. Tačiau užtikrinimas, kad įvairios informacinės sistemos būtų sąveikios, yra tik pirmasis etapas. Siekiant naudotis sąveikumu reikia imtis konkrečių priemonių, kad sąveikiosios IT sistemos darniai veiktų kartu.

Kartu su šiais teisėkūros pokyčiais 2017 m. rugsėjo mėn. Komisijos komunikate dėl Europos migracijos darbotvarkės įgyvendinimo⁷⁸ pripažintas poreikis toliau derinti bendrą vizų politiką prie dabartinių uždavinių, atsižvelgiant į naujus IT sprendimus ir labiau subalansuojant supaprastinto vizų režimo ir bevizio režimo teikiamą naudą su geresniu migracijos, saugumo ir sienų valdymu bei visapusiškai naudojantis sąveikumu. Šiomis aplinkybėmis Komisija 2018 m. kovo 14 d. pateikė komunikatą „Bendros vizų politikos priderinimas prie naujų uždavinių“⁷⁹ kartu su pasiūlymu iš dalies pakeisti Vizų kodeksą. Šiuo pasiūlymu iš dalies pakeisti Vizų kodeksą⁸⁰ siekiama supaprastinti ir sugriežtinti prašymų išduoti vizą nagrinėjimo tvarką, kad į Europą galėtų lengviau atvykti vizas turintys turistai ir verslo tikslais keliaujantys asmenys, o kartu būtų sugriežtinta saugumo rizikos ir neteisėtos migracijos rizikos prevencija, visų pirma susiejant vizų politiką su grąžinimo politika. VIS šiomis aplinkybėmis naudojama kaip elektroninio duomenų tvarkymo priemonė, kuria padedama atlikti vizų procedūrą.

Minėtame kovo mėn. komunikate taip pat pranešta apie būsimą saugumo stiprinimo darbą, šiuo tikslu peržiūrint VIS ir visapusiškai naudojantis sistemų sąveikumu. Be to, jame pranešta apie tris svarbiausius būdus, kuriais bus pasiektas didesnis saugumas: 1) gerinant patikrinimus per vizų procedūrą, šiuo tikslu naudojantis sąveikumu; 2) pašalinant sienų ir saugumo srityje likusias informacijos spragas, šiuo tikslu įtraukiant ilgalaikes vizas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus į VIS, ir 3) pašalinant likusias informacijos spragas, susijusias su trumpalaikių vizų procedūra, išsprendus klausimus dėl amžiaus, nuo kurio imami prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų pirštų atspaudai, ir dėl kelionės dokumentų kopijų saugojimo.

⁷⁸ [COM\(2017\) 558 final.](#)

⁷⁹ COM(2018) 251.

⁸⁰ COM(2018) 252.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota:**

- pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];
- finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota:**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2021 iki 2023 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁸¹

x **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- x padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis.

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- EIB ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;
- viešosios teisės subjektams;
- privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

⁸¹

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Pastabos

--

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Stebėsenos ir vertinimo taisyklės yra išdėstytos VIS reglamento 50 straipsnyje:

1. Valdymo institucija užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros, pagal kurias būtų kontroliuojamas VIS sistemos veikimas siekiant su jos duomenų išvestimi, išlaidų efektyvumu, saugumu ir paslaugų kokybe susijusių tikslų.
2. Techninės priežiūros tikslais valdymo institucijai suteikiama prieiga prie būtinos informacijos, susijusios su VIS atliekamomis duomenų tvarkymo operacijomis.
3. Praėjus dvejiems metams nuo VIS veikimo pradžios, o vėliau kas dvejus metus, valdymo institucija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai VIS veikimo techninių aspektų, įskaitant jos saugumą, ataskaitą.
4. Praėjus trejiems metams nuo VIS veikimo pradžios, o vėliau kas ketverius metus Komisija pateikia bendrą VIS vertinimą. Šis bendras vertinimas apima rezultatų, pasiektų pagal nustatytus tikslus, analizę ir sistemos taikymo tolesnio pagrįstumo vertinimą, šio reglamento taikymą VIS, VIS saugumą, naudojimąsi 31 straipsnyje nurodytomis nuostatomis ir bet koki poveikį būsimai veiklai. Komisija šį vertinimą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Prieš pasibaigiant 18 straipsnio 2 dalyje nurodytiems laikotarpiams, Komisija praneša apie techninę pažangą, pasiektą pirštų atspaudų naudojimo prie išorės sienų požiūriu ir su tuo susijusį poveikį paieškos naudojant vizos įklijos numerį ir vizos turėtojo pirštų atspaudus trukmei, taip pat tai, ar dėl numatomos tokios paieškos trukmės tenka pernelyg ilgai laukti sienos perėjimo punktuose. Komisija šį vertinimą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai. Remdamiesi šiuo įvertinimu, Europos Parlamentas ir Taryba prireikus gali paraginti Komisiją pasiūlyti reikiamus šio reglamento pakeitimus.
6. Valstybės narės pateikia valdymo institucijai ir Komisijai informaciją, reikalingą 3, 4 ir 5 dalyse nurodytoms ataskaitoms parengti.
7. Valdymo institucija Komisijai pateikia informaciją, reikalingą 4 dalyje nurodytiems bendriems vertinimams parengti.
8. Pereinamoju laikotarpiu, iki valdymo institucija pradės atlikti savo pareigas, už 3 dalyje nurodytų ataskaitų rengimą ir teikimą yra atsakinga Komisija.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

1. Sistemos techninių komponentų plėtros sunkumai

Keičiant VIS gali reikėti papildomai pakeisti jos sąsajas, skirtas naudoti suinteresuotiesiems subjektams. Valstybių narių nacionalinės IT sistemos yra techniškai skirtingos. Sienų kontrolės procedūros, priklausomai nuo vietos aplinkybių, taip pat gali būti skirtingos. Be to, vienodų nacionalinių sąsajų (VNS) integracija turi būti visiškai suderinta su centrinio lygmens reikalavimais.

Yra likusi rizika, kad dėl nepakankamo centrinio ir nacionalinio lygmenų suderinimo įvairios valstybės narės gali skirtingai įgyvendinti techninius ir teisinius VIS aspektus. Ši rizika turėtų būti sumažinta taikant numatomą VNS koncepciją.

2. Sunkumai siekiant laiku įvykdyti plėtrą

Atsižvelgiant į patirtį, įgytą kuriant VIS ir SIS II, galima numatyti, kad ypač svarbus veiksnys, siekiant sėkmingai pakeisti VIS, bus tai, ar išorės rangovas laiku atliks sistemos plėtros darbus. Agentūra „eu-LISA“, kaip didelės apimties IT sistemų kūrimo ir valdymo kompetencijos centras, taip pat bus atsakinga už sutarčių skyrimą ir valdymą.

3. Valstybių narių sunkumai

Nacionalinės sistemos turi būti suderintos su centrinio lygmens reikalavimais, o dėl diskusijų šia tema su valstybėmis narėmis šis procesas gali užtrukti. Šią riziką būtų galima sumažinti pradėjus anksti bendradarbiauti su valstybėmis narėmis šiuo klausimu, siekiant užtikrinti, kad būtų galima imtis veiksmų tinkamu laiku.

2.2.2. Informacija apie vidaus kontrolės sistemos kūrimą

Už centrinės VIS dalies komponentus yra atsakinga „eu-LISA“. Siekiant geriau stebėti naudojimąsi VIS, kad būtų galima analizuoti su migracijos spaudimu, sienų valdymu ir nusikalstamomis veikomis susijusias tendencijas, Agentūra turėtų gebėti sukurti priemonę, kad galėtų pažangiausiaisiais metodais teikti statistines ataskaitas valstybėms narėms ir Komisijai.

Finansinės „eu-LISA“ ataskaitos bus pateiktos patvirtinti Audito Rūmams ir bus taikoma biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra. Komisijos Vidaus audito tarnyba atliks auditą bendradarbiaudama su Agentūros vidaus auditoriumi.

2.2.3. Kontrolės sąnaudų ir naudos apskaičiavimas ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas

nėra duomenų

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Priemonės, kuriomis numatoma kovoti su sukčiavimu, nustatytos Reglamento (ES) Nr. 1077/2011 35 straipsnyje. Jos yra išvardytos toliau.

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1073/1999.

2. Agentūra prisijungia prie Tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų ir nedelsdama nustato visiems Agentūros darbuotojams taikytinas reikiamas nuostatas.

3. Finansavimo sprendimuose, įgyvendinimo susitarimuose ir kituose su jais susijusiuose dokumentuose aiškiai nustatoma, kad Audito Rūmai ir OLAF prireikus gali atlikti Agentūros finansavimo gavėjų ir už finansavimo paskirstymą atsakingų subjektų patikrinimus vietoje.

Remdamasi šia nuostata Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros valdyba 2012 m. birželio 28 d. priėmė sprendimą dėl vidaus tyrimų, susijusių su sukčiavimu, korupcijos ir neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos interesams, prevencija, tvarkos ir sąlygų.

Bus taikoma Vidaus reikalų GD sukčiavimo prevencijos ir nustatymo strategija.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA ⁸²	ELPA šalių ⁸³	šalių kandidačių ⁸⁴	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [3] [Išlaidų kategorija „Saugumas ir pilietybė“]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
3	Sienų valdymo fondo eilutė pagal 2021–2027 m. DFP	DA	NE	NE	TAIP	NE
3	5 išlaidų kategorija „Saugumas ir gynyba“, 12 grupė „Saugumas – Europolas“	DA	NE	NE	NE	NE
3	4 išlaidų kategorija (11 grupė „Sienų valdymas“) – Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra („eu-LISA“) pagal 2021–2027 m. DFP.	DA	NE	NE	TAIP	NE
3	4 išlaidų kategorija (11 grupė „Sienų valdymas“) – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) pagal 2021–	DA	NE	NE	TAIP	NE

⁸² DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁸³ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁸⁴ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

	2027 m. DFP					
--	-------------	--	--	--	--	--

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	3	Saugumas ir pilietybė
--	---	-----------------------

Vidaus reikalų GD	Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Sienų valdymo fondo eilutė (18.0201XX) pagal 2014–2020 m. DFP	Įsipareigojimai	18,000	13,500	13,500	0,000	0,000	0,000	0,000	45,000
Sienų valdymo fondo eilutė (18.0201XX) pagal 2014–2020 m. DFP	Mokėjimai	9,000	11,250	13,275	7,088	3,375	1,013	0,000	45,000
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	18,000	13,500	13,500	0,000	0,000	0,000	0,000	45,000
Vidaus reikalų GD	Mokėjimai	9,000	11,250	13,275	7,088	3,375	1,013	0,000	45,000

Šiomis išlaidomis bus padengiamos sąnaudos, susijusios su:

– įnašais, skiriamais valstybėms narėms, reikalingais kuriant ir įgyvendinant konkrečias priemones nacionaliniu lygmeniu: prijungiant prie VIS migracijos institucijas, išduodančias leidimus gyventi valstybės narės teritorijoje, diegiant nacionalinėse sistemose funkciją, kad būtų galima teikti automatines užklausas kitose duomenų bazėse, taip pat įgyvendinant priemonę, kad prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų pirštų atspaudai būtų imami nuo 6 metų amžiaus, saugant kelionės dokumentų kopijas, parengiant centrinės VIS saugyklos nacionalines sąsajas, skirtas ataskaitoms ir statistikai, ir įgyvendinant duomenų kokybei skirtas priemones;

– valstybėms narėms skiriami įnašai apskaičiuojami remiantis ankstesnėmis valstybių narių VSF lėšų išlaidomis įgyvendinant įvairias VIS veiklos kryptis. Kiekvienai valstybei narei numatoma skirti apytikriai maždaug 700 000 EUR sumą siekiant didinti jos nacionalinės sąsajos pajėgumą keistis ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi duomenimis kartu su dabartiniu trumpalaikių vizų duomenų kiekiu (tikimasi įtraukti

22 mln. prašymų duomenis, palyginti su dabartiniu VIS pajėgumu saugoti 52 mln. trumpalaikių vizų duomenis; tai galima palyginti su vienos vidutinės valstybės narės išlaidomis reguliariai su VIS susijusiai veiklai – vidutiniškai 800 000 EUR per metus).

Buvusi 18.02.XX eilutė – Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas)	Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Personalo išlaidos	Įsipareigojimai			0,148	0,370	0,370	0,370	0,370	1,628
	Mokėjimai			0,148	0,370	0,370	0,370	0,370	1,628
Veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	7,000	7,000	6,000	2,000	2,000	2,000	2,000	28,000
	Mokėjimai	7,000	7,000	6,000	2,000	2,000	2,000	2,000	28,000
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	7,000	7,000	6,148	2,370	2,370	2,370	2,370	29,628
Europolui	Mokėjimai	7,000	7,000	6,148	2,370	2,370	2,370	2,370	29,628

Šiomis išlaidomis bus padengiamos sąnaudos, susijusios su:

– reikiamos automatinės pirštų atspaudų identifikavimo sistemos (AFIS) kūrimu, kad būtų galima atlikti Europolo biometrinių duomenų paiešką pagal pirštų atspaudus ir veido atvaizdus. AFIS atsakymo laikas turėtų būti toks pat kaip VIS (apie 10 minučių), kad nebūtų vėlavimų nagrinėjant prašymus išduoti vizas. AFIS kūrimo sąnaudos įvertintos remiantis panašia patirtimi, įgyta „eu-LISA“ kuriant VIS/AFIS – tai kainavo 30 mln. EUR (2006 m. duomenimis) pradinio diegimo metu ir papildomai 10 mln. EUR, kai padidėjo duomenų kiekis. Europolo duomenys sudaro apie trečdalį viso VIS duomenų kiekio, taigi susijusios išlaidos būtų 13 mln. EUR. Reikėtų atsižvelgti į naujas rinkos kainas (sistemos

pabrango padidėjus paklausai ir sumažėjus konkurencijai), taip pat į Europolo sistemos padidinimą iki 2021 m., kai bus pradėta kurti AFIS, ir su tuo susijusias administracines išlaidas;

– būtinybe turėti darbuotojų (pirštų atspaudų specialistų), kurie užtikrintų, kad kai bus nustatyta atitikčių Europolo duomenims, tie duomenys būtų patikrinti rankiniu būdu. Šiuo metu Europole nėra tokios pareigybės (nes automatizuotų patikrinimų sistema kuriama remiantis šiuo pasiūlymu), todėl reikia tai numatyti. Pirštų atspaudų ekspertų skaičius apskaičiuotas remiantis įvertintu darbo krūviu, kai numatomas Europolo biometrinių duomenų atitikčių skaičius, per metus atliekant paiešką dėl 16 mln. asmenų, prašančių išduoti dokumentus, bus 0,1 proc., taigi bus 16 000 tikrinimo atvejų per metus, maždaug 44 atvejai per dieną, pirštų atspaudų ekspertas nagrinės maždaug 8 atvejus per dieną, todėl šiam darbui atlikti reikėtų 4 asmenų. Siūlome skirti 5 ekspertus, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti, kad būtų dirbama 7 dienas per savaitę ir 24 valandas per parą (nes VIS veikia visą parą ir konsulatai iš viso pasaulio gali siųsti prašymus bet kuriuo paros laiku),

Buvusi 18.02.XX eilutė – Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra („eu-LISA“) pagal 2014–2020 m. DFP	Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Personalo išlaidos	Įsipareigojimai	0,942	1,376	1,302	0,651	0,286	0,286	0,286	5,129
	Mokėjimai	0,942	1,376	1,302	0,651	0,286	0,286	0,286	5,129
Veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	16,244	28,928	28,343	6,467	6,510	6,562	6,624	99,678
	Mokėjimai	16,244	28,928	28,343	6,467	6,510	6,562	6,624	99,678
IŠ VISO asignavimų „eu-LISA“	Įsipareigojimai	17,186	30,304	29,645	7,118	6,796	6,848	6,910	104,807
	Mokėjimai	17,186	30,304	29,645	7,118	6,796	6,848	6,910	104,807

Šiomis išlaidomis bus padengiamos sąnaudos, susijusios su:

– visų šiame pasiūlyme numatytų IT veiklos kryptių vykdymu, t. y. esamos sistemos keitimu į ją įtraukiant kelionės dokumentų kopijas, jos pajėgumo didinimu, kad būtų galima saugoti didesnius pirštų atspaudų duomenų kiekius, galimybe sistemoje saugoti ilgalaikes visas ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, automatizuotiems patikrinimams kitose duomenų bazėse reikalingos programinės įrangos kūrimu, centrinės duomenų kokybės užtikrinimo funkcijos kūrimu, veido atvaizdo atpažinties ir paieškos pagal latentinius pirštų atspaudus funkcijų palaikymu, „VISMail“ funkcijos įtraukimu į VIS, centrinės VIS ataskaitų ir statistinių duomenų saugyklos kūrimu ir pajėgumo stebėti sistemos būklę bei prieinamumą didinimu centrinėje VIS (įgyvendinant dvigubo veikimo, angl. *active-active*, VIS sistemą). Kiekvienos veiklos krypties išlaidos apskaičiuotos remiantis išlaidų įvertinimais, pateiktais atlikus tris tyrimus, kuriais pagrįstas šios priemonės poveikio vertinimas (VIS pakeitimų tyrimą, kurį atliko „eu-LISA“; ECORYS tyrimą dėl vaikų amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimo ir pasų kopijų saugojimo centrinėje VIS ir „PwC“ tyrimą dėl centrinės duomenų apie ilgalaikį buvimą šalyje saugyklos);

– poreikiais pasamdyti laikinųjų darbuotojų plėtros laikotarpiu, o vėliau palikti dirbti 2 asmenis, nes padidės darbo krūvis, susijęs su sistemos valdymu, kai VIS bus išplėsta įtraukiant naujus duomenis (apie teisę ilgą laiką būti šalyje patvirtinančius dokumentus ir jų turėtojus), bus suteikta nauja prieiga (Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai) ir sukurta naujų funkcijų, taigi bus daugiau poreikių vykdyti sistemos stebėseną, priežiūrą ir užtikrinti jos saugumą;

– atnaujintos VIS veikimu.

Buvusi 18.02.XX eilutė – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) pagal 2014–2020 m. DFP	Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	0,730	0,380	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	2,110
	Mokėjimai	0,730	0,380	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	2,110
IŠ VISO asignavimų Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai	Įsipareigojimai	0,730	0,380	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	2,110
	Mokėjimai	0,730	0,380	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	2,110

Šiomis išlaidomis bus padengiamos sąnaudos, susijusios su:

– naujos priegios prie VIS sukūrimu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje per centrinį priegios punktą, kuriuo naudosis su grąžinimu susijusias užduotis atliekančios arba migraciją valdyti padedančios darbuotojų grupės, kad gautų priegią ir atliktų į VIS įvestų duomenų paiešką.

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

IŠ VISO asignavimų pagal visas daugiamečių finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (orientacinė suma)	Įsipareigojimai	42,916	51,184	49,493	9,688	9,366	9,418	9,480	181,545
	Mokėjimai	33,916	48,934	49,268	16,775	12,741	10,430	9,480	181,545

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	7	Administracinės išlaidos
--	---	--------------------------

Vidaus reikalų GD	Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai ⁸⁵	Įsipareigojimai	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259
	Mokėjimai	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259
Kitos administracinės išlaidos	Įsipareigojimai								
	Mokėjimai								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės	Įsipareigojimai	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259

⁸⁵ Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) persikirstytų generaliniame direktorate, ir pririnkus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Mokėjimai	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259
---------------------------------------	-----------	-------	-------	-------	-------	---	---	---	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal visas IŠLAIDŲ KATEGORIJAS daugiametėje finansinėje programoje	Įsipareigojimai	42,990	51,258	49,567	9,725	9,366	9,418	9,480	181,804
	Mokėjimai	33,990	49,008	49,342	16,812	12,741	10,430	9,480	181,804

3.2.1.1. Europolo santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Europolas	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Iš viso
Pareigūnai								
Sutartininkai			0,148	0,370	0,370	0,370	0,370	1,628
Tarpinė suma			0,148	0,370	0,370	0,370	0,370	1,628

Į biudžetą įtraukti papildomi darbuotojai, reikalingi užtikrinant, kad kai bus nustatyta atitikčių Europolo duomenims, tie duomenys būtų patikrinti rankiniu būdu (pirštų atspaudų specialistai).

Europolas	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	0	2	5	5	5	5
	0	0	2	5	5	5	5

Šis įvertinimas pagrįstas prielaida, kad atliekant Europolo duomenų paiešką, atitiktys bus nustatytos 0,1 proc. atvejų iš 16 mln. asmenų, prašančių išduoti dokumentus kiekvienais metais, taigi bus 16 000 tikrinimo atvejų per metus, maždaug 44 atvejai per dieną, pirštų atspaudų ekspertas nagrinės maždaug 8 atvejus per dieną, todėl šiam darbui atlikti reikėtų 4 asmenų. Siūlome skirti 5 ekspertus, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti, kad būtų dirbama 7 dienas per savaitę ir 24 valandas per parą (nes VIS veikia visą parą ir konsulatai iš viso pasaulio gali siųsti prašymus bet kuriuo paros laiku),

Šie skaičiai pateikti darant prielaidą, kad bus naudojami tik sutartininkai.

3.2.1.2. „Eu-LISA“

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

„Eu-LISA“	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Iš viso

Žmogiškieji ištekliai	0,942	1,376	1,302	0,651	0,286	0,286	0,286	5,129
Kitos administracinės išlaidos								
Tarpinė suma žmogiškiems ištekliams pagal daugiamečią finansinę programą	0,942	1,376	1,302	0,651	0,286	0,286	0,286	5,129

„eu-LISA“	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
	4	6	6	3	2	2	2
Išorės darbuotojai							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	5	7	6	3			
IŠ VISO „eu-LISA“	9	13	12	6	2	2	2

Planuojama laipsniškai įdarbinti iki 6 laikinųjų darbuotojų ir 7 sutartininkų (techninių ekspertų) nuo 2021 m. sausio mėn., o daugiausia jų reikės 2022 m., kai plėtros veikla jau bus vykdoma visu pajėgumu. Kai kurie darbuotojai turi gebėti pradėti darbą 2021 m. pradžioje, kad būtų galima laiku pradėti trejų metų plėtros laikotarpį ir taip užtikrinti, kad iki 2024 m. pradėtų veikti visos naujosios funkcijos. Ištekliai bus skiriami projektų ir sutarčių valdymui ir sistemos plėtrai bei testavimui.

Du laikinuosius darbuotojus reikėtų palikti dirbti ir po plėtros laikotarpio pabaigos, nes padidės su sistemos valdymu susijęs darbo krūvis, kai VIS bus išplėsta įtraukiant naujus duomenis (apie teisę ilgą laiką būti šalyje patvirtinančius dokumentus ir jų turėtojus), suteikiant naują prieigą (Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai) ir sukuriant naujų funkcijų, taigi reikės daugiau darbuotojų sistemos stebėsenai, priežiūrai ir saugumui užtikrinti.

Įvertinti žmogiškieji ištekliai, įtraukti į šį pasiūlymą, yra papildomas darbuotojų skaičius, kurio reikia kartu su esamu pagrindiniu personalu ir papildomais darbuotojais, reikalingais dėl kitų pasiūlymų (ypač dėl sąveikumo).

Iš visų į šį pasiūlymą įtrauktų VIS pakeitimų svarbiausi yra keturi elementai, nes jais papildomos (o ne vien išplečiamos) dabartinės VIS funkcijos: kelionės dokumentų kopijų įtraukimas, amžiaus, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimas, teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų ir ilgalaikių vizų įtraukimas į VIS ir automatizuoti saugumo patikrinimų įtraukimas.

Kaip parodyta pirmojoje lentelėje, manoma, kad į sistemą įtraukus kelionės dokumentus ir sumažinus amžių, nuo kurio imami pirštų atspaudai, rezultatai bus gauti per 18 mėnesių. Paskutiniai du projektai yra kur kas svarbesni ir reikia atskiro tų projektų organizavimo, todėl rezultatus tikimasi pasiekti per 3 metus.

Dėl kiekvieno iš šių projektų daroma prielaida, kad projektą įgyvendins išorės rangovas, vadovaujamas „eu-LISA“ personalo. Kadangi projektai turėtų būti įgyvendinti 2020–2023 m. laikotarpiu, negalima daryti prielaidos, kad bus galima naudoti šiuo metu turimus išteklius, nes „eu-LISA“ jau turi įgyvendinti svarbų projektų paketą ir kartu prižiūrėti ir valdyti esamas sistemas.

Įtraukiamos darbo grupės, skirtos kiekvienam projektui įgyvendinti plėtros etape. Šių grupių dydis ir sudėtis nustatyti remiantis palyginimu su kitais projektais ir derinantis prie kiekvienos sistemos ypatybių: įtraukiant į sistemą ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, bus atliekamas intensyvus su duomenų bazėmis susijęs darbas, o įtraukiant saugumo patikrinimus bus santykinai daugiau dėmesio skiriama duomenų perdavimo operacijoms.

Pirmaisiais metais po plėtros užbaigimo bus perpus sumažinta plėtrai skirto personalo grupė, pereinant į sistemos priežiūros ir veikimo etapą. Du papildomi darbuotojai skiriami sistemos priežiūrai ir veikimui palaikyti, nes į ją įtraukus ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi labai padidės galutinių jos naudotojų grupė, todėl bus gaunama daugiau prašymų imtis pakeitimų ir veiksmų.

Galiausiai numatoma, kad viso plėtros etape reikalingo darbuotojų skaičiaus pusė bus laikinieji darbuotojai (TA), kita pusė – sutartininkai (CA). Sistemos priežiūros etape yra naudingiau išlaikyti žinias organizacijoje, todėl samdyti tik laikinuosius darbuotojus.

	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026		
Plėtra / veiksmai									
Kelionės dokumentai									
Pirštų atspaudai									
Teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai									
Saugumo patikrinimai									
Kelionės dokumento kopijos įtraukimas į VIS									
Projekto vadovas / sprendimų architektas	1	0,5							1,5
Amžias, nuo kurio imami pirštų atspaudai, sumažinimas									
Projekto vadovas / sprendimų architektas	1	0,5							1,5
Teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų ir ilgalaikių vizų įtraukimas į VIS									
Projekto vadovas	1	1	1	0,5					3,5
Sprendimų architektas	1	1	1	0,5					3,5
Duomenų bazės	1	1	1	0,5					3,5

projektuotojas								
Prašymų administratorius	1	1	1	0,5				3,5
Sistemos tikrintojai		3	3	1	1	1	1	10
Automatizuoti saugumo patikrinimai								
Projekto vadovas	1	1	1	0,5				3,5
Sprendimų architektas	1	1	1	0,5				3,5
Duomenų bazės projektuotojas	0,5	0,5	0,5	0,5				2
Prašymų administratorius	0,5	0,5	0,5	0,5				2
Sistemos tikrintojai		2	2	1	1	1	1	8

Laikinasis darbuotojas	4	6	6	3	2	2	2	25
Sutartininkas	5	7	6	3				21
IŠ VISO	9	13	12	6	2	2	2	46

3.2.2. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.2.1. Vidaus reikalų GD: santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
--	------	------	------	------	------	------	------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259
Kitos administracinės išlaidos								
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259
Iš viso	0,074	0,074	0,074	0,037	0	0	0	0,259

Su 7 išlaidų kategorija nesusijusių išlaidų nėra.

3.2.2.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Vidaus reikalų GD ⁸⁶	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Išorės darbuotojai ⁸⁷							

⁸⁶ Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) persikirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	1	1	1	0,5			
IŠ VISO Vidaus reikalų GD	1	1	1	0,5			

Turėtų būti pasamdytas sutartininkas parengiamajam darbui atlikti prieš pradėdant įgyvendinti šiame pasiūlyme numatytas priemones, kaip antai susijusias su įgyvendinimo aktų rengimu ir sutarčių sudarymu per viešuosius pirkimus.

3.2.3. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- x Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą. Tuo atveju, jei pasiūlymas būtų priimtas anksčiau nei kita finansinė programa, būtini ištekliai (įvertinti apie 1,5 mln. EUR) bus finansuojami iš VSF sienų ir vizų biudžeto eilutės.
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.4. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								

⁸⁷

CA – sutartininkas („Contract Staff“); AL – vietinis darbuotojas („Local Staff“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁸⁸					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
		Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3				
..... straipsnis									

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

–

⁸⁸ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 proc. surinkimo sąnaudų.